ستونکو
ي څواب ستاسي په لټه کې دی.

ته ډالۍ کوم.
نه نغښتل شوي. نو ویلی شو چې تاسې
م لیکونکي یاست

ان د څومره سترو او نامحدوده پوتانشیل
ي دی.
احساساتي، معنوي او مادي هڅو کې
غواړي.

په دې کتاب کې د ژوند حالات په ساده الفاظو خو په ډېره اغیزناکه توګه سپړل شوي. مونږه خپل ورځینی اداري غونډه ددې کتاب په یو نصیحت پیلوو او زمونږ د ژوند لید لورې یې بدل کړی دی.

موروګاول جاناکیارمان

د Martimony.com مشر

هره شپه یې له منځه یوه مقاله لولم. لنډ او غښتلی بصیرت راکوي چې د هماغې وخت حالاتو کې راسره مرسته کوي. په هغه وخت کې چې هر څومره پوښتنې په ذهن کې لرم لکه د ګوګل په څیر د هرې پوښتنې ځواب راکوي او دا ځوابونه د قدرمن مهاتریا له لورې راکول کیږي.

جي.آر انند اننتاپدمندابهن

GRT Group

هغه کس چې زما په فکرونو یې نفوذ پیدا کړی، هغه مهاتریا دی. دا کتاب د هر چا د پیل ټکی او د راتلونکي سفر لپاره نه ختمیدونکی قوت وربښي. هر څوک یې مستحق دی. خپل سفر همدا نن پیل کړه.

اتول این.شاه(MD, FACAAI, FAAAI)

د امریکا نیویارک کې د سابندۍ او حساسیت مرکز طبي مشر

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

زما خوږو لوستونکو

زما ژوند ماته ژوند راوښود. هر یو کس چې ماته د بدلون لپاره راغلی، نو په ما یې اغیز کړی او زما ژوند بدل شوی. زما هر زده کونکی زما ښوونکی دی. زه غواړم خپله پوهه او علم کنګل کړم. کتابونه هم په اصل کنګل شوي لیکنې دي چې د ورقې په مخ چاپ شوي. دا کتاب چې تاسې په لاسونو کې نیولی، له دې لارې غواړم ستاسو ذهن او زړه ته لار پیدا کړم، نو ما پریږدئ چې ننوځم...

انشټاین خپل ټول ژوند په دې تیر کړی وو چې نړۍ ته نوې نظریې وړاندې کړي او له دې وروسته نړۍ کې ستر بدلونونه رامنځته شول. د تامس ایډیسن ژوند هم د نړۍ تاریخ بدل کړ. مهاتما ګاندي او نیلسن منډیلا هم نوې ټولنې رامنځته کړې. ملټن او ټګوري شاعرۍ ته نوی نوم ورکړ. ذاکر حسین تبلې ته نوې بڼه ورکړه. سکریټ، اریسټول او پلاټو د نړۍ فکر بدل کړ. د هر انسان ژوند یواځې ددې وړتیا نه لري چې ځان پورته کړي بلکې کولای شي ټول انسانیت ته اوږه ورکړي.

زمونږ پخوانو خلکو په خپل ژوند کې د انسانیت لپاره ډیر کار کړی دی او مونږ ترې اوس ګټه اخلو. نو مونږ به خپله برخه کې څه کوو؟

زما عاجزه هڅه په همدې لور ده... تر څو خپلو لوستونکو ته یې وړاندې کړم.

مهاتریا را

●●●

ژوند وکړئ کتاب د وړو مقالو ټولګه ده چې په مختلفو موضوعاتو لیکل شوی، هره جمله کې یې ډیر ژور مفهوم پروت دی چې د ژوند اړوند مسایل په کې رانغاړي، هر پاڼه یې لوستونکو ته نوی فکر او نوې عقیده ورکوي چې کولی شي د لوستونکو شخصي-او مسلکي چال چلند، او د مختلفو څیزونو په اړه یې فکر بدل کړي، ژوند یې غښتلی، سوکاله او په زړه پورې کړي او د ژوند د هرې ورځې مبارزې ښه مدیریت وکړي.

ژوند وکړئ داسې یو کتاب دی کله چې یې لولئ داسې فکر به کوې چې دا زما په اړه لیکل شوی، د هرې پوښتنې ځواب به په کې مومې، اصلا د ژوند فلسفه په همدې کتاب کې ده، ته څنګه ژوند کوې او باید څنګه یې وکړې، ستا د ژوند د هرې ستونزې د حل لار په کې شته.

مونږ له تکراري ژونده ژغوري او مونږ ته دا فکر راکوي چې څنګه د پرون په ځیر ونه اوسو، ماضي پریږدو او خپل ټول فکر نن او راتلونکي ته متمرکز کړو، څنګه خپلو کمزوریو ته د پای ټکی کیږدو، څنګه یو اتل اوسو، څنګه د یو چا د غوره ډالۍ په څیر اوسو .خلکو سره څنګه اړیکې وساتو، څنګه شریک ژوند وکړو، څنګه باید له خلکو مخکې شو، او څنګه بریالي شو .

همداسې د حیاتي لږ او بې ارزښته ډیر عنوان لاندې مقاله کې د ۲۰/۸۰ قانون په اړه غږیدلی چې عملي کول یې تا د بریالیتوب او غوره ژوند لوړو پوړیو ته رسولی شي .

همداسې تاسې ته ښایې چې د سرچینو مدیریت څنګه وکړو .جاپان یې مثال ورکړی چې په ۱۹۶۰ کال کې د نړۍ په کچه د فولادو ستر صادرونکی شو چې نه یې سکاره لرل او نه اوسپنه.

ژوند وکړئ کتاب په هند کې د ډیر خرڅ شوي کتاب مقام ګټلی، انګلیسي نوم یې (Unposted Letter)او مهاتریا را (Mahatria Ra) لیکلي، پښتو ته په روانه او ساده ژبه ژباړل شوی چې زه خپل درونډ ورور انجینر طارق نجیب ته د ددې ګټور او په زړه پورې اثر د ژباړې مبارکي وایم او خپل دردیدلي ولس ته د لوستو او منځپانګې څخه د ګټې اخستنې مشوره ورکوم.

نظیف الله بلال

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

نه پوهیږم چې ددې کتاب ستاینه له کوم ځایه پیل کړم، خو وایم چې یو ځل یې هرومرو ولولئ، د ژوند هر ډګر کې درسره مرسته کولای شي. په دې کتاب ډېرو نامتو خلکو خپل نظرونه وړاندې کړي او ګڼه ترې اخلي، خو ما تر اوسه ددې په څیر کتاب نه دی لوستی. دا کتاب به درته یو نوی احساس درکړي، ژوند ته به له لرې خاندئ، ستونزې به درته د ژوند خنډونه نه بلکې تجربې ښکاري، مورال به مو لوړ کړي، د بریالیتوب لارې به دروښایي، مینه به دروپیژني، که رالنډه یې کړم نو د ژوند هر پړاو، هر ډګر، هر مهال، او هره شیبه درته لکه سپوږمۍ روښانوي.

ددې کتاب دوه کرښې لوستو سره مې ځان سره وویل چې یواځې خو یې مه لوله، پریږده چې ټول ترې ګټه پورته کړي، او زه دا هم وایم چې زموږ ټولنې ته ددې کتاب ډېره اړتیا ده. همداسې مې په ژباړلو پیل وکړ او ورسره مې خپله هم په لومړي ځل لوسته. د لوستلو پر وخت به ما فکر کاوه چې په دې نړۍ کې یواځې نه یې، نور ډېر هم ستا په څېر شته. زه په دې هم ډاډه یم چې تاسې یې لولئ نو خپل ځان به پکې وینئ چې دا موضوع زما په اړه ده او همدا ما لیکلې. ځکه خو لیکوال هم خپلو خبرو کې ویلي چې ددې کتاب نیم لیکوالان تاسې لوستونکي یاست.

که ددې کتاب یوه موضوع تاسې ولولئ، نور کتاب لوستل به مو خپله زړه وغواړي.

دا څلورم کتاب دی چې زه یې ډاکټر شمس ته ډالۍ کوم او ددې دلیل دا دی چې ددې کتاب زیاتره خبرې ما له هغې اوریدلي او که ووایم چې هغه زموږ روحاني ښوونکی دی.

په پای کې له امتیاز نجیبي مننه کوم چې زما ټول مسولیتونه یې پخپله غاړه اخستي ول او زه یې ژباړې ته پرینښی وم. په ژوند کې ورته بریالیتوب غواړم. نظیف الله بلال راته کتاب له هندوستانه راوغوښت او د ژباړلو یې راته وویل، زه ترې خوشاله یم ځکه ډېر یې هڅولی یم.

په درنښت

طارق نجیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

نن یوه نیکمرغه ډالۍ ده

د هغه مادي شي ترشا یوزړه دی چې هغې ته یې د ډالۍ نوم ورکړی، خو بیا هم یوه ډالۍ یواځې یو مادي شی دی که چیرې د هغې تر شا دې زړه ونه موند.
یو قلم هم یوه ډالۍ کېدای شي که چیرته دې د هغې تر شا دهغه کس زړه پیدا کړ. که ته وایې چې ما یو ښایسته ماشومتوب درلود، نو د هغې تر شا هم باید د خپل مور او پلار زړه وومومې چې ته یې لوی کړی یې. تعلیم هم یوه ډالۍ کیدای شي که چیرته د هغې تر شا د ښوونکو زړه وومومې، چې هغوی خپله پوهه تـر تـا رسولې ده. د ژوند طرز هم یوه ډالۍ ده که چیرته د هغې تـر شـا چـا چـې دنـده درکړې، د هغې زړه وومومې چې ستا پرمختـګ کـې یـې درسره مرسـته کـړې ده. سوداګریز پرمختګ هم یوه ډالۍ کیدای شي که چیرته دې د هغې تر شا د خپلو کارکونکو زړه وګورې چې په لېوالتیا سره یې کارکړی دی.
یوه ډالۍ هیڅکله مادي نه شي کیدای که چیرې دې د هغې تـر شـا زړه تـه پـام شي.
نو ویلی شو چې نن یوه ابدي ډالۍ ده، خو بیا هم یـوه ډالـۍ کېـدای شي ډېـرې سرچینې ولري، خو نن داسې یوه ارزښتناکه ډالۍ ده چې ومنې دا د هغه "ج" له لورې درکړل شوې ده او یا هم تا لپاره داسې وي لکه دا ورځ هم د نورو په څېر پای ته رسیږي. ډېر خلک چې د شپې ویدیږي، سهارنه راپـاڅي. همـدا ریښـتیا دي، خو بیا هم یو ذات دی چې هغه"ج" غواړي ته یوه بله نن ورځ هم ولرې. د همدې ۲۴ساعته نن ډالۍ تر شا هم یو څوک دی چې تا ته یې ژوند درکړی. باید پوه شو چې نن یوه نېکمرغه ډالۍ ده. په دې باید پوه شئ چې ډالۍ ښـکنځل د هغې ورکونکی ښکنځل دي. یوه ورځ بېځایه تېرول په ریښـتیا کـې د دې ډالـۍ ورکونکي ته ښکنځل کول دي. یواځې که چېرته د یوې ډالۍ په ارزښت پوه شې نو د دې ډالۍ په ارزښت پوهېدای شې. نن ته ارزښـت ورکـړه او ارزښـتناکه یـې

●●●

کړه.
د نن ورځې په بدل کې به سبا څه ترلاسه کوې، دا پـه نـن پـورې اړه لـري. نـو هرڅومره چې کیږي نننۍ ورځې څخه تر خپل وسه اعظمي ګټه پورته کـړه. نـن ورځ ستا راتلونکی ژوند دی. نو د پرون ورځې پورې یوه کرښه کـش کـړه او پـه دې ځان ډاډه کړه چې پرون ورځ پرون ختمه شوه، او د خپل سرعت تنـۍ تـه د راتلونکي لپاره کیکاږه. نن ورځ ستا پروني عیبونو پسـې نـه ګرځـي او نـه هـم نـا څرګند راتلونکی اغیزمنولی شي. نن خپله یوه بیله ورځ ده. کـه د نـن خیـال دې وساته نو راتلونکی ژوند دې ډاډمن کړ.
بودا ویلي ول : راځئ په دې شکر وباسو که نن مو ډېر څه زده نه کـړل، یـو څـه خو مو زده کړل، اوکه لږ څه مو زده نه کړل نو ناروغ خو نه شو، اوکه ناروغ شو نو لږ تر لږه ژوند خو مو پای ته ونه رسیده. نو راځئ چې شکر وباسو."
دا دعا وکړئ،"ای زماخدایه! دا ورځ ستا له لـورې ماتـه ډالـۍ ده او زه بـه د دې ورځ کړنې تا ته ډالۍ کوم."

***

پورته ختل اسانه نه دي

کله چې موټر چلوې نو ترافیکي بیروبار به منې.
که په ژوند کې هر څه غوره کړې نو دا به ځان سره ذاتي مثبت او منفي اړخونه ولـري.
دا به ډېره کم عقله خبره وي چې د ګلاب په لټه یې او اغزو سره سروکـار ونلـرې! کـه چیرته د سکې یو اړخ غوره کوې نو د سکې بل اړخ دې هم غـوره کـړی. هیڅکلـه د ستونزو پرته اسانه ژوند هیله مند مه اووسه، داسې ژوند هیڅ شتون نه لري.
سترو ارمانونو سره سترې ننګونې ملې وي. که چېرته ګرځېدل وغواړې نو ننګونې دومره نشته او که چیرته منله وهل غواړې نو هرو مرو به ورسره ستونزې ګالې. که

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

چیرته عادي ژوند کول غواړې نو ننګوني نشته او که چیرته ارزښتناکه ژوند ولرې نو بیا اړینه ده چې سترو ستونزو ته د حل لاره ومومې. د لنبتې یو سر پورته کولو سره دې بل سر هم پورته کړی. بره ختل څه اسانه نه دي او که څوک بره ختلي هم دي نو په اسانۍ نه دي ختلي. له دې ټولو خبرو وروسته د تاریخ لوستونکو او تاریخ جوړونکو تر منځ کره توپیر شته.

یوې ښځې د نقره ګر څخه وخت واخیست چې د هغې کار وګوري. ښځې لیدل چې نقره ګر نقره په اور اینبې ده او ګرموي یې. نقره ګر ورته تشریح ورکوله چې نقره باید د اور په منځ کېښودل شي تر څو نرمه شي. ښځې وپوښتل آیا دا اړینه ده چې تر اخره باید همدلته ورته کینې؟ نقره ګر وویل چې یواځې مې نقره په اور نه ده نیولې بلکې دا ټول وخت باید نقرې ته هم وګورم ځکه که نقره له خپل وخت څخه ډېره په اور کینبودل شي نو کېدای شي له منځه لاړه شي. ښځې بیا وپوښتل چې ته څنګه پوهیږې چې نقره کافي اندازه ګرمه شوې ده. نقره ګر موسک شو او ځواب یې ورکړ چې دا خو ډېره اسانه ده، کله چې پکې خپل انځور وګورم، پوهیږم.

که ته چیرته د ژوند ګرمښت احساس کړې نو په یاد ولره چې خدای تا ګوري او مخ درڅخه نه اړوي تر څو هغه "ج" په تا کې خپل انځور ونه ګوري. ژوند تنور نه دی چې تا سوځوي خو یواځې له تا څخه یوه ځلیدونکې نقره جوړوي.

***

داسې یوه اړیکه چې تا لپاره ډېره اړینه ده

که چیرته اوس په ژوند کې خوشاله یې نو ددې مطلب دا نه دی چې ژوند دې په سمه توګه روان دی، بلکې هغه اړیکې چې تا لپاره ډېرې اړینې دي، په سمه روانې دي. که چیرته اوس په ژوند کې خواشینی یې نو بیا هم ددې مطلب دا نه دی چې ټول ژوند دې ناسم روان دی بلکې هغه اړیکې چې تا لپاره ډېرې اړینې

●●●

دي په ناسمه توګه پر مخ ځي.

اړیکې د تخمونو په څېر دي، د هغوی باید پالنه وشي. تمې د اضافي وښو په څېر دي چې په خپل سر زرغونیږي. کله چې د اړیکو په جوړولو کې کافي پانګه اچونه وشي نو په داسې اړیکو کې تمې او توقعات اداره کولای شو. کله چې اړیکو او تعلقاتو ته ځانګړې پاملرنه ونه شي نو په داسې حالاتو کې تمې او توقعات د اړیکو بیخ لړزولی شي.

راځئ په یو بانک کې د پیسو جمع کولو یو مجازي مثال راونیسو. په بانکي حساب کې پیسې ورزیاتوو چې بیا وروسته یې راوباسلی شو، خو مونږ په هماغه کچه پیسې راویستلی شو، چې مونږ پکې زیرمه کړې. نو په همدې ترتیب د یوې خپلوۍ یا اړیکې نه مونږ هاغه وخت توقعات او تمې راباسلی شو چې څومره پکې مونږ جمع کړې دي.

په یوه خپلوۍ یا اړیکه کې احساسات ساتل کیږي، تېروتنې زغمل کیږي او بښل کیږي، که چیرته تله راتله هم محدود وي خو بیا به هم درک کولای شو. په ټوله کې، که چیرته دې اړیکه ښه انګیرلې وي نو اړیکې به هم ښې وي او ځکه دې ښه انګیرلې، چې دا اړیکه دې د احساساتو په دیوالونو جوړه کړې ده.

ځینې وخت اړیکې بښل کیږي یانې ددې اړیکو دوام فرضي وي او ددې ساتلو لپاره هیڅ پالنې ته اړتیا نه وي. توقعات پکې راپورته کیږي خو ددې اړیکې جوړولو لپاره چې کومې پانګې ته اړتیا وي په هماغه دوام سره پر مخ نه ځي. احساساتي زیرمې پکې تبادله کیږي. په داسې حالاتو کې باید ته د خپلې هرې خبرې ګناهګار ګڼل کیږې، ستا هر خوځښت به تر څار لاندې وي، لفظي شخړې او دروازه په ګرز بندول به یو معمول وګرځي، نه به ستا کړنو څخه څوک خوښ وي او نه به ستا فکرونو ته څوک درناوی وکړي. داسې اړیکې پالل لکه د ماینونو په میدان کې ګرځیدل دي، یو ماین هر وخت او هر ځلې الوتلی شي.

ددې حل د اسانه نه اسانه دی. زیرمه یې کړه، نور زیرمه کړه او لا یې زیرمه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

هیڅ برحاله اړیکه توقعاتو څخه خالي نه ده خو مونږ کولای شو چې ډېر زیرمه کړو. هغې څه ته چې وخت ورکوې، وده کوي. اړیکو ته باید د وخت پالنه ورکړو. د هغوی اوریدلو او ځان پوهولو ته وخت ورکړو. خپله مینه ورته څرګنده کړو. ورکول زده کړو او همدارنګه اخستلو کې هم زړه سوانده اووسو. اخستلو له لارې هم کولای شې چې د ورکونکي قدر وکړې او دا تر ټولو ستره زیرمه ده. زیرمې په سر زیرمه وکړه او یوه غښتلې اړیکه رامنځته کړه او همدارنګه خوښ ژوند به دې په برخه وي.

***

ته د ژوند د ټولو شیانو څخه ارزښتناک یې

خاوند خپلې میرمنې ته موټر ډالۍ کړ. لمړی یې هغې ته کیلي ورکړه، بیا یې اړین اسناد لکه د موټر چلونې لایسنس ورکړ او بیا یې غیره کې ونیوله. بیا یې هغې ته وویل د ماشومانو خیال به زه وساتم او ته لاړه شه موټر کې اوږد چکر ووهه. خاوند څخه یې منه وکړه، مچو یې ترې واخسته او لاړه. یو کیلومتر لرې تللې نه وه چې لارمنځي سره یې ټکر کړ، ښځه ژوبله نه وه خو موټر لږ خراب شوی وو. ښځې ځان سره ویل چې خاوند ته به څه وایي. ذهن کې یې بلا خیالونه او وهمونه تېریدل. پولیس هم صحنې ته زر راورسیدل او ښځې څخه یې د موټر چلونې لایسنس پوښتنه وکړه. د هغې لاسونه رپیدل او د خپل دستکول څخه یې چې خاوند یې ورکړي وو، اسناد راوویستل. اوښکې یې په مخ روانې شوې ځکه په هغې لیکل شوي ول،"زما خورې! که موټر دې چیرته ټکر کړ نو په یاد ولره چې زه تا سره مینه لرم، موټر سره نه. مینه درسره لرم "

هغه خلک بختور دي چې په دې پوهیږي چې دوي باید مینه ناک اووسي او نه دا چې شیانو سره مینه ولري او خلک استعمال کړي.

موټر یوه کرښه زیانمنول زمونږ د وینې فشار لوړولای شي، خو په زړونو کې

•••

کرښه مونږ لپاره ارزښت نه لري. یو کس پیژنم چې لاس جوړ شوی شي یې په ځمکه ځمکه ویشته او لګیا وو "اتلس کالو نه دې شي ماته تشویش راچوه، که دا راپریوځي؟ که دا مات شي... دا وخت وو چې ماته یې وښودله چې مشر- څوک دی، زه که دا شی؟" یو بل کس مې هم پیژنده چې هغې ددې لپاره محفل جوړ کړی وو چې د هغې مرسیډیز موټر یو ټکر کې له منځه تللی و. هغې ویل "که څه هم موټر بشپړ له منځه تللی خو زه روغ یم، موټر کې دننه څوک وو. نو اوس زه ښه یم او بل موټر هم اخستلای شم او که چیرته موټر روغ پاتې وو او زه له منځه تللی وای نو بیا به ښه نه وو."

زمونږ ژوند د شپیتو روپو د لوبو موټر څخه پیل کیږي. کله چې به هغه ماتیده نو مونږ به ژړل. بیا لږ وړاندې لاړو او په ۲۰۰۰ روپۍ به مو ریموټي موټر واخسته. کله چې به خراب شو، مونږ خفه وو. بیا نو ۲۰۰۰۰ روپو بیټرۍ چلیدونکی موټر مونږ ته راډالۍ شو. کله چې به یې کار پرینښود نو مونږ به خفګان کاوه. بیا همداسې ۴۰۰۰۰۰ روپو موټر او بیا ۲۲۰۰۰۰۰ روپو ایس یو وي ماډل موټر او بیا ۸٦ لکو روپو موټر...هر ځل دا ماشین خرابیږي، که کرښه وي او که بشپړ ویجاړ شي، مونږ تشویش کوو. ویلې شو چې زمونږ لوبو سامان غټ شوی دی خو مونږ واړه پاتې یو.مونږ چې د څه لپاره ژړل، بدل شوي دي خو زمونږ ژړا لا روانه ده. خو توپیر دومره دی چې اوس زمونږ ژړا لږه مغلقه شوې ده او په څو نومونو پیژندل کیږي لکه غوسه، ناهیلي، مات زړه توب، فشار، اندیښنه او داسې نور...

د لوبو شیان دې لپاره وي چې زمونږ ساعت تېر کړي. لوبو شیان یواځې یوې موخې لپاره وي: چې مونږ ته ګټه راورسوي. ستا د بنګلې نه نیولې تر نوي ماډل موټر پورې او همداسې هر څه زمونږ د لوبو شیان دي... له هغه څه چې تا اغستي له هغې ډېر ارزښتناک یې. هغه څه چې ستا په ملکیت کې دي له هغې هم ډېر ارزښتناک یې، هغه څه چې ستا په ژوند کې ستا مخې ته راځي له هغې ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزښتناک يې.
د لوبو شی بس د لوبو شی دی. نور او نور شیان به واخلې، خو هغوی ته خپل ځای ورکړه. یواځې ددې لپاره دي چې ته ترې ګټه واخلې، چې ستا ژوند اسانه کړي او ستا ساعت ورسره تېر شي. هیڅکله یو د لوبو شي لپاره خپله قیمتي اوښکه مه تویوه، هیڅ فرق نه کوي که هرڅومره درته نږدې هم وي.

***

حقیقت دا نه دی چې مونږ وایو، مونږ نه شو، بلکې حقیقت دا دی چې مونږ یې کوو نه.
دا فرق نه کوي چې مونږ څومره لرو، بلکې دا اړینه ده چې مونږ څه لرو په هغې مو څه کړي.
هغه څه چې لرو د هغې باره کې ډېر څه بدلون نه شو راوستلی خو مونږ هغه څه چې لرو د استعمال لاره یې بدلولی شو.
سطرنج کې که یو پیاده سم وکارول شي، نو وزیر ترې جوړیدای شي.

***

حیاتي لږ او بې ارزښته ډېر

ویلفریډو پریټو ایټالوي اقتصاد پوه په ۱۹۸۷ کال کې د ۲۰/۸۰ قانون کشف کړ چې اوس د پریټو قانون په نوم یادیږي. هغې د ۲۰٪ ننوتي "انپوټ" څخه ۸۰٪ وتلې "اوټپوټ" کشف کړ، د ۲۰٪ لاملونو څخه یې ۸۰٪ پایلې وموندې، ۲۰٪ هڅو څخه یې ۸۰٪پایله تر لاسه کړې. جوسف جوران ۲۰٪ ته لږ حیاتي او ۸۰٪ ته ډېر بې ارزښته نوم ورکړی دی. ښاغلي اسحق پټمین چې د شارټ هینډ رامنځته کونکی دی، هغې ۷۰۰ داسې عام لغاتونه کشف کړي چې زمونږ د خبرو

له دریو دویمه برخه جوړوي. هغې ویلي چې ۸۰٪ لغاتونه په عامو خبرو کې استعمالیږي.
یو زده کونکی د خپل سلیبس ۸۰٪ درس وایي او ۲۰٪ درس پریږدي. د ازموینې ۸۰٪ پوښتنې د ۲۰٪ پاتې درس څخه راځي. یواځې ۲۰٪ پیریدونکي ۸۰٪ پرمختګ لامل ګرځي، ۲۰٪ کارکونکي ۸۰٪ تولید رامنځته کوي، د ۲۰٪ نظریه یوه ټولنه تعریفوي او د نفوس ۲۰٪ د هېواد اقتصاد تعریفوي.
که چیرته ۲۰ خرڅونکي ولرې، په هغې کې به ۴ ډېر ښه وي، ٦ به پکې عادي او ۱۰ به پکې هسې ساعت تېروي. خرڅونکی منیجر به سهوه کوي که لاندیني او بیکاره کسانو باندې ډېر تمرکز وکړي تر څو عادي کار وکړي خو تکړه کارکونکي په نظر کې نه نیسي. بیکاره او عادي کسان دې په بې ارزښته ډېر کټګورۍ کې واچوي او په تکړه کسانو دې کار وکړي چې نور هم تکړه شي.
۲۰/۸۰ فکر کې په لږ څه ډېر تر لاسه کولو راز دی. د بیکاره کسانو راپورته کولو پر ځای استثنايي کارکونکي ولمانځه. ډېر کسان صفر نه عادي کولو ته وخت مه ورکوه بلکې د یو څو تکړه لپاره زیار وباسه.
په هر ځای کې په ډېره کچه ضایع شتون لري. زمونږ د ژوند تقریبا ۵ څخه ۴ برخې داسې شیان وي چې مونږ ته په بدل کې ډېر لږ راکوي. په ۸۰٪ تمرکز کول یواځې ۲۰٪ بدل کې راکوي. خپل فکر بدل کړه. خپلې نظریې ته نوی لید ورکړه. د خپلې سرچینو ۸۰٪ کم ظرفه په بې ارزښته ډېر کټګورۍ کې واچوه او ارزښتناکه په لږ حیاتي کټګورۍ کې ځای پر ځای کړه. اغیزمنتوب دا نه دی چې په ۸۰٪ څه وشول خو اړینه دا ده چې ۲۰٪ څنګه اداره، کنټرول او پر ځای استعمالوي. ۲۰٪ ستا د ژوند ریښتونی وخت تعریفوي او ستا راتلونکی ژوند پکې نغښتی وي.
د ژوند په هر پړاو کې ۲۰٪ او ۸۰٪ ځای پر ځای کړه.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

درناوی ورکول د لارښوونې څخه ډېر ځله غوره دی

وړاندې تر دې چې هغه یې خپل کړي، له نورو سره به یې شریکولو پوښتنه کوله. هغه یواځې ۵ کلنه وه خو هغه دې قربانۍ ته تیاره وه چې هر څه خپل دوه کلن ورور سره شریک کړي. که څه هم هغه لا کوچنۍ وه خو د هغې مور او پلار غوښتل چې د یوې مشرې خور په حیث مسولیت پر غاړه واخلي. دیرش کاله وروسته هغې او ورور یې خپلې بیلې بیلې کورنۍ درلودې. هغې اوس هم ځان د خپل کشر ورور مسول ګڼه. هغې اوس هم ورور ته نصیحتونه کول... د ورور واده کې چې هر ځای پس پسک وو نو ځان به یې ورسوه، ورندار ته به یې ویل چې څنګه ماشوم ته خواړه ورکړي او څنګه یې ساتنه وشي. هغې اوس قربانۍ ورکولې، خو هغې په بدل کې څه اخستل؟

په بدل کې یې زړه دردوالی، بې خوبه شپې او اوښکې چې ولې ورسره بې پروا سلوک کیږي. ولې؟ د هغې ورور اوس غټ شوی وو او خپلې پریکړې یې خپله کولای شوې. که کومه پریکړه کې به تېروتی وو بیا یې هم ځان ددې جوګه ګڼه چې خپله یې سمې کړي، هلک فکر کاوه چې له همدې څخه به یې زده کوي. د ښځې ورندار نه غوښتل چې واده کې یې لاسوهنه وشي، هغې غوښتل چې د خپلو ماشومانو ساتلو کې خپلواکه اووسي او خپل بچې چې څنګه یې غواړي ستر یې کړي او په دې برخه کې د مشرانو خبرو خوند نه ورکوه.

د لمړۍ خبرې څخه نیولې تر لمړي ټکي لیکلو پورې او بیا تر لومړي قدم وهلو پورې... پلار یې عمده رول درلود. د ځوی لپاره پلار یو ستر شخصیت وو، یو هیرو وو. تر دې چې د ځوی راتلونکی یې هم د پلار په مشوره روان وو. ځوی یې د لومړي نسل بنسټ ایښودونکی شو او همدې پلار ورته لارښوونه کړې وه. نن یې ځوی بې جوړې صنعتګر دی خو بیا هم پلار چې کله د خوبه راپاځي، انتظار کوي چې دفتر کې څه شوي خو ځوی یې کاري زړه تنګوالی لري، هغه

فکر کوي چې پلار یې باید خپلواک پریږدي. پلار له دې کبله ځوریږي چې ځوی یې اوس پخوا په څېر پاملرنه نه کوي. پلار دا فکر کوي چې نور ورته اړتیا نشته. دا هر څه په هغې اغیز کوي او له وخت وړاندې سپین ږیری کیږي.

ته کولای شې هر وخت یوه خور شې خو نه شې کولای چې یوه خور ولوبوې.

ته کولای شې چې یو مینه ناک پلار یا مور اووسې خو نه شې کولای چې مور او پلار ولوبوې.

یو درې کلن دا فکر کوي چې د هغې درناوی دې وشي، او هغې سره باید همدغسې وشي چې څنګه لازمه ده. په درې کلنۍ کې هغې ته د خپلې خوښې کالي نه اغوستل کیږي او دا هغې ته درناوی نه ورکولو په معنی ده. په لس کلنۍ کې ځوی غواړي په خپله خوښه هوټل کې خوراک مینو وګوري او راویې غواړي، د هلک له نظره دا هغې ته درناوی ورکول دي. تر ۱۹ کلنۍ پورې هغه غواړي خپل ملګري خپله وټاکي او د هغې مور او پلار د ملګرو انتخاب ته درناوی کوي، د هغې په نظر د درناوي قابل دی. اوس هغې څو کاله له تاسره کار کړی دی او هغه غواړي چې په خپل سر یو څو پرېکړې وکړي او مور پلار پکې لاسوهنه ونه کړي نو د هغې په نظر درناوی ورته کیږي. د ژوند په هر پړاو کې درناوی نغښتل شوی دی او ته باید ددې درناوی وکړې.

ځینې وخت تصمیمونه د درناوي وړ وي خو ځینې وخت چې یو چا درڅخه غوښتي نه وي او لارښوونه ورته کوې، هغوی دا فکر کوي چې درناوی ورته نه لري. درناوی ورکول د لارښوونې څخه ډېر ځله غوره دی.

***

داسې کوه چې نور پوه کړې چې درناوی ورته لرې... دا به ستا خوښه وي.

هغوی به ستا لارښوونه واخلي...پرېږده چې دا د هغوی خوښه وي.

ژوند دا دی چې بې ډاره یې تېر کړو.

کله چې پټولو لپاره څه نه لرې نو بیا ډډه کولو لپاره هم څه نه لرې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکي يواځې په روڼ ژوند کې پيدا کيږي.
تر ټولو ستره خواخوږي دا ده چې ته ووايې،
زه د ټولو لپاره پرانستی کتاب يم.

***

ژوند زمونږ مرګ نه ځنډوي، نو راځئ چې مونږ ژوند ونه ځنډوو

شخصي مديريتي فشار له څه کبله رامنځته کيږي؟ يو کار بايد کله وشي او کله شوی تر منځ درز له کبله شخصي مديريت فشار رامنځته کيږي. تکنالوژيکي درز څه ته وايي؟ هغه کارونه چې تاسې بايد کړي وای اوس يې عملي کولو لپاره لګيا ياستئ.

که يو کار بايد تر سره شي نو ولې يې همدا نن نه ترسره کوئ تر څو فشار نه خلاصی ومومئ. که چيرته د يو کار لپاره يو غوره لار لرئ نو ولې يې نه تر سره کوئ تر څو ترې يو بل کس ګټه پورته کړي؟... که چيرته مونږ پوهيږو چې دا کار ناسم دی نو ولې يې همدا نن نه پريږدو؟ ولې د بل کال لپاره انتظار باسئ؟ ولې د يوې بلې ورځې لپاره انتظار باسئ؟

تاسې غواړئ چې په نړيواله کچه ارزښت پيدا کړئ؟ له همدا نن څخه ټول هغه کارونه پريږده چې نړيوال کيفيت څخه بې برخې وي. آيا غواړئ چې د پرونی تېروتنې له کبله ښښنه وغواړئ ځکه تاسې پرې همدا اوس خبر شوي ياست... همدا اوس د ښښنې په لټه کې شئ، که نه وروسته به پښيمانه شئ. روښانه ځيرکتيا پيدا کړئ... همدا اوس نظريې په کار واچوئ که نه يو بل کس به خپلې نظريې په کار واچوي او تاسې به هغې پسې روان ياستئ.

کم عقل او هوښياران يو قسم کارونه خو په بيلا بيلو وختونو کې کوي. هوښياران

يې يو ځل کوي او کمعقلان يې په اخره کې کوي. داسې ژوند وکړه لکه سبا ته چې نن وي.

مونږ د صحت او روغتيا ارزښت څخه خبر يو خو په دې برخه کې خپلې هڅې ځنډوو. مونږ د مالي کړنلارو او پانګه اچونې ارزښت څخه خبر يو خو خپل نوښتونه په دې لاره کې وروسته اچوو. مونږ ته د بورډ "افغانستان کې کانکور" ازموينې ډېرې اړينې دي خو خپل چمتووالی تر بحران رسيدو کچې پورې بيايو.

په ژوند کې فشار او تشويش هيڅ شی نه دی، بس يواځې اروايي فشار دی چې کله بايد يو کار تر سره شي او کله ترسره کيږي تر منځ درز دی. ځنډول او وروسته اچول د يو چا ژوند لنډولو لپاره تر ټولو لنډه لار ده. ځنډول د لټ او تمبل خلکو لاسليک دی.

ژوند زمونږ مرګ نه ځنډوي، نو راځئ چې مونږ ژوند ونه ځنډوو.

لکه د نن ورځ په څېر بله هيڅ کومه داسې ورځ نشته. نن ورځ نن ده. که سبا راشي نو سبا به درته ووايم چې ما خو پرون تر سره کړی دی.

***

د يو کس مسوليت ختميدو سره موجوده مسوليت څرګنديږي

د انتظار او انتظار لپاره تر منځ روښانه توپير شتون لري او په دې کې بيا د سکوني پرمختګ او فشاري برياليتوب تر منځ توپير پروت دی.

بزګر ځمکه يوه کوي او تخمونه پکې کري... اوس نو هغه بايد انتظار وکړي... کوم ځای کې چې د يو کس مسوليت ختميږي نو موجوده مسوليت پيدا کيږي. نو اوس که بزګر د انتظار هنر سره بلد وي نو په ارامه انتظار وکړي. ددې پر ځای که هغه د تخم تيغونو راوتلو لپاره انتظار کوي نو هره شېبه به ورته وژونکې وي. د هغې مغزو کې به همدا انګازې وي چې دا ولې نه راخيژي؟ تر اوسه ولې نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راختلي؟ که چیرته بیا تیغونه وکړي نو هغې پخوا خپل سکون، بریالیتوب باندې پلورلی دی. زیان وخته اړول شوی دی.

آیا کله مو د بریښنایي زینې تنۍ کیکاږلې ده...اوس نو انتظار وکړئ... دا به راشي کله یې چې وخت شي. د بریښنایي زینې لپاره انتظار به تاسې دې ته اړ کړي چې ښکته بره قدم ووهئ او بیا بیا ګورئ تر څو بریښنایي زینه په سرعت ستاسې پوړ ته راورسیږي. آیا کله مو هوټل خدمتګار ته د خوراک راوړلو ویلي دي... انتظار وباسئ... خدمتګار لپاره انتظار به ستاسې پارونکې تجربه وي. آیا داسې پریکړې مو کړي چې باید وکړای شي... آیا هغه کارونه مو کړي دي چې باید شوي وای... آیا هغه څه مو کړي چې ځان لپاره څه کولای شئ کړي مو دي... اوس انتظار وکړه... بس انتظار وکړه... نه د لپاره یا دا یا هغه یا هر څه، بس انتظار وکړه... په دې کې به سکوني پرمختګ کشف کړې. انتظار لپاره هم له ځان سره بریالیتوب راوړي خو دا بریالیتوب له ځان سره فشار هم لري. کله چې بریالیتوب لپاره یو سکوني لاره وي نو ولې باید فشاري لارې څخه ګټه واخلو؟ د معنوي پرمختګ لپاره تر ټولو ضروري کیفیت د یو چا برخه کار خپله کول دي او بیا انتظار کول... زیاتره خلک چې د معنوي تجربې لپاره ژړا کوي، دا چټیا تېر باسي او په حقیقت کې د رفتاري مرض څخه ځوریږي چې د انتظار لپاره په نوم پیژندل کیږي. انتظار لپاره تجربې څخه درته دا څرګندیږي پر ځای ددې چې یوه مثبته تجربه تر لاسه کړې، د خپل ځان دښمن جوړیږي.

انتظار لپاره سره سرو کار پریږده نو فشاري بریالیتوب سره به دې سرو کار ختم شي. دا زده کړه چې خپل مسولیت تر سره کړه او انتظار وباسه... دا د سکوني پرمختګ لاره ده.

***

ژوند درته یو ښوونکی رالیږلی چې د تجربې په نوم یې پیژنو

په ژوند کې یوه تجربه تر لاسه کول زمونږ د ذهني پوخوالي یو نوی پړاو دی. په ژوند کې تجربه د همدې لپاره ده چې مونږ وروزي... خو بیا، تجربې سره یواځې ذهني پوخوالی هم نه وي بلکې هغه ننګونو سره چې مخ کیږو، هم بلدیږو.

دا به ډېره بې ارزښته وي چې مونږ وواېو چې څومره پوهه مونږ لرو، او یا څومره ژوند مو لیدلای دی، او یا مونږ په خپلو کارونو کې تر ټولو غوره یو، که مونږ په خپل ژوند کې په هر څه پوه هم شو... بیا هم ژوند یو ګډوډ بهیر ته ننوځي...

خو په یاد ولرئ چې په لسم کې ناکامیدل بیا هم ددې خبرې دلالت کوي چې اتم کې بریالی شوی یې. څومره چې د ذهن پوخوالی وي هغومره ورسره د ژوند ننګونې ملې وي.

ژوند دا نه دی چې دوه قدمه وړاندې ځې او یو قدم په شا ځې. دا په هغه وخت کې کیږي چې یو کس د خپل ژونده ناخبره وي... یانې پرته د تجربو څخه څه زده کولو، پر مخ روان وي. د یو کس تجربه د هغې د پوهاوي روزونکی وي، راپاڅیدو سره به غورځي او غورځیدو وروسته به راجګیږي... خو د هر غورځیدو نه وروسته راپاڅیدل به د مخکینې څخه ډېر لوړ وي. د هغې د پوخوالي او ننګونو سره مبارزه به د راتلونکي قدم لپاره مرستندویه وي.

ستاسې د بریالیتوب راز په څه کې دی؟ د خدای ج پریکړې دي. څه شی ددې باعث شو چې تا سمې پریکړې وکړې؟ د ژوند تجربې. څنګه دې د ژوند تجربې ترلاسه کړې؟ ناسمې پریکړې.

د ژوند د تجربو په فولادي تختې باندې، تجربو پسې تجربو راسره مرسته کوله. هرې تجربې به راته یا هغه څه راکول چې ما غوښتل او یا یې پوهاوی راکوه چې ولې مې څه چې غوښتل تر لاسه مې نه کړل.

په یاد ولرئ چې ژوند تاسې لپاره یو ښوونکې رالیږلی دی چې د تجربې په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

يې پيژنو تر څو مونږ د پوخوالي تر درجو ورسوي. پرېږده چې ستا پوهاوی د تجربو څخه ګټه پورته کړي. له دې وروسته د غټو ننګونو سره د مبارزې تیاری ونیسه. مونږ باید لویدو سره راپورته شو... او برکت دا دی چې راتلونکی ټوپ به مو تر تېر پورته وي.

***

ستا ژوند او زما ژوند؛ وروسته زمونږ په ژوند بدلیږي

خدای (ج) ښځې او سړي د یو مقصد لپاره بشپړ نه دي پیدا کړي ځکه چې یو بل سره مرسته وکړي او بشپړ شي. پیړیو راهیسې ښځې او خاوند خپلوۍ لپاره یوه تنګه نظریه شتون لري. ددې خپلوۍ ساحه یې تنګه کړې ده. د ښځې او خاوند لفظونه د خپلو قاموسونو څخه وباسئ او یو نوی نوم ورکړئ، تلپاتي ملګرتیا. نو بیا به دواړه سړی او ښځه د مور او پلار رول پر ځای کوي، کله کله د ماشوم په حیث، کله د سلاکار په حیث، کله ښوونکی، کله ښیښنه... او البته خامخا د ښځې او خاوند په حیث هم. ددې خپلوۍ تعریف پراخه کړئ او پرانستی یې پرېږدئ.
په مدني خپلوۍ کې وقار هله پیدا کیږي کله چې خپله میرمن /خاوند یواځې بدن پر ځای یو بشپړ انفرادي وګڼې. د فکر کولو نورې لارې هم وګورئ، په شخصي ارزښتونو، محکومیتونو او نظریو سره بحث وکړئ، د یو بل احساساتو سره حساس اووسیږئ، خپل منځ کې احساساتي توافق رامنځته کړئ او یو بل سره تر ډېره ارامه کینئ تر څو معنوي ارتباطات وده وکړي. مخامخ لورې ته په بشپړ ډول په درناوي قایل اووسئ نه یواځې دا چې د هغې بدني له پلوه درته ګران وي.
هغه څه چې په لس کالو کې ترسره کیږي په یو کال کې د کولو هڅه مه کوئ او هغه څه چې په یو کال کې تر سره کیدای شي په یوه میاشت کې یې کولو هوډ مه لرئ. زیاتره واده شوي خلک په لمړنیو میاشتو کې له حده ډېر کار کوي او بیا وروسته ددوی په ژوند کې دې اړیکې ته ځای نه وي پاتې. هغوی په یوې مړې

●●●

اړیکه کې ژوند کوي.
په ژوند کې او همدارنګه په خپلویو کې تېر وخت ځاییول بې معنی دي. حال زمانه د ودانۍ خښتې برابروي. راتلونکی هم ډېر اړین دی چې دواړه به پکې سفر کوئ. د ورځې ساعت تېرونکې خبرې به مو یو بل سره مینه زیاته کړي. د راتلونکې باره کې خبرې وکړئ، خوبونو باره کې خبرې وکړئ، ارمانونو باره کې خبرې وکړئ او د یو بل وده کې یو بل سره مرستې باره کې خبرې وکړئ. په مینه کې وده کول له همدې څخه جوړیږي.
دلته بیایو نړیوال مفهوم پروت دی چې د واده څخه وروسته دواړه یو بل باندې تپي او بیا له دې وروسته یو کس ژوند کولای شي. په پایله کې زیاتره ښځې د خاوند سیوري په څېر ددې ښکار کیږي. په حقیقت کې ستا ژوند او زما ژوند په زمونږ ژوند بدلیږي خو دلته اوس هم زما ژوند او ستا ژوند وي. زمونږ دژوند چې نړۍ سره نښلوي د واده په نوم یادیږي. د واده وروسته خوښي د زمونږه نړۍ او څنګه دا نړۍ کال په کال پراخیږي، پورې اړه لري. خو سړی به خپل ژوند لري او ښځه باید خپل ژوند تېر کړي. هغوی باید زما نړۍ پر ځای زمونږ نړۍ باندې بدله کړي. او په دې سره به د یو بل نړۍ، انفرادي خوښیو، ناخوښیو او لومړیتوبونو او تر ټولو اړینه دا چې یو بل د مینې په نوم زنداني نه کړئ.
واده په سمو ماناو کې باید د دواړو ژوند کیفیت پورته کړي. واده کولای شي او باید په ژوند کې دوام ومومي.
د یو ښه واده دوام لپاره یې باید په سمه توګه پالنه وشي. یو ښه واده رامنځته کول یو ستر هنر دی نو د یو هنرمند په څېر اووسه.
په اړیکه کې دا فرق نه کوي چې غلطي د چا ده، بلکې پوښتنه دا ده چې د چا ژوند دی.
پرېږدئ چې د خلکو له کبله مو ژوند ښایسته شي.
پرېږدئ چې د خلکو د کینې له کبله مو ژوند ښایسته شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

کوم پیریدونکي غواړې چې گوښه کړې

که چیرته یو سازمان په بې ساري توگه پر مخ روان وي نو د دې دا مطلب نه دی چې ټول کارکونکي یې تکړه او ژمن دي، ځینې به متوسط وي خو یو څه به ستونزې جوړونکي هم وي... که ووایو چې د ستونزو جوړونکو مدیریت لپاره هغومره وخت او هڅې چې تکړه او ژمن ته ورکول کیږي، د پرتله کولو وړ ده. ولې دوی ته دومره وخت ورکړل شي؟ ولې هغوی له دندو نه لرې کوې او پر ځای یې هغه پانگه په نورو تولیدي شیانو نه لگوې؟

یو خوسا رومی به ډېر زر نور ټول رومیان ځان سره خوسا کړي. آیا تاسې نه دي اوریدلي چې یو بیکاره سړی خپل ځان په څیر نور کسان هم له کاره باسي؟ که چیرته یې لاړې ته نه شې راوستلی، له مخې یې لرې کړه. خوسا رومي بهر وغورځوه او نور ښه رومیان وژغوره. آیا زما خبرې زیږې دي؟ هر سازمان چې د بیکاره او ټمبل خلکو سره خواخوږي لري نو ډېر زر به دوی سره خلک خواخوږي پیل کړي.

په دې نظریه کې انقلابي څه نشته... زیاتره سازمانونه ترې گټه هم پورته کوي.

اوس زما پوښتنه دا ده چې، "ولې یو څو موجوده مراجعین نه راجمع کوې؟". آیا دا سمه نه ده هغه انرژي، وخت او هڅې چې د یو ستونزو جوړونکي باندې مصرفولو پر ځای په خپلو ریښتینو، وفادار او عمده مراجعینو باندې مصرف کړې؟ که ته هر څه کوې خو بیا به هم هرو مرو یو څوک وي چې هغه به قناعت نه کوي. که ته هغوی ته هر څومره خدمت وکړې، هغوی به بیا هم ستا په تولید نیوکه کوي. په دې کې ځینې داسې هم وي چې د پیسو درکولو پر مهال ورته د منني لپاره سر ټیټ کړې. په پایله کې چې پیسې هم درکړي او پوه شې چې هیڅ گټه دې ځینې نه ده کړې... هغه گټه د ځنډ له کبله له منځه تللې ده. ولې باید دغسې مراجعین گوښه نه کړو او پر ځای یې په نورو شیانو پانگه اچونه وکړو؟

●●●

پیریدونکي تل په سمه وي؟ دا ناسمه خبره ده! پیریدونکی پاچا وي، همداسې نه ده؟ تل داسې نه وي... دا پیریدونکي پورې اړه لري چې څوک دی.

پیریدونکي باید پیدا نه کړو، باید د ښه پیریدونکو په لټه اووسو. یوازې د ښه پیریدونکو لپاره باید حل مونډونکې واوسئ او هغوی به ستاسې په وده کې درسره ولاړ وي. په حقیقت کې به یو گټونکی حالت وي.

نو اوس غواړې کوم پیریدونکي همدا شیبه گوښه کړې؟ اوه، دا خو یوه انقلابي نظریه ده.

***

خلکو څخه باید مخکې شې، یو ځای هم مه ځه ورسره!

ما او ملگري مې د پریښبودل شوو ماشومانو یو کور ته لاړو. د دفتر یو غړي سره مو خبرې وکړې، له خویه ډېر نرم سړی وو، هغې غوښتل د کور لپاره مادي مرستې تر لاسه کړي. هغې مونږ ته وویل چې مونږ باید دا خبره خپل یو غړي سره چې مرستې تر لاسه کولو مشره ده، وغږیږو. کله چې مونږ انتظار کاوه، یوه ښځه رادننه شوه. هغه ډېره مغروره وه، داسې لکه هټلر چې همدې وژلې وي، "اوه، تاسې غواړئ مرسته وکړئ! ماته ۵۰۰ کیلو وریژې راکړئ... اوس یوازې دې ته اړتیا لرو. زه بل څه نه اخلم. او که چیرته دا نه شئ کولای نو یوازې ۵ کیلو وریژې راکړئ... خو زه یوازې وریژې غواړم نور څه نه. زه ځم". نزاکت نه وو، خوښي نه وه، موسکا هم نه وه... هغه راغله یوه دوه خبرې یې وکړې او بیرته ووته. "دا مرستو تر لاسه کولو مسوله ده!؟ خدایه ددې کور ماشومان وژغورې "ما له ځان سره فکر وکړ.

ما او ملگري مې تر یوې شیبې یوه خبره هم ونه کړه... د ښځې بې پروایې او بې ادبي زمونږ په مغزو کې تاویدله. وروسته مې خپل ملگري ته وویل. "راځه چې ۵۰۰ کیلو وریژې ورکړو. مونږ یې ماشومانو لپاره کوو، دا ښځه اهمیت نلري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

راځه چې دا ښځه زمونږ د زوړنو او د ماشومانو معدو تر منځ خنډ ونه ګرځي. "
کله چې یوې ناروغۍ نه رغیږې نو ډاکټر درته وايي، "دوا دربانديې اثر کړی" او
که چیرته ناوړه اغیز یې کړی وي نو بیا وايي،"دوا سره حساسیت لرې". اثر مثبت
دی او حساسیت منفي دی. راځئ چې په ژوند کې هیڅکله حساسیت څرګند نه
کړو او پر ځای یې ځواب ورکړو. راځئ چې خپل سلوک بهرني ځواک پر ضد
ونه پارو بلکې هر څه له دننه په خپل انتخاب وکړو. مه پریږدئ چې یو سړی یا
یوه ښځه ستا دننني ذاتي ښه والي ته ضربه رسوي.

په دې کې زمونږ کار نشته چې نړۍ څنګه چلند کوي. ریښتوني ویاړ ستا په
سترګو کې دننه دی. هر څه چې دې ازمایلي وي، هر چیرته تللی یې، هر څه چې
دې کړي وي... خپل ځان کې اووسه.

پرینږدئ چې د خلکو محدودیتونه ستاسې د لارې خنډ شي. مونږ لپاره دا هیڅ
عذر نه جوړیږي چې ووایو یو څوک غلط دی. غلط ته په غلط ځواب ورکول
سمه لار نه ده. راځئ چې خپل ښه والی خرڅ نه کړو. په هره موقع کې له خلکو
څخه مخکې شه او هغوی سره یوځای هم مه دورمه.

***

احساسات منه خو احساساتي ډرامه مه منه

ښځې او خاوند د واده په لمړنۍ کلیزه کې یو موټر واخیست. هغوی له ښاره
ووتل، سمندر غاړې په لور لاړل، بیا یې تیاتر کې یو فلم وکته او بیا کور ته ستانه
شول. هغوی د موټر لپاره ګراج نه درلود نو موټر یې په سرک ودروه. کله چې
سهار له خوبه راپاڅیدل نو ډېر وارخطا شول او موټر نه وو. موټر یې تښتول شوی
وو. د هغوی لمړنی موټر، د هغوی د واده کلیزې موټر او دا خوپریږده چې هغوی
پکې ایله یوه ورځ چکر وهلی وو. ښځه یې ډېره خفه وه. سترګې یې ژړا نه سرې
وې او په صوفه کې پرته وه. خاوند هم ټکان خوړلی وو خو په دې وخت کې

●●●

یې میرمن ته مینه ورکړه. غیږه یې ترې چاپیره کړه او ویې ویل، "موټر ورک شو،
ته به ورته خفه یې. موټر ورک شو، ځان مه خفه کوه. په دواړو حالاتو کې موټر
ورک شوی. نو ولې یې باید پروا ولرې؟ " میرمنې تر یوې شیبې ورته وکتل. دوه
میاشتې وروسته پولیسو موټر د غلو څخه راونیوه او دوی ته یې ورکړ. په هماغه
ماښام یې چې موټر د پولیسو څخه راوسته نو یوې لارۍ سره لږ ټکر شو. دا ځلې
خاوند سترګې سرې او خواشینی وو، کور ته راتلو سره په کټ کې پریوت. میرمن
هم ټکان خوړلی وو خو په دې شیبه کې یې خاوند ته مینه ورکړه. خاوند یې غیږ
کې ونیوه او ورته یې وویل، "موټر خراب شو، ته به ورته خواشینی یې. موټر
خراب شو، خواشینې کیږه مه. په دواړو حالاتو کې موټر خراب شوی. نو ولې
باید په کیسه کې شې؟"

یوه منطقي پوښتنه: کله چې موټر خراب شي یا ورک شي، څنګه یو کس باید
ځان خواشینی نه کړي؟ خو نور څه کولای شې؟ که غواړې خفه شې، کولای
شې. که غواړې خفګان ونه کړې هم ستا په لاس کې ده. د احساساتي ډرامې نه
وروسته څه چې شوي هغه شوي. پولیسو ته یې شکایت وکړ، موټر یې ورکشاپ
ته یوړ او د بیمې ادعا یې وکړه... هغه څه چې کیدل، هغه وشول.

یو ماشوم په یو مضمون کې ناکام شو. پلار ماشوم ته څو څپیړې ورکړې. مور یې
په تندي ځان ته څپیړې ورکړې او ژړل یې. له دې ټولې احساساتي ډرامې څخه
مطلب څه؟ تاسې کولای شول چې ماشوم سره مو په مضمون کې مرسته کړې
وای او یا درس لپاره مو ورته ځانګړی ښوونکی نیولې وای. هغه څه چې باید
وشي، کیږي به. که چیرته دې شیدې له مناسب وخته ډېر په نغري کیښودې نو
شیدې به د لوښي څخه بهر راوخوټیږي. چغه، کریکه او یا ترینګلي حالات
رامنځته کولو څخه څه مطلب... د ټولې احساساتي ډرامې وروسته اوس څه؟ اور
به پسې مړ کړې، لوښی به لرې کړې او پخلنځی به پاک کړې. په پای کې هغه
څه چې باید وشي، کیږي به.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سټاک مارکېټ ماتېدولو نه نيولې تر کليدي کارکونکي استعفا پورې او بيا تر ټولو نږدې خپل مرګ پورې... د احساساتي ډرامې نه وروسته هغه څه چې بايد وشي، ترسره کېږي به. مونږ دلته دا بحث نه کوو چې احساساتي کېږئ مه، خو ډراماټيکي احساساتو څخه ځان وژغورئ. دا ښکاره خبره ده چې بايسکل ورکيدو سره به ټکان وخورئ، کله چې مو ځوی/لور ناکام شي نو د بيوسی احساس به کوئ، او د نږدې خپل مرګ به مو وژړوي. احساسات ومنه خو احساساتي ډرامه مه منه.

احساساتي بلوغت څخه موخه دا نده چې احساست مه رامنځته کوئ خو بايد احساساتي ډرامه څخه ځان وژغورئ. په هر حال هغه څه چې بايد وشي، کېږي به. نو ډرامې ته څه اړتيا؟

***

تر کومه به ديوال ته ولاړ يې؟ ته به ټيټ شې خو ديوال به همداسې ولاړ وي او تا لپاره به ځای بدل نه کړي.

تر کومه به خپل قسمت ښکنځې او د آم ونې لاندې به ولاړ يې او د مالتو راغورځيدو تمه به لرې؟ خو د آم ونې نه به يوه مالته هم راپرينوځي.

څه چې دي، هغسې دي او څه چې نه دي هغه نه دي.

ذهين خلک پوهيږي چې کله يې راونيسې او کله يې پريږدي.

***

پرېږدئ چې ښه والی غوغا جوړه کړي

يو هيله من ځوان له چاپي رسنۍ سره شاګردي پيل کړه. د يو څو ورځو سختې روزنې وروسته له هغې وغوښتل شول چې ښار ته لاړ شي او داسې يوې کيسه راوړي چې خپره يې کړي. په ډېر زيار سره به په سرکونو کې د ورځې تر شپږ ساعتو ګرځيده، ماښام کې به مايوسه د کيسې پرته دفتر ته راغی. دا ځلې هغه يو درې لارې سرک ته راووت. هغې وليدل چې دوه بسونه له دوه لارو څخه د درې لارې په لور راروان دي او هر يو هڅه کوي چې يو بل څخه مخکې شي. داسې ښکاريده چې يو ټکر به رامنځته کېږي. ځوان خبريال فکر وکړ او د درې لارې منځ ته لاړ او خپل دواړه لاسونه يې خوځول، په زوره يې چغې وهلې او دواړه بسونه يې ودرول. دواړه بسونو څخه په سلګونه مسافر راغلل او له ځوان څخه يې مننه وکړه... ځينو ښکل هم کړ. ځوان خپله کيسه اډيټر ته وکړه،"تا خو د اخبار د سر ټکو خبر له لاسه ورکړ"

مونږ په ناوړه نړۍ کې ژوند نه کوو. بس يواځې دا ناوړې پيښې خبرونه جوړوي. داسې يوه نړۍ چې ناوړه خبر پکې ډېره غوغا جوړوي، خو مونږ غواړو چې ښه والی هم د ناوړه په څېر غوغا جوړه کړي. مونږ بايد نور چپه خوله پاتې نه شو. سګرټ څکول، شراب څښل او همداسې نور ناوړه عملونه ډېر اعلانيږي خو څنګه دا نړۍ د ښو کارونو لپاره مغز وينځلی شو؟

ماليه پټونکي د خبرونو سر ټکي جوړوي... خو ولې ددې پر ځای د خبرونو سر ټکي د ماليه ورکونکو څخه جوړ نه کړو؟ د وژونکو انځورونه پکې له ورايه ځليږي... خو ولې ددې پر ځای د ژوند ژغورونکو انځورونه ونه لګوو؟ ولې بايد د يو سرتېري کيسه پکې ونه ليکو؟

نړۍ ته راووځئ او د ټولو ښو خلکو او کارونو په هکله چې پوهيږئ، ورته ووایاست. خپلو ملګرو ته د خپلو مور پلار ښېګڼو باره کې ووايئ. خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

چاپیریال کې هر چاته وواياست چې خپل بچو باندې څومره وياړئ. د خپلو ښوونکو ورتیاوو باره کې خلکو سره بحث وکړئ. هر چا سره د هغو باره کې چې خارق العاده کارونه تر سره کوي، خبرې وکړئ. خپلې خسر گنۍ ته وایه چې د هغوی اولاد تا لپاره څومره نیکمرغه دی. چغې ووهه، ولیکه، خبرې وکړه، شپیلی کې ووایه، غوغا جوړه کړه... شور جوړ کړه... د هغو باره کې چې ښه تر سره کوي.

راځئ چې په گډه نړۍ اغیزمنه کړو او نړۍ ته دا وښایو چې زمونږ نړۍ یوه ښه نړۍ ده.

***

هر راښکون بدلون ته اړتیا لري.

د بریکونو پرته به مات شو

RHR"Resting Heart Rate" د زړه هغه درزا ده چې د سهار پر مهال د خوبه راپاڅې خو لا په کټ کې پروت یې. ورو RHR څخه مطلب دا چې زړه دې په سمه توگه دمه کړې ده. چټک RHR څخه مطلب دا چې په سمه توگه زړه نه دی ارام شوی. نو ورو RHR یانې د ښه صحت په معنی ده. نو پایله دا شوه چې دا زړه چې د مور په گېډه کې په درزا پیل کړی، خو بیا هم دمې ته اړتیا لري تر څو بیا روان شي او روان شي...

مونږ یوې ډېرې ناسمې نظریې ته په مغزو کې ځای ورکړی او هغه دا چې مونږ وایو رخصتي یواځې شتمنو او لوړپوړو خلکو لپاره وي او یا هغه ماشومانو لپاره چې تر اوسه یې مسولیت پر غاړه نه دی اخستی. مونږ اوس هم رخصتۍ ته د یو لگښت په سترگه گورو. ځینو خلکو ته رخصتي یواځې یوه مذهبي ورځ ښکاري، چې له کاره رخصتي واخلي.

•••

کله چې بدن او ذهن خپل اخري حد ستړیا ته ورسیږي، نو اغیزمنتوب کمیږي.

کله چې د ورځې په پای کې دمه کوو نو راتلونکې ورځ لپاره مو د بیا کار انرژي برابره کړې وي، رخصتی زمونږ ذهن، ځیرکتیا، احساسات او روح ته ځواني وربښي.

که چیرته مونږ داسې یوه رخصتي واخلو چې په هغې کې یواځې یو څو ځایونه چې بیا بیا مو کتلي وي لکه یو ځای ته سفر کول، منظرې کتل، مذهبي ځایونه کتل او نه ختمیدونکې سودا اخستل. نو داسې رخصتي پر ځای ددې چې دمه درکړې، لا مو ماتوي. هغه چاته به څه ووایو چې هغوی همدا کارونه بیا بیا کوي.

د کورنۍ اړیکو غښتلتیا لپاره کورنۍ رخصتی کې برخه اخستل تر ټولو غوره لار ده. همدارنگه د یو سازمان په څېر رخصتي اخستل خپلمنځي اړیکي غښتلې کوي ځکه یو بل ته به پرله پسې وخت ورکړي او احساساتي بار به راکم کړي. دا به یواځې تفریح نه وي بلکې ستاسې روحونه به راژوندي کړي.

خپل مبایلونه، لیپټاپونه او خپل تنگ کالي شاته پریږدئ. رخصتی پر مهال هوسا کالي واغوندئ او ځان ښودلو نه تېر شئ. خپل دفتر سره تر هغې اړیکه مه نیسئ تر څو مو رخصتي نه وي ختمه شوي، خپل خواړه خپله پاخه کړئ. خوړو پخولو کې نوښتونه وکړئ. بیرته راتگ سره به په نړۍ برلاسې یې. په دې به هم پوه شې چې اوس د نړۍ لاندې نه یې.

یوه رخصتي چې وسپړې... یوه رخصتي چې د کار او سوچونو څخه خلاصي ومومې... یوه رخصتي چې بیا دې ځوان کړي... یوه رخصتي چې نوې هوا تنفس کړې... یوه رخصتي چې شاته او وړاندې وگورې.. یوه رخصتي چې خپل ځان په بشپړ ډول خپلې کورنۍ ته وقف کړې... یوه رخصتي چې یو ښه خاوند/میرمن، یو ښه پلار/مور، او یو ښه ځوی/لور اووسې... یوه رخصتي چې خپل ځان د خپل پېژند پانې څخه رابهر کړې. هر راښکون بدلون ته اړتیا لري. رخصتی اخستل فرض دي. د دمې پرته به مات شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

کله چې د یو کار څخه بل ته او هغې نه بیرته لمړي کار ته ورځو نو زمونږ اغیزمنتوب وده کوي.

په هر څه کې یو شی والی باید له منځه لاړ شي. په هره طریقه چې ستا ذهن یې مني بدل یې کړه او یو هوسا ذهن تل ښه فکر کولای شي.

نو ځکه خلک د طبیعت په شتون کې ښه فکر کولای شي ځکه طبیعت کې داسې څه شتون لري چې تا په هغه شي کې فکر کولو ته هڅوي او راښکون کې دې بدلون راولي.

***

سم او ناسم پکې نشته، یواځې جوړجاړی دی

ته غواړې چې ۱۶x۲۰فیټه کوټه ولرې او ستا مهندس وایي چې ۱۶x۱۶ کې باید جوړ شي. یوه نظریه د بلې نه ښه نه ده، خو خبره یواځې دلته ده چې ته څه غواړې او ته څه تر لاسه کوې. د یو مهندس په حیث باندې ته څه باید ورکړې او ستا مرجعه کونکی څه اخستل غواړي. داسې خبره نشته چې څه سم دي او څه ناسم، څه ښه دي او څه خراب، څه ښه دي او څه غوره دي، خو دلته خبره د جوړجاړي ده.

یو مربع د یوې دایرې هومره ښه ده. که چیرته یو څلور مربع شکله لرګی په مربع شکله سوري کې وي او یا یو ګرد لرګی په یو ګرد سوري کې وي خو ستونزې نشته. خو ستونزه هله رامنځته کیږي چې مربع شکله لرګی په ګرد سوري کې ننباسو. دا کار څوک کولای شي، هیڅوک یې نه شي کولای. ځینې وخت تر ټولو غوره مناسب نه وي. لمر پرست ډېر ښایسته دی، خو د ګلابونو په باغ کې به ورته د مردار بوټي په څېر کتل کیږي.

یو کس د سیستیماتیک سازمان څخه یو سازمان ته چې د ودې په حال کې وي، راولئ. هغه به ډېر زر یو ستره ناانډولي رامنځته کړي. یو کس چې واک، درجه او

●●●

پروټوکول درلوده نو هغه هیڅکله په داسې چاپیریال کې ارامه نه وي. داسې کسان به ډېر زر استعفا ورکړي او په پای کې به یې پریږدي. ددې خلکو په وړتیا کې شک نشته خو بس مربع شکله لرګی په ګرد سوري کې نه دننه کیږي.

مونږ وړتیا، تجربه، ځیرکتیا، مهارتونه او چلند، کاري شالید، عمر، جنس او داسې نور، په لټه یو. خو مونږ ددې پر ځای په پوښتنه وکړو چې،" آیا دا به زما د سازمان د داخلي بڼې سره جوړجاړی وکړای شي؟"

مونږ شکل، کورنۍ او تعلیم شالید، مذهب، ټولنې، په لټه کې یو خو ددې پر ځای مونږ باید دا پوښتنه وکړو،"آیا دا به زمونږ کورنۍ سره وخت تېر کړای شي؟" نو څه وشول که هغه سترې کمپنۍ سره کار کوي، یا که ډېر تعلیم یافته وي، یا عالي مسلک درلودونکی وي او ښه صحت او ښکلا هم ولري. خو سړی یو کور سمبالونکې غواړي او ښځه خپل مسلک بوتلل غواړي. دې یو شي هغه ټول فکتورونه له منځه یوړل ځکه ته ورسره جوړه نه یې. او که ته د ښه خوراکونو شوقي یې او داسې ښځې سره واده وکړې چې ماښام ډوډۍ نوم اخستلو سره درته د پیزا کارت مخې ته کیږدي.

انفرادي ځیرکتیا د ډله ایزې ځیرکتیا سره توپیر لري. په سطرنج کې اسونه د پیاده څخه غښتلي وي خو کله چې سپینو دانو سره لوبه کوې نو آیا یو سپین پیاده درته د تور اس څخه غوره نه دی؟

د جوړ جاړي سره ۱+۱ څخه ۳ جوړیږي خو جوړجاړي پرته ۱+۱ صفر کیږي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

په سمو لاسونو کې رالویدلو څخه غوره څه نشته

څومره خلک مونږ لیدلي چې خپل برخلیک څخه څکه ناخوښ وي چې وړاندې تلو لپاره باید سیمه ایزه ژبه زده کړي؟ په یو کال کې دننه هغوی ژبه زده کولای شي او خپلې کمزورۍ ته د پای ټکی ایښودلی شي. څومره ځله به مو لیدلي وي چې یو څوک د موټر چلونکي څخه څوریږي چې ولې یې تر کاره ځایه نه رسوي؟ حالانکه خپل موټر یې په ګراج کې ولاړ پریږدي. یوه میاشت روزنې څخه وروسته هغوی موټر چلول زده کوي او خپلې کمزورۍ ته د پای ټکی ږدي. ځیني خلک تقریرونو څخه د مرګ تر کچې ډاریږي. خو د څو اونیو روزنې څخه وروسته د خلکو پر وړاندې خبرو کې ساری نه لري.

که چیرته یوه کمزوري یا یو محدودیت له منځه وړلای شو نو بیا ولې مو تر عمره وځوروي؟ یو څه وخت مو روزنې ته وبښئ، کمزوري مو له منځه یوسئ او د هغې ګټو څخه د عمر تر پایه ګټه واخلئ!

سستیماتیکې روزنې یواځې دا نه چې زمونږ محدودیتونه له منځه وړي بلکې مونږ چې کوم کار کې ښه یو، لا پسې ښه کیږو.

هر څوک منډه وهلی شي. خو که غواړې د منډې لوبغاړی اووسې نو باید رسمي سستیماتیکه روزنه تر لاسه کړې. د سستیماتیکې روزنې څېر لاندې خبرې په ارتباط بدلیږي. که چیرته غواړې د شطرنج لوبه زده کړې نو له هر چا یې زده کولای شې، خو که چیرته اتلولي لاسته راوړل غواړې نو باید سستیماتیک روزونکي لاندې وروزل شې.

زمونږ د نیا تداوۍ په څېر نه چې ناروغه شوې او روغتون پورې مو نه ده وړې؟ د رسمي سستیماتیکې روزنې په څېر بل څه نشته. زیاتره وخت د ښه، ښه تر او غوره تر منځ توپیر د روزنې په کیفیت پورې اړه لري.

محمد علي یو ځل ویلي ول، ″زه د روزنې هرې شیبې څخه کرکه لرم خو زه وایم

●●●

چې مه یې پریږده. همدا اوس زیار وباسه او د ژوند راتلونکی د یو اتل په څېر ژوند وکړه.″

د وړتیا سره چې کله سستیماتیک روزنه ملګرې شي نو بیا ترې مهارت جوړیږي. له دې څخه غوره بله لاره نشته. په سمو لاسونو کې رالویدلو څخه غوره لار نشته.

***

هغه څه سره چې باید مخ شو، د سبا نه به نن ښه وي

ډاکټر ویوښتل، ″اخر ځل دې کله خپل ځان په بشپړه توګه معاینه کړی؟″سړي ځواب ورکړ، ″ډاکټر صیب ما تر دې وړاندې بشپړه معاینه نه ده کړې. نو ولې؟″ ډاکټر شکي او حیران شو، ″ځلویښتو نه بره یې. ته خو باید هر دوه کاله وروسته بشپړ معاینه وکړې″ سړي وویل، ″زه نه غواړم ډاکټر صیب. د معایناتو نه وروسته به هغوی هرومرو وایي چې د غوړو اندازه دې زیاته شوې او یا د شکرې ناروغي لرې... خدای خبر نور به څه وایي. اوس زه بیخي ښه یم. د یوې معاینې وروسته به راته ځان ناروغ ښکاري″

په دې ښه پوهیږو چې د یو شي څخه تیښته لنډمهالې وي، خو په دې هم پوهیږو چې په ژوند کې د یو شي څخه د تل لپاره نه شو تښتیدی، نو بیا ولې تښتئ؟ ولې د هیلې پر ضد هیله راپورته کوئ؟ ولې هغه څه باره کې پوهیدل نه غواړئ چې باید پوه شئ؟ که ته سترګې پټې کړې نو ددې مطلب دا نه دی چې ټوله نړۍ دې ړنده وي. په پای کې هغه څه چې راروان دي باید مخامخ شو ورته. نو ولې باید هر څه په پای کې؟ ولې مو دومره وځنډوه؟ ولې مو دومره وخت پرې تېر کړ؟ د ځنګل اور چې پرون ډېر لږ وو، پرون ځینې نه وې تښتیدلی نو نن به اور نه وو.

په مونږ کې ډېر کم خلک دي چې د ژوند حقیقت سره نه شي مخ کیدلای. د ژوند حقیقت سره مخ کیدل د ژوند تر ټولو تریخ حقیقت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه فکر کوم زما ملگری زما نه په بله روان دی. که چیرته دا حقیقت ومنې نو یو څه کیږي. زما په فکر د هغې ملگري زما په څوی زمونږ نه ډېر نفوذ پیدا کړی. یو سخت حقیقت، خو هیڅ خبره نشته، د حقیقت منلو سره یو څه کیدای شي. زما په فکر زمونږ واده سره بیلیږي. ریښتیا خو زړه ماتونکی حقیقت، خو دې حقیقت باندې سترگې پټول مونږ سره هیڅ مرسته نه شي کولای.

که چیرته حقیقت ومنې نو بیا یو څه کیدای شي. که چیرته پرې سترگې پټوې نو لا پسې چټلیږي او بیا بیا به درته راتاویږي. لږ تر لږه همدا اوس حقیقت ومنه، یو څه کیدای شي. څه چې ته لیدل نه غواړې، هغه درڅخه نه ځي. دا به نور هم بدرنگه کیږي او بیا بیا به درته راتاویږي. هر حقیقت څخه چې ته تیښته کوې په راتلونکې کې درته کمین نیسي او فکر کې دې نورې پوښتنې ورټومبي،"ما باید... ما کولای شول چې... کاشکې..."

ته باید تل د سم صحي منځگړیتوب لاره خپله کړې، د روغوالي مناسب پرهیز تعقیب کړې او مناسب خوراک وکړې. ته کولای شې په اسانۍ د خپل نږدې ملگري سره پرې خبرې وکړې، ته کولای شې د خپل څوی ښه ملگری جوړ شې، د ښښې لفظ ډېر وکاروئ. هر وخت یو څه کیدای شي. په پوره میرانه د ژوند ترخو حقیقتونو سره مخ شه. په دې پوه شه چې په دې وخت کې یو څه کیدای شي.

هره ستونزه چې حل شوې، یو چا حل کړې ځکه هغې حقیقت منلی. دا هر څه په زړورتیا د حقیقت منل دي. تیښته زما او ستا په څېر د خلکو لپاره نه ده. هغه څه سره چې باید مخ شو، د سبا نه به نن ښه وي.

***

ژوند د شطرنج په څېر دی او ته دا لوبه هغې سره کوې.
ستا د دانې په خوځولو هغه هم خپله دانه بې ځایه کوي. ستا خوځولو ته انتخاب وایي او د هغې خوځولو ته پایلې،
ته به وارزول شې...تاته به چیلینج درکړل شي...تا به گړنگ ته ورټیله کړي.
کله چې لوبه کې تکړه شې. نو هغه دې پریږدي چې لوبه وگټې.

***

د یو چا د غوره ډالۍ په څېر اووسه

زه یو چا سره داسې اړیکه لرل غواړم چې هغې ته باید د ځانه سپیناوی ونه کړم. یو چاته د ځان سپیناوي څخه بل سترې کونکې کار نشته. احساساتي ستړیا د فزیکي ستړیا څخه څو ځله ستونزمنه ده. باید د یو داسې اړیکې او خپلوۍ په لټه کې شو چې په هغې کې مونږ د باور خپلواکۍ څخه خوند واخلو او چیرته چې زه خپل ځانته د ځان سپیناوی ونه کړم.

د یو داسې اړیکې او خپلوۍ په لټه کې یم چې د خپل ځان پر ضد ونه درېږم. زه خپل قوت لرم، زه خپلې نیمگړتیاوې لرم. زه داسې خپلوي غواړم چې زما مثبت زما په نیمگړتیاوو بر لاسی وي.

زه داسې خپلوي او اړیکې غواړم چې زما پرونۍ تېروتنو ته نن ونه گوري. انسان سره هر کله تېروتنه مله وي. زه داسې څوک غواړم چې زما د تېروتنو لستونه ورسره نه وي. داسې یوه خپلوي چې پرونۍ شخړه ننۍ خبرې نیمگړې نه کړي... پرون ورځ پرون پای ته رسیدلې ده.

زه داسې یوه خپلوي او اړیکه غواړم چې تل باید زه نوښتونه ونه کړم. داسې خپلوي غواړم چې زه پکې شفاف یم. زه داسې یوه خپلوي او اړیکه غواړم چې خپل خوښۍ او ناخوښۍ څخه ددې خپلوۍ ساتلو لپاره تېر شم. زه داسې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

خپلوي او اړیکه غواړم چې زما شخصي انځور پکې داغي نه شي. زه داسې یوه خپلوي غواړم چې له ما بل څوک ونه پوښتي. زه داسې خپلوي غواړم چې په هغې کې زه په بشپړه توګه زه پاتې شم... په تېره بیا کله چې زه خپل ځان سره یم.
زه داسې خپلوي غواړم چې زه داسې احساس وکړم چې زه یو ځل بیا د مور په خېټه کې یم... داسې یوه خپلوي چې زما زړه تل دا احساس وکړي چې بیا وزیږیږم.
زما خوږو لوستونکو که چیرته تاسې له دې څخه یو هم داسې خپلوۍ او اړیکې لرئ... نو په سجده شئ او شکر وباسئ، ځکه له دې څخه بله ستره ډالۍ نشته. داسې خپلوۍ په ژوند کې تر ټولو سترې ډالۍ وي.
که چیرته یې نه لرئ نو مایوسه کیږئ مه. هغې د غره په سر څه خبره کړې وه، "غواړې چې نور درسره څنګه وکړي، همغسې ورسره وکړه." ته یو بل څوک کیدای شې؟ خپل ځانونه د نورو د ژوند ډالۍ وګرځوئ. یو چا سره دومره مینه وکړئ چې هغه په دې پوه شي چې ته یې د ژوند ستره ډالۍ یې.
خلک ستا مینه هغه وخت احساسوي چې هغوي تا سره څنګه دي نه دا چې ته د هغوی سره څنګه یې. د خپل محبوب په موجودیت او خوشبوی کې پریږدئ چې هغه وغوړیږي.

***

ستاسې ارزښتناکه سرچینه تاسې خپله یاست

په ۱۹۶۰ کال کې جاپان پریکړه وکړه چې په فولادو جوړولو به پیل کوي. د فولاد تولید لپاره د اوسپنې او سکرو اړتیا وه چې دواړه په جاپان کې نه ول. خو جاپان پوهیده چې له هغه ځای به یې واردوي چې هلته ښه پریمانه دي او په دې هم پوهیده چې خپل جوړ کړی فولاد هغه ځای ته صادر کړي چې هلته یې اړتیا ډېره زیاته وه. پایله دا شوه چې په ۱۹۶۰ کال کې جاپان د نړۍ پر کچه د فولادو تر ټولو ستر صادرونکی شو. د یوې لسیزې څخه په کم وخت کې صنعتي

•••

انقلاب رامنځته شو. څنګه؟ د سرچینو ښه مدیریت له کبله.
راځئ چې ووایو چې یو محصول په لس روپۍ تولیدیږي او په یوولس خرڅیدلی شي، چې ګټه به یې یوه روپۍ وي. د ګټې یوه لاره دا ده چې د یوې روپۍ ګټلو لپاره باید د ۱۱ روپو سودا وکړې، مطلب دا چې خرڅلاو باید ٪۱۰۰ زیات شي، او بله لاره یې دا چې دا محصول څنګه کولای شو چې په ۹ روپو جوړ کړو، مطلب دا د یوې اضافي روپۍ ګټه هغه وخت کولای شو چې د محصول اغیزمنتوب ٪۱۰ زیات شي او هغومره سودا وشي. زه دا نه وایم چې کونجونه پرې کړئ او یا په کیفیت کې مصلحت وکړئ بلکې زه وایم چې سرچینو څخه ډېره ګټه ترلاسه کړئ.
په زیاتره پیلیدونکي او منځني سوداګرۍ کې د پیسو لګښت او قرضداري ددوي ګټه خوري. کله چې د هغوی فعالیت وپلټې نو معلومه به شي چې ستونزه پیسو کمښت کې نه ده خو خبره د پیسو مدیریت بې کفایتی کې ده. په نقدي پیسو کې نااغیزمنتوب او بې پروایي بهر تلونکو پیسو مدیریت دوی د تاوان په لور بیايي. کال په کال پایله توپیر کوي خو په ګټه کې کوم پرمختګ نه وي. خو په یو موثر مدیریتي سازمان کې بیا هر کال بدلون مومي او ګټه هم مخ پورته روانه وي. څنګه؟ د سرچینو ښه مدیریت له کبله.
هندوان له دې کبله ژاړي چې ددوي نفوس ورځ تر بلې زیاتیږي. نورې نړۍ دې باره کې څه کړي؟ دلته د خلکو څخه په کم لګښت ښه کار اخستل کیږي. نړیوالو ډېرو سرچینو څخه په ګټه اخستلو هندوستان کې ډېر کار تر سره کړ او د هندوانو ګټور توب یې لوړ کړ. څنګه؟ د سرچینو ښه مدیریت له کبله.دوبۍ هم د نه ختمیدونکو دښتو څخه په اقتصادي مرکز بدله شوه. څنګه؟ د سرچینو ښه مدیریت.
دا خبره نه ده چې تاسره وخت نشته، بلکې دا د سرچینو مدیریت دی چې اغیزناک وخت نومیږي. داسې نه ده چې تا سره پیسې نشته او ته شتمن نه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکې د سرچينو مديريت دی چې پيسه نوميږي، که لږې هم وي خو په اغيزناکه توګه لګول دې شتمن کولای شي.

په ۱۹۶۰ کلونو کې جاپان پرته د اوسپنې او سکرو نه د نړۍ ستر فولاد توليدونکی هيواد شو. جاپان له نشت څخه ډېر څه توليد کړل. نو بيا په دې خو بايد ډاډه اووسو چې په يو څه نو بيخي ډېر څه تر لاسه کولای شو.

يو وخت به مو هرومرو په خپل ژوند کې يوې سرچينې څخه سمه ګټه نه وي پورته کړې. هغه شی پيدا کړه او ځان پکې تکړه کړه. البته هرومرو ستاسې تر ټولو ارزښتناکه سرچينه تاسې خپله ياست. آيا خپل ځان څخه په سمه توګه ګټه اخلئ؟

***

په ژوند کې هيڅ شی پيمانه نه لري... يواځې ستا ذهن پورې اړه لري. په ژوند کې هيڅ شی نه ودريږي... يواځې خلک ولاړ پاتې کيږي.

ژوند فقط يوه پرانستې لينډۍ ده... هر څومره کولای شې کش يې کړې... بنده لينډۍ هيڅ نشته.

څومره چې ته احساسولای شې هغومره خونې شتون لري... څومره چې ته درک کولای شې هغومره خونې شتون لري...

هر څومره چې تا ته وړ ښکاري هغې څخه نور زيات هم شته

***

يا خو يې مه کوه
او که کوې يې په جزبه يې وکړه
خو ددوی ترمنځ نه

يو ليمو راواخلئ او دوه ټوټه يې کړئ. زېښبونکي پواسطه ترې اوبه وباسئ. يو څه بوره او مالګه پکې ګډه کړه، ګيلاس د اوبو نه ډک کړه او ښه يې وخوځوئ. د ليمو جوس تيار شو. ددې جوس جوړولو طريقه ډېره ساده ده خو که بيا هم دوه بيل کسان يې جوړ کړي نو ډېر توپير به پکې شتون ولري. د ليمو، بورې، مالګې او اوبو څخه پرته په دې کې يو ناڅرګند عنصر- شتون لري او د ليمو د خوند توپير په همدې ناڅرګند عنصر کې پټ دی.

هر څه چې مونږ جوړوو او يا يې توليدوو، په هغې کې يو نا څرګند عنصر پروت وي او همدغه ناڅرګند عنصر د ښه او غوره، عادي او عالي، ښه او زبردست تر منځ توپير پيدا کوي. آيا يو کار په مينه او په ذوق تر سره شوی او که په بې ميلی او بې خوندۍ تر سره شوی؟ په يو کار کې د زړه نه کار کول، ناڅرګند عنصر- دی. آيا زړه ٪۱۰۱ په هغه کار کې دی؟ دا يوه حساسه پوښتنه ده.

ما يوه ورځ خپل لور کيتي ته وويل، "چې يا خو د زړه نه پخلی کوه او يا يې هيڅ مه کوه. ما ته يې په خوند کې توپير ښکاري. خوراک د يوې ژوندۍ مادې په څېر هم وي او د يو مړي په څېر هم. توپير يې په زړه او نه زړه پخلي کې دی."

مينه او جزبه داسې څه نه دي چې يواځې د خدای په عبادت کې تر سره شي. مينه او جزبه په هر څه کې ده.

جزبه او ستړيا دواړه سره په معکوس ډول متناسب دي. که چيرته مونږ د ژوند هر کار د جزبې په احساس سره تر سره کړو نو مونږ ته به معلومه شي چې مونږ به د طبيعت يو نا ويل شوی قانون وپيژنو، دا قانون وايي چې سړی د ستړيا لپاره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی زیږیدلی. که چیرې مونږ یو داسې یو کس لیدلی وي چې هغه ستړیا نه پیژني، نو تاسې داسې یو کس لیدلی چې هغه هر کار د جزبې په احساس سره ترسره کوي او د هغې عملونه لکه د عبادت په څېر دي.

***

یا یې مه کوئ او که کوئ یې نو په جزبه او مینه یې وکړئ، خو ددوي ترمنځ نه .

په عبادت کې د ژوند لپاره سوال کوې او تامل کې ژوند ته غوږ نیسې.

په عبادت کې خپل غږ ته غوږ نیسې او په تامل کې له هغې ډېر وړاندې غوږ نیسې.

عبادت د ژوند سره خبرې دي او تامل د ژوند سره ګډون دی.

***

خپله وړتیا پر مخ بوځه
خپل استعداد زیات کړه
دې ته پرمختګ وایي

دا فکرونه له منځه یوسه،" همداسې مونږ مخکې هم کول. همداسې باید اوس هم وشي." رواجي فلجتوب مه زغمه. په یخ هیڅ نه زرغونیږي. که چیرته مونږ پریږدو چې زمونږ پرون زمونږ ذهن کنګل کړي نو نوې مفکورې به هیڅکله ذهن کې ځای ونه مومي. شاته مه ګوره او تېر هیر کړه، مخکې ګوره او راتلونکي ته فکر کوه. د انسان په هڅو کې مطلق بشپړوالی د سپوږمکیو څخه نیولې تر ماشومانو روزنې پورې لاسته راوړونکی نه دی. په دې کې د پرمختګ یو نه ختمیدونکی ډګر دی. بریالي کسان په دې پوهیږي. ځکه دوی دا پوښتنه نه کوي چې،" آیا زه یې له دې ښه کولای شم؟" هغوی پوهیږي چې کولای یې

شي، نو دا پوښتنه کوي چې،" زه یې څنګه له دې ښه کولای شم؟" سړی به هغه ځای ته ځي چیرته چې غواړي لاړ شي. په هر شي کې د پرمختګ اړوند فکر کوه او په هر څه کې په لوړ معیار فکر کوه. په دې ډاډه اووسه چې کولای یې شې. په یو کار باور درلودل چې کولای یې شې نو هغې لپاره یوه نه یوه لاره راوځي. هرومرو یوه لاره وي او له بلې به غوره لاره وي. که چیرته وایې چې دا کار ناشونی دی نو ذهن دې غواړي دا ثابت کړي چې ولې. او که چیرته باور ولرې چې دا کار کولای شم نو ستا ذهن تا سره په هغه کار کې مرسته کوي. که ته یې پریږدې نو ستا ذهن به ورته لار راوباسي. مونږ کې زیاتره داسې دي چې د خپلو غوښتنو څخه تېریږي او په دې تمرکز کوي چې ولې یې نه شو کولای خو اړینه دا ده چې تمرکز یواځې په دې وشي چې څنګه یې وکړم.

د ژوند په هر ډګر کې، د کار څخه تر کوره او بیا تر ټولنې پرمختګ پورې باید د بریالیتوب فارمولې څخه کار واخلو چې له ښه څخه یې ښه وکړو" خپل وتنی یا اوټپوټ او کیفیت دې ښه کړه"او له ډېر څخه ډېر وکړو" څه چې کوې د هغې مقدار لوړ کړه. کیفیتي لوړوالی ورسره مقداري ودې ته پرمختګ وایي.

تل ځان ته په زړه کوه چې ته څنګه فکر کوې له هغې غوره یې، یانې ته چې اوس کوم کار کوې له هغې یې په ښه ښه هم کولای شې، او دا هم ځان ته په زړه کوه چې څومره ته کولای شې هغومره یې نه کوې، نو هغه څه چې کوې له هغې ډېر کولای شې.

لیاقت هغه وړتیا ده چې کوم کار کوې له هغې یې غوره وکړې او استعداد له هغه څه چې کوې یې، ډېر وکړې.

خپله وړتیا پر مخ بوځه، خپل استعداد زیات کړه، دې ته پرمختګ وایي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیرته خبر وای چې پایله به دومره ښایسته وي

په یو ټکر کې یې پښه ماته شوې وه. هغه تر څو میاشتو پورې په کټ پروت وو. هغې په یو نړیوال سهامي شرکت کې ښه دنده درلوده. یوه زړه مور یې هم درلوده چې باید د هغې خدمت وشي، ددې خیال یې ساته. سختې ورځې وې...؟ نا، دومره سختې هم نه وې. دې مودې هغې ته ډېر وخت ورکړ. هغې یو ځیرک انتخاب خپل کړ! او ټول وخت یې مطالعه وکړه. هغې خپل ذهن د پخوانیو سترو لیکوالانو کتابونه باندې زرخیزه کړ. دا هغه مهال وو چې هغې خپلې معنوي اړیکې ته وده ورکړه او د ژوند لپاره یې یوه موخه وټاکله. د هغې په ژوند کې هر څه بدلون وموموه...او د تل لپاره بدل شو. نن هغه یوه موخه لري. نن د هغې ژوند په معنوي لحاظه برابر دی. نن د هغې ژوند د پښې څخه وړاندې او وروسته پرتله کیدای شي. د خپلو ورځنیو یاداښتونو کتابچې په یو کونج کې یې لیکلي ول، ″که زه چیرته خبر وای چې پایله به داسې ښایسته وي نو ما به له پیله ترې خوند اخستی وای″

زه له تاسې پوښتم،″ ایا یو مور/پلار خپل ماشوم ته داسې کیسه کوي چې پایله یې غمجنه وي؟″

د بدلون څخه پرته ژوند به څنګه وي؟ د نابېرتوب څخه پرته ژوند به څنګه وي؟

که ته ورته ستونزمن وختونه وایې. که ورته ازمایښتي وختونه وای. یو وخت به راشي چې هغه کس ستونزمنو حالاتو وخت کې وایي ولې زه؟، همدغه کس به د نیکمرغۍ وخت کې هم دا پوښتنه کوي چې ولې زه؟

چینجي غواړي چې د شوپرک غوندې وزرې ولري، نو د وریښمو غوزې ته ننوځي تر څو وزرې پیدا کړي. کله کله به مو ژوند یو غوزې ته ننباسي او راوتلو سره به وزرې ولرئ. د بانس لرګی ددې لپاره پرې کیږي چې شپېلۍ ځینې جوړه شي. یوه تیږه ځکه تراشل کیږي چې یوه مجسمه ترې جوړه شي. سره زر ځکه

ویلي کیږي چې جواهر ترې جوړ شي. ته ځکه ازمول کیږې چې جوړ شې. د کیسې پایله بیا ډېره ښایسته ده. په همدې باید باور ولرې. ستا عقیدې ته به وخت ورکړل شي، خو د یو عالي ژوند ډالی سره به راستنیږي.

په ژوند کې هر قسم حالات راتلی شي، که په ریښتیا هغه څه چې ته جوړیدل غواړې.

***

خپل پیژند وغورځوه، ته چې څنګه یې... همغسې ښه یې

هغې ته مشوره ورکړه، ″ولې نور د خپلې روغتیا خیال نه ساتې.″ ستا میرمن به داسې وانګیري چې ته ورسره مینه لري. او که ورته داسې ووایې، ″د یو خاوند په حیث زه فکر کوم دا حق لرم چې درته ووایم چې د ځان خیال وساته″ دا ځل به هغه فکر وکړي چې ته یې لاس لاندې راوستل غواړې. که یو کس ته دې وویل چې خپله ډوډۍ پر وخت خوره نو هغه به درنه خوشاله شي چې ښه مشوره ورکوې او ددې پر ځای که دې ورته وویل،″ ما خپل پلار هم لیدلی وو چې ډېر کار به یې کاوه خو هغه ستا غوندې نه وو. ته ولې په وخت ډوډۍ نه خورې؟″ نو بیا به د هغې عکس العمل بل شان وي.

خلک پیژند ساتلی نه شي. د خلکو پیژند سره د ځان غره توب هم شامل وي. پیژند د خلکو د ذهنونو لارې بندوي.

ورته ووایه،″د شنه سبزیو خوراک درته ښه دی″ هغه به یې درسره ومني او یا ددې پر ځای که دې ورته وویل،″د یو سبزي خوړونکي په حیث درته وایم چې ته باید شنه سبزي وخورې″ هغه به درسره بحث شروع کړي. دا د سبزي خور نوم ټاپه لګول ستونزه جوړوي.

ورته ووایه، ″ ویې ښه. چا چې درته زیان هم رسولی، هغوی سره هم مینه وکړه″ هغه به فکر وکړي چې پاملرنه یې کوې او یا داسې دې ورته وویل،″د سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عیسوي په حیث زه درته وایم چې خپلو دښمنانو سره هم ښه چلند کوه.″ بیا یې ته هم دښمن یې، دلته د عیسوي ذکر کول ستونزه رامنځته کوي.

ورته وواېه، ″زه هیله لرم چې زمونږ هیواد ښه هوایي ډګرونه ولـري.″ هغـه بـه سـتا نظر تایید کړي او ددې پر ځای که ورته وواېي،″ زه سنګاپور کې اوسیدلی یم زه پوهیږم چې تنظیم شوي شیان څنګه وي. زه غواړم چې زمونږ هوایي ډګرونه هـم تنظیم شي.″ نو تا به د هیواد ملو پر ضد وګڼي.

دا د انسان کمزوري ده. کله چې خلک پیژند سره مخ شي نو ځان باره کې یو څه کم احساس کوي. هغه به یې هرومرو درڅخه دفاع وکړي. پـه ناڅرګنـده توګـه پیژند، خلک د مغلقی په لور بیایي. هغه له تا سره هیڅ ستونزه نـه لـري. هغـه څـه چې ته یې استازیتوب کوې، مخالفت لري، که هغه چوکۍ وي، کـه درجـه، کـه مذهب او داسې نور. سره ستونزه لري.

مونږ ولې پیژند ته اړتیا لرو؟ آیا دا درجه مونږ ته سرلوړي راکوي که مونږ درجې ته سرلوړي ورکوو؟ چوکۍ تاته اړتیا لري که ته چوکۍ ته اړتیا لـرې؟ کـه چیرتـه پیژند تا تعریفوي نو بیا د پیژند پرته هیڅ نـه شـې کـولای. هـر څـوک چـې پیژنـد باندې تکیه کوي هغه هیڅکله سمې اړیکې نه شي جوړولای. کـه چیرتـه تاسـې پیژند ته ارزښت ورکوئ نو بیـا تاسـې پیژنـد تـه اړتیـا نـه لـرئ. دا د ژورو اړیکـو رامنځته کولو پیل دی.

لټونکي ترې وغوښتل ″باداره! مهرباني وکړه ما د خپل مرید په حیث ومنه″بـادار ترې وپوښتل ″وواېه ته څوک یې؟″ ″راماچندرا راو″″دا ستا نوم دی. دې نه تېر شه، وواېه ته یې څوک؟″ بادار ترې بیا وپوښتل. ″ زه یو سوداګر یم″ ″دا خو ستا دنده ده. دې نه تېر شه، وواېه ته څوک یې؟″ ″زه یـو سـړی یـم″″دا سـتا جنس دی، دې نه تېر شه، وواېه ته څوک یې؟″″باداره! زه نور نه پوهیږم چې زه څـوک یم.″″ دا صحیح شو. دا د لټونکي د پیل ټکی دی. کله چې دې ټولې پیژنـدپاڼې وغورځولې او دلته لکه د ځان په څېر خالص راغلې، دا د لټـونکي د پیـل ټکـی

دی. ستا د سوداګرۍ کـارت د کـاهن سره چلیـدلی شي خـو خـدای سره نـه شي چلیدلی.″ بادار ورته وویل.

خپل ځان سره او نورو سره مرسته وکړه چې خپلې پیژندپاڼې وغورځوې. ته کافي یې... د کافي نه پسې کافي یې. بس خالص ته. دا د هر څه د پیل ټکی دی. کله چې ته د خپل ځان په څېر شوې، ته خپلواکه شوې او دا ریښتونې خپلواکي ده.

***

د اوسپنې یو ټوټه په ۲۵۰ روپۍ ده...
له هغې څخه یو نال جوړ کړه، هغه به ۱۰۰۰ روپۍ ارزښت ولري،
له هغې څخه د ساعتونو سپرنګونه جوړ کړه، هغه به ۱۰۰،۰۰۰ ارزښت ولري.
ستا ریښتونی ارزښت په دې کې نه دی چې ته څوک یې بلکې پـه دې کـې دی چې ته د ځان څخه د څه شي جوړولو وړتیا لرې.

***

پیسې هیڅ یاداښت نه لرې، تجربه یې لري

ته به هیڅکله پوه نه شې چې ستا د تعلیم لګښت څومره وو خو د تل لپاره به دې د ښوونځي او پوهنتون خاطرې په ذهن کې پاتې وي. یو څو کاله وروسته به دې دا هم هیر شي چې روغتونونو کې دې څومره پیسې لګولي خو په خوښۍ به دې هغه خاطرې په یاد وي چې د خپلې مور ژوند دې ژغورلای وي. دا بـه دې هـم هیر شي چې له واده وروسته چکر بانـدې دې څـومره لګښـت راغلـی وو خـو د هغې سره هره شیبه ناسته به دې په ذهن کې پـاتې وي. پیسـې یاداښـت نـه لـري، تجربه یې لري.

ښه وختونه او خراب وختونه، د سوکالۍ وختونه او د بیوزلۍ وختونه، هغه وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

چې راتلونکی درته خوندي ښکاري او هغه وختونه چې سبا درته تورتم په څېر ناڅرګند وي... د بشپړې ازادۍ او بې برخې نه ورهاخوا په ذهن کې يواځې خاطرې د تجربو په څېر پاتې کيږي. کله کله بټوه له پيسو ډکه وي... کله کله بيا په جيب کې هم يوه پيسه نه وي. هر څه درسره ول خو د تندي تريو کولو لپاره ډېر سببونه دې هم درلودل. ډېر څه نه ول خو بيا هم موسکا لپاره ډېر څه درسره دي. نن به اوښکې تويوې او هغه وختونه به په خوښۍ رايادوې چې يوځای مو خندلي ول او بيا به موسکی شې چې يو وخت دې ځانته ژړلي ول. ژوند درته بېلا بېلې شېبې درکوي چې د خپل ژوند تاريخ پکې وليکې او په يواځې ځان دا هر څه په ياد ساتلی شې.

په لومړي ځل مو پرته د مرستې نه په بايسکل د ځان توازن برابر کړی وو...

په لومړي ځل درته هغې ويلي ول چې هو، حالانکه تا ورته دوه کاله وړاندې وړانديز کړی وو، چې مينه ورسره لرې...

لومړنی ژړا... لومړنی قدم... لومړی خبره... لومړنی مچو... ستاسو ټول ماشومتوب...

په لومړي ځل مو چې مور او پلار ته ډالۍ اخستې وه او تاسې ته مو لور په لومړي ځل ډالۍ درکړې وي...

لومړنی جايزه... د خلکو له لورې په لومړي ځل تشويق... دريغ په سر لومړنی فعاليت...

دا نوملړ نه ختميدونکی دی... نه ختميدونکی خاطرې دي...

له دې نه منکريږو چې هر يو شی په پيسو کيږي. خو په پايله کې د هغه شي بيه مو هيريږي خو د هغې تر څنګ خاطره نه هيريږي.

که چيرته اقتصادي بحران رامنځته شي نو بيا؟ وي دي، خو د ژوند ارزښتونو بحران بايد رامنځته نه شي. ته اوس هم کولای شې چې خپل مور/پلار حج ته وليږې که نشې نو نږدې جومات پورې خو يې بوتللی شې. ته اوس هم خپلو

•••

ماشومانو سره لوبې کولی شې، که نه شې يو نږدې پارک ته خو يې بوتللی شې. په دې هيڅ لګښت نه راځي چې يو چاته ورتيټ يا ورنږدې شې او غيږه کې يې ونيسې. او ريښتيا هغه اړخونه لکه روغتيا، علمي پرمختګ او معنوي وده هيڅکله اقتصاد پورې اړه نه لري.

وخت به تېريږي... اقتصاد به راژوندی شي... پولي واحد به بيرته خپلې بيې پورې لوړ شي... او په دې ټولو کې، زه نه غواړم چې ستاسې توجه پرون ته يوسم او تاسې په دې پوه شئ چې هيڅ مو نه دي کړي بلکې يواځې مو په تيارو کې ځانونه رغړولي دي. اقتصادي بحران به مو له پيسو خلاص کړي. خو مه يې پريږدئ چې خاطرې مو زيانمنې کړي... که چيرته په دې خوښ نه ياست چې څه لرئ نو بيا که هر څومره ولرئ بيا به هم خوښي ونه مومئ.

ځان ته داسې يوه وينا جوړه کړه چې څنګه به ژوند کوې. څومره لرم بايد څنګه احساس کوم باندې هيڅ اغيز ونه کړي.

***

نازولتوب مو کمزوری کوي
مينه مو غښتلی کوي

داسې ښکاري چې نازولتوب ورکولو پر ځای مينه ورکول تر ټولو ستر اشتياق دی. توپير په څه کې دی؟ زياتره خلکو ته، مينه ورکول داسې ښکاري چې هغوي سره بايد نرم اووسې او د هغوی هره خبره ورسره ومنې، هيڅ ګيله ترې ونه کړې او ګوته ورته ونه نيسې او هغوی د راحتی څخه پرې ډېر زور رانه وړې...

په اصل کې هغوی پريږده چې څنګه وي، هيڅ مه ښايه چې هغوی بدل کړې.

نازولتوب درته وايي چې څنګه زه غواړم راسره مينه وکړه.

مينه دا نه ده چې نازولي سره مينه وکړې. مينه هغه ده چې بدلون منځته راوړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

نازولتوب مو کمزوری کوي، مینه مو غښتلی کوي.

هیڅوک بشپړ نه دی. د پرمختګ ډېر لوی ډګر دی. پرته له هغوی چې درسره مینه لري، هیڅوک دې پروا نه لري چې تا پرمختګ کړی که نه. د زغم په نوم، نازولتوب دې نیمګړتیاوو سره پرېږدي. که چېرته ځانغوښتنه دې ټیپي هم شي خو مینه به دې بدلون لپاره خپل نظر درسره شریکوي. نازولتوب دې په ځانغوښتنه باندې کار کوي. مینه مو غښتلی کوي.

هیڅوک هر وخت سم نه وي. د منلو په نوم، نازولتوب به درته هغه څه چې سم نه وي، سم ښکاري. مینه به د هنداري په څېر وي، هغه څه که نه غواړې وګورې، درته به یې ښایي چې په حقیقت کې همدا ته یې. نازولتوب به درته یـواځې هغه مخ ښایي چې تاته ښه ښکاري. مینه به دا خطر په ځان مني او ریښتونی شکل به درباندې ګوري.

د زیاتره خلکو تشویقي کچه ډېره لږه وي. ته یو داسې څه ته اړتیا لرې چې د بهر څخه دې ټیله او تشویق کړي. نازولتوب به دې هماغه ارام او نیمګړې سیمه کې پرېږدي. مینه به دا خطر هم ومني چې ملګرتیا په ملګري بدله کړي. تا نه شي پرېښودی چې همدغسې پاتې شې. هغه څه چې بدل نه شي، وده نه کوي.

نازولتوب د نشې په څېر دی. دا به درته یو رنګین ماښام درکړي خو تا کې به هیڅ بدلون رانه ولي. مینه لکه یو تفکر دی. دا به داسې ښکاري چې هیڅ نه دي روان، خو وروسته به هر څه بدلون ومومي. وغواړه چې مینه درسره وشي او رامنځته شي، نه دا چې ونازول شې او ولاړ پاتې شې.

زما خوږو! زه درته وایم، "زما مینه به هاغسې تاسې ته درونه رسیږي چې څنګه چې تاسې غواړئ. خو زما مینه یوه موخه لري چې تاسې به جوړ کړي"

***

●●●

منل یو مثبت احساس دی

کله چې یو څوک کار کوي او زه نه غواړم هاغسې وشي، او یا یې ومنم، نو غوسه کیږم. کله چې یو څوک یو کار کوي او زه نه غواړم هاغسې وشي، زه یې منم او زغملای شم.

کله چې یو څوک څه لري او زه یې نه لرم او یو څوک یوه مثبته پایله لاسته راوړي او زه یې نه شم کولای او نه یې شم منلی، نو زه کینه پیدا کوم. خو که ویې منم نو متاثره به شم.

کله چې یوې پیښې سره مخ شم او نه پوهیږم چې څنګه پرې لاس بری شم او څنګه یې ومنم نو په ما کې ویره اچوي. کله چې یوې پیښې سره مخ کیږم او نه پوهیږم چې څنګه پرې لاس بری شم خو زه یې ومنم او ځان خطرمل حس کوم.

کله چې یو څوک یو کار وکړي او زما احساسات ټیپي کړي او زه نه شم کولای چې ویې منم نو په ما کې کرکه زیږوي. کله چې یو څوک یو کار وکړي او زما احساسات ټیپي کړي، خو زه یې ومنم نو ما سره ښښنه کې مرسته کوي.

کله چې یو څوک زما په ذهن کې وي او وجودي شتون ونه لري او زه نه شم کولای چې دا ومنم نو زه وایم چې زه ورپسې خفه یم. کله چې یو څوک زما په ذهن کې وي او وجودي شتون ونه لري خو زه دا خبره منم او وایم زه د هغې باره کې فکر کوم.

بیا نو احساساتي معادله ډېره اسانه ده،

یو شی+منل= مثبت احساس

یو شی+نه منل= منفي احساس

نو دا یو کس یا یو شی نه دی چې ما منفي یا مثبت په لور بیایي بلکې دا خبره د منلواو نه منلوپورې تړلې ده چې ته مثبت احساس لرې که منفي. دا نړی نه ده بلکې نړۍ ته زما د ځواب ورتیا "منل یا نه منل" ده چې زما د احساساتو کیفیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرګندوي.

بل ځل ما داسې احساس وکړ چې يوې منفي احساس ګډوډ کړی يم، پر ځای ددې چې فکر وکړم چې چا يا څه شي ګډوډ کړی يم، بلکې زه له ځانه ددې ازموينه واخلم چې چا او کوم شي سره پر ضد يم "نه يې منم". زه به نه منل په منلو واړوم او منفي احساس به مې په مثبت بدل شي.

احساساتي مديريت هغه وخت پيلېږي ترڅو هغه کس يا هغه شي باندې ملامتې وانه چوې او د ژوند د منلو مسوليت ومنې.

***

علم درته دې لپاره نه دی درکړل شوی چې خپل پرون وڅيړې بلکې خپل راتلونکی ورغوې

د ژوند په هر ډګر کې ستونزو سره مخامخ کيدو په وخت کې به مې خپل ملګري ويجی يارګوان ته غوږ نيوه، هغې به ويل،"هر څومره چې يو سپرنګ په فشار کيکاږې او بيا يې خوشې کړې نو په هغومره چټکی به ټوپ ووهي. که چيرته ستا ژوند له تېرو ۱۹ کلونو راهيسې د ناکاميو څخه ډک وای؟ نو اوس پريکړه وکړه چې ټوپ به وهې. خپل سکريپټ بيا وليکه" په لومړي ځل يې راويښ کړم او له هغې وروسته مې شاته ونه کتل... او شاته کتلو ته اړتيا هم نه وه. زه اوس خوشاله يم چې ما مې خپل ملګري ته نه وو ويلي چې ته بايد دې پيغام سره پنځه کاله وړاندې زما ژوند ته راغلې وې!

د علم له نظره څه شی چې اړين دی هغه دا چې آيا ته خپل پرون ته ګورې او که سبا ته دې سترګې دي؟

زه خو يا دا ويلی شم چې زما انګليسي دومره ښه نه ده او يا دا چې زه غواړم نوره هم انګليسي زده کړم. په خپل نن کې ودريږه او خپل سبا جوړ کړه، پرون پورې

کار مه لره. د علم له نظره پرون ته مه ګوره، بلکې سبا ته ګوره. خلک زياتره دا خبره کوي چې که چيرې...، اصلا هغه خلک دي چې د علم له نظره دوی خپل پرون ته ګوري. ته د خپل راتلونکي جوړولو لپاره راويښ کړای شوی يې، د پرون په څيړلو کې يې مه بربادوه.

هيڅ علم درته ناوخته نه راځي... هغه وخت درته راځي چې بايد راشي... او هغه وخت چې ته ورته تيار يې. زما د ملګري ويجی يارګوان پيغام که ماته پنځه کاله وړاندې راغلې وو، کيدای شي ما پرې هيڅ چرت نه وو خراب کړی. هيڅکله له موجوده وخت څخه ګيله مه کوه.

زمونږ راتلونکی زمونږ د تېر وخت په څېر نه دی. تر ټولو ستر تشويق چې مونږ بايد خپل راتلونکي ته سترګې په لار اووسو او دا په ذهن کې ونيسو چې تر ټولو غوره لا راروان دي. له هر نوي علم سره، له هر نوي پوهيدو سره، له هر ځل راويښيدو سره... راځئ چې خپل د خوښې راتلونکی ورغوو.

علم دې لپاره نه دې درکړل شوی چې پرون کې څېړنه وکړې بلکې ددې لپاره چې خپل راتلونکې ورغوې.

وړاندې وګوره... ته هيڅ خبر نه وې چې له تا به دا جوړيږي. د راتلونکي په يو کونج کې درته هغه څوک چې ته به تری جوړيږې، انتظار کوي. څه... څه لاړ شه او هغه کس سره وګوره چې راتلونکي کې به ته يې.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتیا یو نه ښکاریدونکی کیفیت دی

ما یو نامتو ویناوال ولیده چې خپل چټل موټر څخه راښکته شو... داسې چټل وو چې د خپل چپ لاس په لاس ماغو "دستکش" باندې هم نه شو لمس کولای... دننه موټر هم د کثافت دانی څخه کم نه وو... وینا وال د ژوند په اهمیت باندې لکچر ورکولو لپاره راغلی وو. ما لیدلي ول چې مریدان د وینا ودانی څخه راوتل، له خپلو سترګو یې چټلي پاکوله... په هغه څه یې دلالت کاوه چې هغه خلک چې غواړي خپل روح پاک کړي خو د خپلو ځانونو پاکولو اندیښنه یې هم نه درلوده... څه یوه ناپوهي! هغوي ځان هم نه مینځه خو د خپل معنوي ښوونکي په وینا یې ځان مینځه. ما خرڅونکی پرسونل ولیده چې بډیرې یې ببرې وې، بوټان یې خیرن، نیکټایې یې ګډه وډه، خو د هغوی د خرڅلاو تولید په نړیوال کچه نوم درلود.

مونږ باید په دې پوه شو چې ورتیا له دننه څخه پیلیږي او بیا بهر لار پیدا کوي.
هغه ورتیا چې مونږ ورکولو ته اړ باسي د هغې ورتیا پورې اړه لري چې مونږ یې لرو، هغه ورتیا چې مونږ یې لرو د هغې ورتیا پورې اړه لري چې مونږ یې کوو، او هغه ورتیا چې مونږ یې کوو د هغې ورتیا پورې اړه لري چې مونږ څوک یو.
هینبه ورتیا چې نور له تاسو څومره توقع لري، له هغه زیاته له خپل ځانه لري.
هینبه ورتیا هغه څه چې نړۍ تاسې لپاره ټاکلې ده، له هغه زیاته خپل ځانته لوړ معیارونو ټاکلو توقع لري. هینبه ورتیا هغه باور دی چې وایې هر څه کیدای شي او باید پرمختګ وکړي.

ورتیا دا نه ده چې ستا په جرابه کې دې سوری وي... یا ماته دروازه ونه لرې... یا د کور ټول دیوالي ساعتونه یو وخت وښایي... یا د کوټې فرش نه وي شکیدلی... یا خیرن پکې، د کور نلونه دې سم کار وکړي، په دیواله دې ښایسته انځورونه وي... ټیلیفون ته پنځه زنګونو وروسته هرومرو ځواب ورکړل شي... دیوالونو

رنګ باید داغي نه وي... د تشناب دیوالونه او فرش دې دومره پاک وي چې ځان درته پکې ښکاره شي... د خونې دروازو قلفونه دې سم کار وکړي...
ورتیا هغه څه ده چې ډېر کم پام ورته کیږي، خو نه شتون یې هیڅکله نه هیریږي. ورتیا داسې یو تفصیلي غوره والی دی چې ډېر پام ورته نه اوړي... یو ګل یو ګل دی، که خوشبو ولري که ویې نه لري، خو د خوشبو نشتوالی ډېر توپیر رامنځته کوي. ورتیا هم د خوشبو په څېر نه ښکاریدونکی کیفیت دی... همدغه شتون یې له هر څه بیلوي.

***

هر څوک د هر څه لپاره توضیحات لري
هر څوک غواړي خپله اخره خبره وکړي

زما ملګرې په دې قانع شوې وه چې زه غلط وم. هغې د خپلې خبرې لپاره توضیحات لرل. ما هغې ته خبره روښانه کړې وه چې ولې داسې شوي وو. ما خپل توضیحات لرل چې ما فکر کاوه زه غلط نه یم او هغې فکر کاوه چې ما ورته قناعت نه دی ورکړی. هغې بیا دا هم وویل چې ولې زه په غلطه وم. ما ورته ویلي ول چې زما توضیحات دې له سمې زاویې نه دي اوریدلي، هغه ته مې بیا هم وویل چې زه په سمه یم... ما هڅه کوله چې ځان سم ثابت کړم او هغې هڅه کوله چې ما غلط ثابت کړي. مونږ دواړو له خپلو زاویو څخه توضیحات وړاندې کړل.
هغې ماته بریښنالیک ولیږه او په ما یې نیوکې وکړې، ما ځواب ورکړ او دفاع مې وکړه... هغې بیا ځواب راکړ او خپله خبره یې نوره هم روښانه کړه، ما بیرته ځواب ورکړ او توضیحات مې ورزیات کړل...
ما دوه شیان زده کړل... هر کس د هر څه لپاره توضیحات لري، او له دې مهمه دا

●●●

چې هر څوک غواړي اخره خبره وکړي.

ناتورام گودسي هم د مهاتما گاندي وژلو لپاره توضیحات درلودل، عثامه بن لادن هم په نړیوالو سوداگریزو ودانیو د برید توضیحات درلودل. د فلم لوبغاړو ته دا کومه خبره نه ښکاري چې تلویزیون او سینما په پرده خلکو پر وړاندې سگرټ وڅکوي ځکه هغوی هم خپل توضیحات لري. زما میرمن هم دې لپاره توضیحات درلودل چې ولې ترې په پخلي کې مالگه هېره شوې.

هر څوک د هر څه لپاره توضیحات لري، او هر څوک غواړي خپله اخره خبره وکړي. په حقیقت کې چې په دې پوه شوی یم چې د هر څه باره کې توضیحات ورکړم او هڅه کوم چې خپله اخره خبره وکړم نو زما ژوند لږ تر لږه یو څه ناارامونکی وي.

ما ځان سره ویلي چې د ژوند ټولې بې ارزښته موضوعگانو کې به بل کس ته اجازه ورکوم چې خپله اخري خبره وکړي او زما وخت، انرژي او کوشش وژغوري. دا یوه ستره خپلواکي ده چې یو کس ته د توضیحاتو وړاندیز وکړې او خپلې اخرې خبرې ته یې پرېږدې... او په ریښتیا هم د ژوند په ټولو بې ارزښته موضوعگانو کې همداسې کول پکاردي. له نېکه مرغه ٪۹۰ دا موضوعگانې بې ارزښته وي.

ته ددې لپاره یو بل لیدلوری لرې؟ ته یې مستحق یې. زه څه ویل نه غواړم، ته دې خپله اخري خبره کولی شې.

***

●●●

لس دقیقې وختي دې لس کاله عمر زیاتوي

د الوتنې نیولو لپاره دوه لارې دي. که ته چیرته په منظم ډول په الوتکو کې سفر کوې نو بیا دا یوه عامه خبره ده. ترافیکي بیړوبار به وارخطا کړې یې، موټر چلونکي ته به همدا وایې چې چټک لاړ شه، د ترافیکي اشارو څخه به سرغړونې باره کې فکر کوې، شیبه په شیبه به لاسي ساعت ته گورې او هوایي ډگر ته به په منډه یې. په هر ځای کې د سامان سکن کولو څخه تر امنیتي تالاشۍ پورې، هر ځای کې غواړې مخکې شي او خلکو ته توضیحات ورکوې چې الوتنې لپاره دربانديې ناوخته شوی... بیا به په تیزۍ روان شې او لږ مزل وروسته به په منډه شې... ترینگلې مشاده به دې وي او الوتکې کارکونکو ته به پیکه مسکا کوې... په پایله کې طیاره به درنه نه وي تللې او ځان به دې ور رسولی وي.

او بله لار دا ده چې هوایي ډگر ته لس دقیقې وړاندې روان شې.

په هر کور کې سهار په دوه طریقو پیل کیږي. یوه لاره خو دا ده لکه دریمه نړیوال جگړه روانه وي. هر څوک منډې وهي... په ټیلیفون زنگونه راروان وي او هر څوک دا هیله لري چې ټیلیفون ته یې څواب وویلی شي. یو څوک به دروازه کې ولاړ وي او هر څوک به ځان داسې گوښه کوي لکه دروازې زنگ یې نه وي اوریدلی. د ښوونځي بس باید له وخته د سرک په کونج کې ولاړ وي... د ډوډۍ قوتۍ دې چیرته ده... دا واخله د اوبو بوتل دې هېر نه شي، د ښوونځي بکسه دې سمه نه ده بنده کړې، چې بس ته پورته شوې د بوټانو مزي دې وتړه... داسې ښکاري لکه یو راکټ چې خوشې کیږي... ۱۰... ۹... ۸ امممم...

او بله لار یې داده چې ۱۰ دقیقې مخکې راپاڅې.

بیړه تر ټولو خطرناک عادت دی. بیړه مونږ دې ته اړ کوي چې هغه پریکړې چې باید وانه خیستل شي، اخلو یې. بیړه مونږ هغه کارونو ته اړ باسي چې مونږ یې نه کوو. بیړه مونږ ته په دروغو دا باور راکوي چې ملامتیا په وخت کې ده، په مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

کې نه ده. نیمګړو او بې ارزښته پریکړو پړه هم په بېړه اچوو. بېړه داسې یوه فضا رامنځته کوي چې له خپل هر کار څخه دفاع وکړو، که سم که ناسم.

ستونزمنې پرېکړې زیاتره ښې پرېکړې وي. لس دقیقې وړاندې به لومړی مونږ ته کمعقله غوندې خبره ښکاره شي خو په حقیقت کې د نن ورځ لپاره د روح غزا ده. لس دقیقې وړاندې د ورځینیو فشاري موضوعاګانو لپاره درمل دي.

لس دقیقې وړاندې دا معنی ورکوي چې زما زړه لس ځله دمه واخلي... تر څو لس کاله ژوندی پاتې شم.

***

خوبونه! چیرته یې او چیرته یې تر منځ خالیګاه ده

مارټر لوتر کینګ جونیر یوه تاریخي وینا واوروله، هغې ویلي ول،"دا زما خوب دی چې یوه ورځ دا ملت راپاڅي او د خپلې عقیدې په ریښتونې معنی به ژوند وکړي. مونږ په دې حقیقت سره یو یوو چې ټول انسانان سره یو شی دي، بسنه کوي. دا زما خوب دی چې د جورجیا په غونډیو د بزګرو مریانو بچي او د بزګرو څښتنانو بچي سره یو ځای ناست وي او د ورونو په څېر په یو میز راټول شوي وي. دا زما خوب دی چې یوه ورځ زما څلور بچې په داسې یو ملت کې ژوند وکړي چیرته چې د پوستکي رنګ له پلوه څوک ونه ارزول شي بلکې د خپلو کړنو له امله وپېژندل شي. زه نن یو خوب لرم په دې عقیده، چې یوه ورځ به مونږ یو ځای کار کوو، یوځای عبادت کوو، یو ځای هڅې کوو، یو ځای به بندیخانې ته ځو، د خپلواکۍ لپاره به یو ځای ودریږو، په هغه ورځ به مونږ خپلواکه یو. او که چیرته امریکا غواړي یو ستر ملت شي نو دا باید په حقیقت بدل کړي" څلور لسیزې وروسته د امریکا ملت تاریخ جوړکړ او افریقایي امریکایي بارک اوباما یې ولسمشرۍ ته وټاکه.

که چیرته مونږ غور وکړو نو دا خوب چې د ټولنیز هیښ اندو په ذهن کې ځای

●●●

ونیوه، په غوره حالاتو کې نه دی رامنځته شوی بلکې په بدو حالاتو کې رامنځته شوی، چې په هغه مهال کې توریانو د رایی ورکولو حق هم نه درلود.

دیروبای امباني(د هندوستان میلیونر) یو وخت د ډیجیټل انډیا خوب درلود، هغې غوښتل چې یو عام سړی هم باید معلوماتي او ارتباطي ټکنالوژۍ څخه ګټه پورته کړي. په هندوستان کې د هغې خوب ریښتیا شو. دلته د پام وړ خبره دا ده چې د هغې نظریه په کال ۱۹۹۹ کې د روڼ اندو په فکرونو کې وکرل شوه، چې په هغه وخت کې تلویزیوني ارتباط هم ډېر بد وو.

مهاتما ګاندي په هغه وخت کې چې ټول هندوستان د دریو پیړو راهیسې یو غلام وو، د خپلواکۍ خوب لیده. یو وخت کې هندوستان یو عادي الوتکه هم نه شوه جوړولی، په هغه وخت کې نامتو شخصیت چې د هندوستان توغندي سړي په نوم یادیده، آر پي جی عبدالکلام یو خوب درلود،" د هندوستان په ۳۰۰۰ کلن تاریخ کې ۶۰۰ کاله د نورو تر حاکمیت لاندی پاتی شوی، که چیرته تاسې پرمختګ غواړئ نو په هیواد کې باید امن او ثبات ټینګ کړای شي" د هیواد غښتلتیا لپاره توغندي جوړکړای شول او هندوستان په فضا او سپوږمۍ کې ځای پیدا کړ.

دلته اړینه دا ده چې دوی خپل خوبونه تعقیب کړل او دا خوبونه زیاتره په ستونزمنو او سختو حالاتو کې لیدل شوي.

ستونزمنو حالاتو سره به مخ شې. خو په هر حال کې باید خوب ووینې. خوب، چیرته یې او چیرته به ځې تر منځ خالیګاه ده. ایا زه خوب کتلی شم؟ هیڅکله پوښتنه نه شي کیدای. د سترو خلکو ستر خوبونه وي او لاسته یې راوړي. د انسان ماغزه چې هر څه درک کولای شي، تر لاسه کولای یې هم شي. خدای درته هیڅکله داسې یوه نظریه نه درکوي چې د ترلاسه کولو پورته وي. ستاسې لپاره باید پوښتنه دا وي چې، که به یې ترلاسه کړم.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

کوم کار چې اوبه کولای شي، تیل یې نه شي. کوم کار چې مس کولای شي، سره زر یې نه شي.
د میږې نازکې ددې لامل کیږي چې هغه حرکت وکړي. د ونې سختي ددې لامل کیږي چې پر ځای ولاړه پاتې شي.
هر شی او هر کس د یو بې ساري مقصد لپاره جوړ شوی.
زه به له خپل ځان پرته بل څه یم، که څه هم زه درسره خپلې کمزورۍ هم شریکې کړم؟ ولې باید هڅه وکړم چې یو بل څوک شم، که څه هم د یو بل غښتلتیا زه اغیزمن کړی یم.
زه دلته راغلی یم چې زه اووسم.

***

مقاومت او نه ختمیدونکی ځاني پرمختګ یواځینۍ لار ده

زه د ښوونځي له وخته په لیکلو کې تکړه نه وم، مقالو لیکلو سره به هم له ستونزو سره مخ وم. خو د یو وینا وال په څېر ډېر ستایل شوی وم او دا وړتیا مې درلوده چې پیچلې خبرې په ساده الفاظو بیان کړم. د ژوند تریخ حقیقتونه به مې په داسې ژبه بیانول چې هر څوک پرې پوهیدلای شول. دا ځکه چې ما ژوند ته ډېر ارزښت ورکوه. نو ما پریکړه وکړه چې لیکلو ته مخه کړم. خو زما لیکنې به څوک چاپ کړي؟ نو ما پریکړه وکړه چې یوه مجله چاپ کړم، چې بیا مېکنګل شوي فکرونه نوم مې ذهن ته راغی.

په لومړي ځل مې په ۲۰۰۰ کال کې کنګل شوي فکرونو نه یو څه ولیکل، که څه هم ما باید منلی وای چې ماته خپلې لیکنې خوند نه راکوي. ډېر زر زه پوه شوم چې زما انګلیسي ګرامر هم کمزوری دی. یو لوستونکي په لومړي ځل رابانـدې چغې وهلې او راته یې وویل،"ډېرې بیکاره او مغلقه جمله بندي دې کړې، ګرامر

●●●

دې بیخې خراب دی، بې خونده ټوکې او همداسې په سلګونو لیکدود غلطۍ ... دا مجله خو خپل بوټ سره نه برابروم." ترټل د الهام تر ټولو غوره سرچینه کیدای شي او ما لپاره همداسې وه. که چیرته زما په لور یو خنجر راوغورځوې نو زه یې د لاسکي نه نیولی شم، د چړې یې نه شم نیولی. او بیا به همدغه خنجر زما وسله شي. یو حالت هغه وخت په موقع بدلیدی شي کله چې د مخ کیدونکې حالاتو څخه ډېرې سرچینې درسره وي. ما هم یوه موقع لیدلې وه. قسمت د ټولو موقوع ګډ ټکی دی چې ستا په خوا کې تېرېږي او ته باید تیار اووسې او راویی نیسې. نو ما پریکړه وکړه چې خپل قسمت ولیکم. ما ډله برابره کړه تر څو هغه ستونزې له مینځه یوسو. که ته لایق هم نه یې فرق نه کوي خو که چیرې دې شاوخوا ټول تکړه کسان وي. ما هم د خپل ځانه د تکړه کسانو یوه ډله راچاپیره کړه. ته باید پوه شې چې د یوې موضوع په اړه خلکو ته څنګه لارښوونه وکړې. نو ما په خپلو لیکنو کار پیل کړ، یو ځل بیا د ګرامر اساساتو ته وګرځیدم او هر هغه څه مې وکړل چې باید یو مسول کس یې باید تر سره کړي.

زه دا نه وایم چې مجلې ایډیټ کول، خپرول او ویشل څه ستونزمن کار دی خو ما سره لازم شیان نه ول چې پر مخ یې بوځم. یو حالت هغه وخت په چلینج بدلیږي چې هغې کار لپاره نیمګړې سرچینې ولرې. زه هم یو چلینج سره مخ شوی وم. زه د هغه کار لپاره مناسب نه وم کوم چې مې ځان لپاره انګیرلی و. نو باید ځان مقاومت او نه ختمیدونکې ځان پرمختګ پر لور بوتللی وای. که وغواړم په هر څه کې به زه بهتره شم.

دریدلې مسولیتونه هیڅ نشته... دا په خوځښت کې دي. نو ستا شخصي وده باید هغې سره یو ځای مزل وکړي. د یو ایډیټر په حیث یې ماته تاج نه وو په سر کړی خو هغې سره مل مسولیت د پام وړ وو. نن ورځ کنګل شوي فکرونه مجله په هندوستان کې ۴۵۰ څانګې او په نړیواله کچه ٦٥ هیوادونو کې څانګې لري. او له دې څخه هم ښه خبره دا ده، نن چې کوم کتاب تاسې لولئ د همغې کنګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

شوي فکرونو زیږنده ده.

د نن ورځې چلېنج دا دی چې د يو کس رول د هغه کس څخه په چټکۍ روان دی. موثريت او اغېزمنتوب هغه وخت منځ ته راځي چې يو کس د خپل رول سره يو ځای مزل وکړای شي. مقاومت او نه ختميدونکی ځاني پرمختګ يواځينۍ لار ده.

***

هيڅوک تل نه بريالي کيږي. د هيچا په تقدير کې ناکامي تل نه وي.

برياليتوب د ناکاميو څنګ ورووسته او ناکامي د برياليتوب څنګ ورووسته راځي. په دې دواړو کې يو هم تلپاتې نه وي.

د نن برياليتوب او د نن ناکامي ددې اوږد سفر يو بل قدم دی. ژوند يوه لوبه ده. که چيرته دې دا لوبه ډېره وکړه نو کولای شې.

په نيمه لار کې هيڅ مه پريږده. تر اخره لوبه کوه. تر ډېره وخته لوبه کوه. په پای کې به د ختميدو کرښې ته ورسې.

***

تېر ځل دې په لومړي ځل کله يو کار کړی وو

زياتره خلکو لپاره ژوند يو تکراري سرخوږی دی. په يو وخت له خوبه راجګيدل، د پاڅيدو پر مهال د جګيدو او خوب سره لاس او ګريوان، هماغه يو رنګه قهوه څښل، هماغه يو اخبار لوستل، په يو وخت لمبا کول، په چټکۍ سهارنی چای څښل، کار ته په لاره کې سرخوږی، هماغه دفتر، هماغه کار، هماغه خبرې او هماغه غرمنی، په هماغه لاره بيرته کورته راتګ، هماغه ډرامې کتل، هماغه بحثونه، اجباري شپې ډوډی، هماغه کټ، بيا ويده کيدل او سبا ته بيا همدغه سرخوږی.

●●●

ژوند يواځې دنيايي نه دی، ژوند ستړی کونکی نه دی، ژوند دا نه دی چې د کال تجربې بې شميره ځله تکرار کړې، ژوند يو پيټی نه دی، ژوند بنديخانه نه ده. په دې ژوند کې ډېر څه شته.

هر کال د يو نوي مهارت په لټه کې شه او بيا وګوره چې ژوند دې څنګه دی. داسې وختونه مه راوله چې ته دې يو فعال زده کونکی ونه اوسې. د موسيقۍ درسونو، د آلو لوبولو درسونو، د نڅا ټولګي، نوي درمل، نوی روغتيايي پرهيز، نوې ژبې زده کړه، عالي ګرامر زده کړه، نوښتي ليکنې، وينا زده کول، پخلنځي ټولګي، رسامي، لاسي خطاطي، نوی هنر زده کول، موټر چلونه، لمبا کول، نوی لوبه زده کول، تخنيکي پوهه، معنوي مطالعې ډلې، بوټو کې کار کول، مرغۍ او کورني ځناور ساتل، کبانو لپاره حوض جوړول، انځورګري، کلتور... دا نوملړ نه ختميدونکی دی. په دې کې يو هم غوره کړه او يو فعال زده کونکی شه.

په ژوند کې تل نوښتونه کوه. نوې تجربې لاسته راوړه. تل هڅه کوه. هغه څه کولو هڅه کوه چې وړاندې چا نه وي ترسره کړي. نوي پخلي کوه. هغه کالي اغونده چې ځان درته پرې ښه نه ښکاري. د ويښتو نوي ستايلونه کوه. نوي ځايونه ګوره. سړو تاسو ته وايم يوه ورځ پخلنځي ته ورکړئ. د رخصتيو په ورځ ميرمنو سره بهر ووځئ. يوه ورځ سترګې پټې وګرځه. په بله ورځ خوله بنده وساته. يوه ورځ عمومي بسونو کې وګرځه. په کاري ځای کې دې رول بدل کړه. بيا هم دا نوملړ نه ختميدونکی دی. ژوند کې نوښتونه رامنځته کړه. ودريږه مه.

ستا د برياليتوب او لاسته راوړنو څخه پورته د ژوند دې پوښتنې ته تل د ځواب په لټه شه: تېر ځل دې په لومړي ځل يو کار کله کړی وو؟

ژوند ولمانځه. د ژوند په هره ورځ کې خپل شتون اړين وبله. چې ژوندی يې په دې شکر وباسه.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

لږ به تر ډېره وي
ډېر به تر لږه وي

دا خو ډېره عامه پدیده ده او تاسې به لیدلي هم وي چې یوه کمپنۍ څومره زر وده کوي او یو څه وخت وروسته لا پسې ګړندی کیږي. هغه کسانو نه پوښتنه وکړه چې د اسعارو بازار کې یې په داسې کمپنیو پانګه اچونه کړې وي او خپل لاسونه یې تناکې کړې وي، او له هغه چا پوښتنه وکړه چې په داسې مالي کمپنیو کې یې خپله ټوله پانګه بایللې وي... هغوی به درته ژړېدونکې پایله واوروي.

په حقیقت کې دا هم یوه عادي خبره ده چې کمپنۍ په خپل تهداب باندې ډېر کار کوي، نمونه اې سوداګرې رامنځته کوي، خپل بنسټیز حقونه ترلاسه کوي او همداسې سیستم او زیربناوې جوړوي. که څه هم په پیل کې ډېر په ورو وي خو د وخت په تېرېدو سره وده کوي. له هغه خلکو پوښتنه وکړه چې خپله پانګه یې په داسې کمپنیو کې لګولې وي... هغوی به درته د خپل بریالیتوب کیسې واوروي.

یوه خبره ده چې وایي، روم په یوه ورځ کې نه دی جوړ شوی. که روم په یوه ورځ کې جوړ شوی وای نو په سبا به نړېدلی وو.

دا خو پرېږده، په اړیکو کې هم دا خبره ده، ما داسې اړیکې لیدلي چې په ډېر لنډ وخت کې سره ډېرې نږدې شوي وي، خو بیا په یوه کوچنۍ غلط فهمۍ، یوه وړه پېښه او په یو کوچني بحث کې هر څه له منځه تللې وي. خو هغه اړیکې چې د وخت په تېرېدو غښتلتیا، جرآت، رښتیا او ګرانښت لاسته راوړي، تر ډېره په خپل ځای ولاړې پاتې شي.

ته وایې ماته خوړل خوند راکوي،دقیقا له همدې کبله لږ خوراک کوه. بیا به تر ډېره ژوندی یې او خوراک کوه. که ته وایې چې ماته خوب خوند راکوي، دقیقا

•••

له همدې کبله لږ خوب کوه، بیا به تر ډېره ژوندی یې او ویدیږې به. که ته وایې چې هغې سره ډېره مینه لرم، دقیقا له همدې کبله له یو بل لرې شئ. که ته وایې چې زه غواړم اخر سر ته ورسم، دقیقا له همدې کبله باید په زیربنا جوړولو باندې ډېر وخت ولګوې، نو همدا زیربنا به دې تر بره سر ورسوي.

لږ به تر ډېره وي، ډېر به تر لږ وخته وي.

***

چیرته چې غوره والی وي هلته سپیناوي ته اړتیا نشته

غوره والی خپله یو سپیناوی دی. چیرته چې غوره والی وي هلته سپیناوي ته اړتیا نه وي. او چیرته چې سپیناوي ته اړتیا وي نو غوره والی په شک کې دی.

څه چې سم دي هغه سم دي او څه چې نا سم دي هغه ناسم دي. ځینې وخت سم نا سم ته د سپیناوي، سببونو او دلایلو اړتیا وي. کله چې له خپل ذهن څخه درته یو ناسم شی سم ښکاره شي نو خپل ځان دې بربادی په لور بوتلو.

که په یوه ازموینه کې دې د ۱۰۰ څخه ۸۸ نمرې واخستې، دا حقیقت به همداسې پاتې شي چې ته ۱۲ نمرې شاته پاتې وې. که هر څومره سپیناوی ورکړې بیا به هم ۱۲ نمرې ټیټ یې. خو ته هڅه کوې چې ۸۸ د ۱۰۰ هومره ځای لري خو ځان سره به پوهیږې چې ۸۸ نمرې ۸۸ دي.

وایي چې زر ځله دروغ ریښتیا کیږي. د نورو لپاره به ریښتیا وي خو تا لپاره به تل دروغ وي. تر څومره وخته به یوې پیشو ته د زمري په سترګه ګورې؟ نه خو له ځانه حقیقت نه شې پټولای او نه هم حقیقت له ځانه نه شې پټولای. سپیناوی دې هیڅکله نیمګړتیا نه شي پوره کولای.

که چیرته ستا موخه تر ۴۰ لکو وه او تا ۳۶ لکه تر لاسه کړل، نو د خپلې موخې پوره کولو څخه پاتې راغلی یې. که چیرته دې د لیدلو وخت ۱۱ بجې اخستی وي او ته ۱۱:۱۵ ورسیدې، نو ته ناوخته تللی یې. که ته د یو شي باره کې هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

څومره توضیحات ورکړې خو بیا هم ریښتیا نه شي پیدلای او ته د خپلې موخې پوره کولو کې پاتې راغلی یې او یا دې د وخت پیژندنې درناوی نه دی کړی.
د غوره والي نشتوالي پر مهال ځانته ډاډ ورکول به دې په ژوند کې ډېر وځپي.
وخت او یا یو ځل بیا به په خپلې موخې ته چې ته یې کولو وړتیا لرې، پاتې راشې. پاڅېره، هغه څه چې سم نه دي نا سم دي. ۶:۰۱ بجې ۶:۰۰ نه دي او دوشنبه یواځې دوشنبه ده.
صفري اغیز شونې دی، کټ مټوب هم شوني دی او غوره والی هم شونی دی.
د غوره والي نه شتون به مو وځپي. هغه څه چې ځېل کوي، لارښوونه دې کوي.
هغه څه چې لارښوونه دې کوي، جوړوي دې. چې جوړ شې، غوره به شې.
پریږده چې ستا کارونه ستا باره کې ووايي. ته یې مه وایه.

***

معلومات د باور او اړیکو زیربنا ده

یو منځني عمر سړي ویل، ″زما مور او پلار چې هر څه ویلي پرته د پوښتنې مې تر سره کړي. زه خپل مور او پلار لپاره بې کچه ډېر درناوی لرم. خو زما ځوی داسې نه دی. کله چې ورته د یو کار وایم نو د ولې، څه، څنګه، او ولې نه پوښتنو ځواب باید له مخکې تیار کړم. د اوس زمانې ماشومان د مشرانو درناوی نه کوي.″
دا ریښتیا نه دي. یواځې د اړیکو چوکاټ بدل شوی. په تېرو وختونو کې احساسات د اړیکې زیربنا وه. د نن وخت د اړیکو زیربنا معلومات جوړوي.
یو څو کاله وړاندې به که یو کاري مشر درته د کار وویل نو ځواب به یې داسې و چې، وشو. خو نن ورځ د کار تر سره کولو وړاندې دا پوښتنه کوي، ″ولې دا کار باید وشي، د څه لپاره، او داسې نور...″ ددې مطلب دا نه دی چې د نن زمانې غړي درناوی نه لري خو دوی غواړي چې په سمه توګه پوه شي. نو ویلی

●●●

شو چې بې پوښتنې تسلیمیدل په اړیکو کې ضروري نه ده. دا یواځې د نن ورځې ځیرکتیا ده، یانې یا خو ماته ټول مالومات راکړه چې پریکړه وکړم او یا هغه ټول مالومات راکړه چې ماته پرې ستا پریکړه سمه ښکاره شي.
تا به د پلار په یوه کوچنۍ اشاره یو کار ترسره کړی وي خو ستا ځوی به یې کولو وړاندې یو څو پوښتنې کوي، د پوره مالوماتو ورکولو وروسته به درته هغه کار وکړي. نو ویلی شو چې د پلار او ځوی اړیکې کمزورې شوي نه دي بلکې د اړیکو چوکاټ بدلون موندلی. که ستا پلار ستا مور ته ووايي چې د غرمې لپاره درې نور میلمانه هم راځي نو مور به دې ووايي چې سمه ده. که چیرته ته خپلې میرمنې ته ووايې چې غرمې لپاره درې میلمانه راځي نو هغه به درځخه پوښتي، څوک راځي، کله راځي، هغوی څنګه خلک دي، تر کله به دلته وي... خو بیا به هم هغه درې کسانو لپاره خواړه تیاروي. نو ویلی شو چې د واده هغه مینه نه ده کمه شوې بلکې یواځې د اړیکو چوکاټ بدل شوی... د اړیکو زیربنا د احساساتو پر ځای مالومات تشکیلوي.
د یو ښوونکي په حیث زه فکر نه کوم چې بې پوښتنې تسلیمیدل د معنویت په پاچاهۍ کې هم بدلون موندلی وي. دا هغه بدلون چې رامنځته شوی، د بې پوښتنې تسلیمیدلو پر ځای باید کافي پوښتنې او ځوابونه وویل شي.
د اړیکو کیفیت نه دی ټیټ شوی خو د مالوماتو او ارتباطاتو غوښتنې پورته تللې. مالومات او ارتباطات د ژوند په هره اړیکه کې ځای موندلی. توضیحات اړین شوي او سپیناوی فرض شوی. دا بدلون نه هم د ښه لپاره دی او نه هم د بد لپاره دی، دا بس یوه نوې پدیده ده. په بدلیدونکې نړۍ کې دا هر څه اټکل شوي دي. اوس یواځې دا کفایت نه کوي چې ووايي ویې کړه. په بشپړ ډول یې روښانه کړه او بیا ووایه چې ویې کړه نو هغه کار به وشي.
باور د اړیکو زیربنا ده خو باور نور فرضي دی. معلومات د باور زیربنا ده او نو ویلی شو چې معلومات د اړیکو زیربنا ده.

●●●

ټولې اړيکې يواځې سطحي دي، لاندې ژورو کې يواځې يې.
زرګونه خلک به دې خواو شا وي خو ستا د بدن يوه برخه به حتما يـواځې وي.
که چيرته خپلې مينې / مېين سره هم يې بيا به دې هم يوه برخه يواځې وي.
ته دې نړۍ ته يواځې راغلی يې او يواځې به ترې درومې.
خپلواکي په موجوده يواځيتوب کې ده چې ستا په طبيعت کې نغښتل شوی.

***

خلک ورته ناکامي وايي، زه ورته ستنيدونکی ټکی وايم

په ۱۷ کلنۍ کې ما غوښتل چې يو انجينر شـم خـو د دولسـم نـومرې مـې دومـره شوې چې ايله مې رياضياتو کې برخه اخستی شوه. دې فراغت ماتـه يـو روښـانه راتلونکی نه ښوده. ما بايد کمپيوټر پروګرامونو کې اضـافي کورسـونه ويـلي وای. هغه څه چې ما غوښتل او هغه څه چې شـوي ول، دوه بـيلا بيلـې خـبرې وې، نـو بايد څه وشي؟ په ۲۵ کلنۍ کې مې د سافټويرو مشورتي کمپنۍ جوړه کړه، چې په هغې کې ما سره ډېرو انجينرانو کار کوه. په ۱۷ کلنۍ کې مـې خپلـه د خوښـې پايله تر لاسه نه کړه، د خلکو په نظر يو بايلونکی وم. خو ريښتيا دا دي چې هغـه يو بې ارادې پايله وه چې زه يې دې بريالېتوب پورې راورسولم.

زما ټولې اوږد مهالې مـوخې د معلومـاتي ټکنـالوژۍ پـه لـور وې او د بـې ارادې سببونو له کبله په ۳۰ کلنۍ کـې د آلمـا مـاټر څښـتن شـوم او پـه ۳۵ کلنـۍ کـې دکنګل شوي فکرونه څښتن شوم... ما ونه شو کولای چې د خپلو موخـو پـه لار لاړ شم، خو ژوند مې په يوه داسې لاره روان کړم چې زمـا د ژونـد مقصـد پکـې نغښتل شوی وو.

اګنس ګونجوا بوجزاوی د يوګوسلاوې څخه هندوستان ته راغی او کلکتـې ښـار کې يې ماشومانو لپاره مذهبي ښوونځي جوړ کړل، دا کار بې ارادې وو خو پايلـه

●●●

کې مادر ټيريسا نړۍ ته ورو پيژندل شوه. له دې هر څه وروسته د امريکـا کشـف کريسټوفر کولمب وکړ خو د هغې هم دا اراده نه وه.

هغه خلکو چې په بې ارادې لوړو پوړيو ته رسيدلي، په نړۍ يې ډېـر اغيـز کـړی، نسبت هغه خلکو ته چې په ژوند کې يې ځانته معلومې موخې ټاکلي دي.

که چيرته دې هغه چې غوښتل او په ژوند کې دې ترلاسه نه کړل او ستا په خوښه پر مخ لاړل نه، نو زړه مه بايلئ.

بې ارادې پايلې درته په ژوند کې هغه امکانات ښايي چې تا يې فکـر هـم نـه وي کړی. بې ارادې پايلې درته په ژوند کې يوه نوې کړنلارې سره راځي... داسې يوه کړنلاره چې تا يې اراده هم نه وي کړې. ځينې وخت خدای ج خپلـې کـړنلارې پر لاره اچوي چې ستا لپاره به تر خپلې ډېره غوره پايله ولري.

خلک ورته ناکامي وايي، زه ورته ستنيدونکی ټکی وايـم.

***

د منفي باره کې دوه خبرې وکړه او مثبت باره کې پنځه خبرې

زمونږ نيم خودي د احساساتو ژورو په لټه کې ده. د نيم خودی حالت هيڅکله د منفي او مثبتو احساساتو ترمنځ نه ده خو د ژورو او سطحي احساساتو تـرمنځ ده. منفي احساسات تل د مثبتو په پرتله ډېره پاملرنه ځانته جزبوي، زيـاتره خلـک پـه ډېره اسانۍ د منفي احساستو په ژورو کې ورننوځي. خو مثبتو احساسـاتو کـې پـه سطحي سر سري ډول ورننوځي. خپل ځان په مثال کې واخلئ او فکر وکړئ.

مونږ به خپلو چورتونو کې ډوب يو خو ماشومان به پـه خوشـالۍ لـوبې کـوي. د ماشومانو خوښي ژوره پاملرنه نه راکاږي.خو کله چې ماشوم خپـل ځـان ژوبـل کړي نو بيا د کورنۍ هر غړی ورځي او وايـي ورتـه چـې څـه وشـول؟مونږ پـه نـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

خبرې ماشوم ته دا وایو چې د هغې ژړا ته د خوښۍ پر نسبت ډېره پاملرنه کیږي. که په راتلونکي کې هغه ستره شي نو د پاملرنې ترلاسه کولو لپاره به ژړا کوي، د اوښکو نه نیولې تر خفګان او بیا تر ژور خفګان پورې. هغې ته به دا احساسات مشروع ښکاري خو نور څوک به ورسره همغږي نه ښکاري. دا یو نیم خودي حالت دی، نه یو هیښمند حالت. هغه په دې هیڅ خبره نه وي چې د هغې نیم خودۍ حالت نه یوازې د هغې احساسات بلکې ورسره د ژوند حالات هم انتخابوي.

نیم خودۍ حالت به د ژورې کرکې او سرسري مینې څخه ژوره کرکه انتخابوي. نو څکه یو کس زخم او کرکه تر کلونو ساتي خو د مینې احساسات ورځ په ورځ نوي کیږي. کله چې د کرکې ژوندي ساتل وي نو ته ورته په یوازې ځان کافي یې، خو د مینې لپاره بهرنۍ مرسته اړینه ده. چاره یې دا ده چې ته د ژورې مینې زده کول تجربه کړې. خپل احساسات پیاوړي کړه او خپله مینه څرګنده کړه. په مینه کې ډوب شه. په مینه کې ورک شه. له ټولو مهمه دا چې د زخم زغمل زده کړه او کرکه وبښه او سرسري یې ونیسه. په پای کې به ستا نیم خودي پخپله خوښه مینه غوره کړي او ژورو ته به یې لاړ شې.

خپلو ناکامیو څخه زده کړه او هماغسې یې پرېږده. د هغې باره کې ډېر احساساتي کیږه مه. خپله نیم خودي ویجاړوه مه. خپل بریالیتوب ولمانځه. د بدن هره حجره دې پکې دخیل کړه. خپله نیم خودي ونازوه. او خپلې روغتیا خیال هم وساته، پرېږده چې ستا نیم خودي ستا لومړیتوب وپیژني.

حل یې ډېر ساده دی. د منفي باره کې دوه خبرې وکړه او مثبت باره کې پنځه خبرې وکړه. خپل منفي له پښو وغورځوه او د مثبتو فکرونو سیلابونه جوړ کړه. دې ته بدلون وایي، د نیم خودۍ حالت د زوړ څخه نوي ته راوله.

مونږ ولې دروغ وایو؟

ځکه چې دروغ زمونږ د ژوند له ناخوالو څخه د تښتې لاره ده.

•••

د دروغو زیان دا دی چې په مونږ کې د تیښتې لاره جوړوي، د ریښتیا ګټه دا ده چې په مونږ کې د ژوند د حالاتو مخ کیدو کړه وړه راژوندي کوي.

که چیرته پورته پوړو ته ځان رسول غواړې نو د ژوند حالاتو سره د مخ کیدو وړتیا باید ولرې.

او دا کړه وړه به مونږ کې له څه شي راپیدا کیږي؟

ریښتینولي

***

دا فرق نه کوي چې ته دې ټول ځوابونه ولرې.
اړینه دا ده چې ستا پوښتنه سمه ده؟

لټونکي وپوښتل، ”ولې ښو خلکو سره ناوړه کارونه کیږي؟“ پادري ځواب ورکړ، ”کله چې پوښتنه ناسمه وي نو ځواب به یې څنګه تر لاسه کړې؟ دا پوښتنه باید داسې وي،“کله چې ښو خلکو سره کوم ناوړه کار کیږي نو په هغوی څه کیږي؟ او ځواب به یې دا وي چې، هغوی نه لاپسې ښه خلک جوړیږي.“

دا زمونږ ځیرکتیا نه ده بلکې دا د ځیرکتیا په لور لاره ده چې د پرمختګ په لور زمونږ لار ټاکي. او زمونږ ځیرکتیا هغه وخت لارې ته برابریږي که چیرته مونږ سمه پوښتنه وکړو. کله چې یوې ستونزې سره مخ کیږې او د خپلې ځیرکتیا ځواب وایې نو دا پوښتنه کوه چې ولې زه نه؟ کله چې بې شمیره نیکمرغۍ ګورې او یا د خپلې ځیرکتیا غږ ته غوږ نیسې نو بیا هم دا پوښتنه کوه چې ولې زه نه؟ توپیر په نښه کړه، ددې پوښتنې غښتلتیا تجربه کړه. پوښتنې ډېرې پیاوړې وي. په سم وخت کې یوه سمه پوښتنه ستاسې د ځیرکتیا لوری بدلولی شي او ورسره مو د ژوند لور بدلولی شي.

ولې له ما سره داسې کیږي؟ دا پوښتنه تاسې د داسې یوې خوا په لور بیایي چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

په ځان مو مینوي. همدې وخت کې دا پوښتنه هم کولای شئ، له دې څخه زه څه زده کولای شم؟ او دا پوښتنه به مو د هوښیارتیا په لور بوځي. هغه ولې زماپه خبره نه پوهیږي؟ ستاسې ځیرکتیا به تاسې په نورو ملامتی په لور ټیله کړي او ځان به درته د نورو ښکار ښکاره شي. او د دې پوښتنې پر ځای که داسې ووایې چې زه باید څه وکړم چې هغه زه پوه کړای شم؟ په دې به پوه شې چې حالات لا تر لاس لاندې لرې.

که تاسې پر ځای ولاړ یاست، که تاسې چیرته لکه څنګه چې کولای شئ وده وکړې، نه شې کولای، که تاسې په هغه لور روان یاستئ چې خپلې موخې ته مو نه رسوي، که داسې ستونزو سره مخ یاستئ چې بیا بیا مو مخې ته راځي، نو باید په دې پوه شئ چې تاسې سمې پوښتنې نه کوئ. او تاسې خپله ځیرکتیا په سم طرف نه بیایئ.

ساده پوښتنې لکه ورپسې څه؟ څه چې کوم له هغې غوره څنګه کولای شم؟ تر ټولو ناوړه څه پیښیدای شي؟ به ستاسې ژوند ته بدلون ورکړي. زمونږ ځیرکتیا مونږ دې ته اړباسلی شي چې زمونږ هرې پوښتنې ته ځواب پیدا کړي، دا ځواب ښایي تاسې پخپله یا خلک پیدا کړي. نو خپله پوښتنې غوره کړئ او خپلې ځیرکتیا ته دنده ورکړئ چې ځواب یې پیدا کړي.

اسیډر اسحق ربي چې یو فزیک پوه او نوبل جایزه ګټونکی دی په اتومي مقناطیسي اهتزاز باره کې یې کشفیات کړي دي، هغه وایي، "زما که څه هم اراده هم نه وه خو زما نه یې ساینسپوه جوړ کړ. په بروکلن کې به هرې یهودۍ مور له خپل بچي د مکتب وروسته پوښتنه کوله، نن دې څه زده کړل؟ خو زما مور داسې نه وه. هغې به ماته ویل، نن دې سمه پوښتنه وکړه؟ دغې توپیر او داسې ښو پوښتنو زما څخه یو ساینسپوه جوړ کړ."

یو سړي پوښتنه وکړه،"منه ولې لاندې راپریوته؟ او نړۍ د هغې وروسته بدله شوه" په حقیقت کې ټول نوښتونه او کشفیات د یوې پوښتنې څخه پیل شوي.

•••

ضروري نه ده چې ټول ځوابونه په یاد ولرې. خو اړینه دا ده چې ایا سمې پوښتنې لرې؟ ستا ځیرکتیا ستا د پوښتنې انتظار کوي... وپوښته چې تر لاسه یې کړې.

***

که هیڅوک درباندې باور نه کوي، په خپل ځان باور وساته. که هیڅوک باور نه لري چې ته یې کولای شې،په ځان باور ولره چې کولای یې شې. ته هله په ځان باور لرلی شې چې ځان سره مینه ولرې.

که هیڅوک درسره مینه نه لري، خپل ځان سره مینه ولره. په حقیقت کې که ځان سره مینه لرل زده کړې، خلک به درسره مینه کول پیل کړي.

په ټوله کې، خلک تاته څنګه ګوري، پر تا به ډېر کم اغیز ولري خو ته خپل ځانته څنګه ګورې پر تا به ډېر اغیز ولري.

***

هر څوک مو څاري

تر کومه به ځانونو ته په دې خبره ډاډ ورکوو چې "که پلار مې سګرټ ونه څکوي نو ډېر ستر سړی دی" تر کومه به ځانونو ته دا قناعت ورکوو چې د خپل ښوونکي کړوړو ته باید ونه ګورو، دا د هغې شخصي ژوند دی، زمونږ کار یې درس سره دی او نور یې خپل کار دی.

زه کوم نړیوال قاضي نه یم چې ووایم څه سم دي او څه ناسم دي. او زه په دې هم پوهیږم چې نړیوال سم او نا سم په نوم څه نشته. زه څوک یم چې د یو کس خپلواکۍ ته ګوته ونیسم؟ خو خپل ځان نه تشویقي پوښتنه وکړه چې، آیا زه به په دې خوښ شم چې زما بچي زما باره کې دا ووایي چې زما لپاره څه سم دي او څه ناسم دي؟ زه به دا وایم چې پر ځان ویاړم که دا عادتونه ولرم؟ آیا زما ژوند د

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتلونکي نسل لپاره یو مثال دی که یوه خبرتیا؟
زمونږ بچي مونږ هر وخت څاري. هغوی هغه څه چې ګوري نسبت هغه څه ته چې اوري، ډېره ترجیع ورکوي. اخلاقي پوهه د کتابونو څخه نه زده کیږي بلکې زمونږ خواوشا خلکو څخه زده کیږي. خلک به ستا کردار تعقیب کړي نه ستا مشورې.
د یو ښوونکي په څېر، د یو کاري مشر په څېر، د کور مشر په څېر، د یو دولتي مشر په څېر... ته، زه، هر څوک باید داسې ژوند وکړو چې باید خلک زمونږ لاره تعقیب کړي. هغسې خبرې، فکر، عمل او ژوند وکړه چې ته غواړې نور ستا باره کې څنګه خبرې، فکر، عمل او ژوند وکړي. مونږ له خلکو هغه توقع نه شو کولای چې مونږ یې د خپل ځانه نه کوو.
مارک ټوین ویلي، ″داسې نڅا وکړه لکه هیڅوک دې نه ګوري″
زه غواړم ووایم چې ″داسې ژوند وکړه لکه هر څوک دې ګوري″

***

د تعلیمي ځایونو څخه علم زیات دی

سوامي ویویکنندا وایي، ″ تعلیم دې ته نه وایې چې ته یو څه اندازه معلومات په خپل مغزو کې وټومبې او په ذهن کې دې هر څه ناهضم شوي پراته وي. مونږ باید ژوند رغونکې اوشخصیت جوړونکې نظریې ولرو . که ته چیرته په ذهن کې پنځه نظریې ولرې او خپل ژوند کې یې وکاروې نو ته د هغه کس څخه ډېر غوره یې چې کتابخانې یې لوستې وي. مونږ هغه تعلیم غواړو چې په کوم کې کرکټر جوړیږي، د ماغزو غښتلتیا پکې ډېریږي، ځیرکتیا پکې پراخیږي او هغه تعلیم چې په خپلو پښو ودریږي.
که ووایو چې مونږ تعلیمي ځایونه علم سره ګډوډ کړي دي. د موراو پلار څخه ونیسه تر ښوونکو پورې، د هر چا ذهن د یو څه د تعلیمونو مرکزونو په لور کوږ

شوی دی. یو ماشوم به په ساینس څه وکړي، که چیرته هغه د ژوند په ساینس پوه نه شي؟ مونږ خپلو ماشومانو ته لوستل او د تاریخ په یادو زده کول ښایو، خو دا ورته نه تدریس نه کوو چې تاریخ څنګه جوړیږي. یو ماشوم به په خپلې لومړی، دوهمې او دریمې ژبې څه وکړي که چیرته د هغې ارتباطي مهارتونه کمزوري وي.
چې سره غلط پوه نه شو، زه دا نه وایم چې تعلیمي ځایونه بې ګټې دي، زه دا وایم چې یواځې تعلیمي ځایونه علم نه شي پوره کولای. تعلیم ځایونه د ماشوم د پرمختګ یواځې یو اړخ دی، نه یواځینی اړخ. ژوند لپاره ډېر څه دي. ضروري نه ده چې هر اول نومره دې د ژوند په هر ډګر کې اول نومره وي خو هر اخر نومره تل اخر نومره وي.
اړیکې په ژوند کې د ټوکر په څېر دي. ارتباط د اړیکو زیربنا ده. بریالیتوب په مشری کې دی، چې یا لارښوونه وکړې یا دې څوک لارښود شي. چیرته چې دې وخت ځي هلته به دې راتلونکی وي. نو د وخت مدیریت اوهمدارنګه د ژوند مدیریت دواړه ډېر اړین دي. خو له بده مرغه ویلی شو چې د ژوند ستر فکتورونو کې یو هم په تعلیمي ځایونو کې نشته.
مهرباني وکړئ زمونږ د ماشومانو راتلونکی په یوې موضوع پورې مه محدودئ.
راځئ چې هغوی ته د ژوند نور اړخونه برسیره کړو. راځئ چې یواځې د هغوی نومرو ته ونه ګورو، د هغوی د ژوند نومرو ته وګورو.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

خوشالي ته کومه لاره نشته
خوښي خپله يوه لاره ده

کله چې يو کار ستاسې په خوښه وشي نو بيا تاسې خوشاله ياست، او تجربه مو ترلاسه کړې وي. دا برياليۍ تجربه مو ددې لامل کيږي چې تاسې هغه کار بيا وکړئ او بيا يې وکړئ...

خو برعکس کله چې يو کار د مجبورۍ نه تر سره کيږي نو تاسې د هغې ترسره کولو په هڅه کې ياست او کله چې ترسره شي نو يواځې د سکون احساس کوئ.

هغه چې تاسې ته وروسته سکون درکوي نو په راتلونکي کې يې بيا کولو ته زړه نه ښه کوئ. خو که په راتلونکي کې يې بيا هم کولو ته مجبور شئ نو په بې ميلۍ به يې کوئ.

کله چې يو کار په خپله خوښه کوئ نو په راتلونکي کې د هغه کار لپاره تږي کيږئ او د نور ژوند لپاره هيلې پيداکيږي. هغه څوک چې يو کار له مجبورۍ نه کوي، له ژونده به ستړي وي، نو بيا په ژوند کې يواځې د سکون په لټه کې وي.

زياتره خلک ورځيني کارونه هم په بې ميلۍ تر سره کوي... کورنۍ پخلۍ هم په بې ميلۍ... آيا تاسې نه دي ليدلي چې په پخلنځي کې يې د چرګ پخه شوې غوښه او هر څه پاخه شوي نه وي اينبي؟ خلک خوړو ته په کيناستلو... آيا سهارنۍ نه څښل او غرمنۍ لپاره وخت نه پيدا کول عام نه وي؟ ځوانان هم کارکولو سره بې ميلي ښايي... تاسې به داسې خلک نه وي ليدلي چې اونۍ پيلې ورځ ته د زړه حملې په سترګه نه ګوري؟

که د ژوند هر ضروري کار ته په مجبورۍ وکتل شي او هر کار وروسته د سکون ساه واخلو... نو مونږ به د ژوند سويه څنګه پورته يوسو؟

راځئ چې هر کار ولمانځو. راځئ چې ددې خبرې پر ځای چې زه يې بايد وکړم، زه يې غواړم وکړم خبرې ته په زړه کې ځای ورکړو. راځئ چې ټول خپل کارونه په خوښه پيل کړو او په خوښی يې پای ته ورسوو. که هغه په هره طريقه تر سره کيږي نو مونږ به ترينه خوند واخلو.

خوشالۍ ته هيڅ کومه لار نشته، خوشالي خپله يوه لاره ده.

***

د خدای پرته يې زه نه شم
زما پرته به يې خدای نه کوي
خدای او زه به يې يوځای کوو

***

خلک زما اعمالو ته ګوري
خدای زما ارادې ته ګوري

يو هلک او جينۍ يو بل ته غيږ ورکړه. وروسته مې موقع پيدا کړه چې خبرې ورسره وکړم، هلک وويل "زه ورسره د خور په څېر مينه لرم" جينۍ وويل "دا زما د ژوند هلک دی" عمل د دواړو لورو يو شان وو خو ارادې بدلې وې.

کله چې په جګړه کې يو کس بل ووژني نو هغه اتل شي، خو که يو کس بل خپل هيواد کې ووژني، نو هغه وژونکی شو. وژل يو جرم دی او د عدالت ته د يو مجرم راکشول يو جلا کار دی. کله چې يو کس خپل هيواد دفاع کې ژوند له لاسه ورکړي نو هغې ته شهيد ويل کيږي، خو کله چې يو کس خپله ځان ووژني نو هغې ته ډارن ويل کيږي. غل هم له چاړه ګټه اخلي او ډاکټر هم چاړه استعمالوي.

په هيڅ عمل کې هيڅ ګناه نشته، خو د عمل شاته اراده کې ګناه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

په دې اسانه اړيکې ځان پوهول اسانه کار دی، په دې سره به د بښلو تمرين درته اسانه شي، تاسره مرسته کوي چې خلکو سره نرم اووسې، او د ټولو نه اړينه به دې د خلکو پر وړاندې د فکر کولو لاره بدله کړي. شخصا ما سره يې دا مرسته کړې ده چې زه ټولو خلکو ته په مثبت نظر وگورم. که څه هم د هغوی عملونه تل سم نه وي. او زه بيا په دې توانيدلی يم چې د هغوی د عملونو تر شا ارادې وگورم، چې زياتره يې ناسمې نه وې.

که څه هم زه بايد په دې پوه شم چې خلک به ما يواځې زما په کارونو ما ارزوي. نو ځکه د هغه کارونو پايلې چې لاسته راوړې د عملونو څخه به پورته وي. نو ځکه که ته پوهيږې خو بيا هم د خلکو د خولې اوريدل غواړې چې ته پرې گران يې. په پای کې که څه هم مونږ به هغوی ته خپل ځانونو باره کې ډېر توضيحات ورکوو او هغه کسانو ته هم چې هغوی مونږ د خپل لاس ورغوي نه هم ښه پيژني.

خو اړينه دا ده چې مونږ نړۍ ته داسې وگورو چې په عمل کې هيڅ گناه نشته، د عمل شاته اراده کې گناه کيدای شي. خو بيا هم نړۍ به مونږ د خپلو کارونو له پلوه پيژني، نه د خپلو ارادو باره کې.

که څه هم موجوديت به مونږ ته خپلو ارادو جايزه يا سزا راکړي، خو دنيا به مونږ ته يواځې زمونږ د عملونو سزا يا جايزه راکوي. خو آيا مونږ کولای شو چې په دواړو نړيو کې برياليتوب ترلاسه کړو؟ يو بشپړ سړی بايد د خپلو عملو تر شا د ارادو ديوالونه ودروي.

***

•••

که استعمال يې نه کړې، له لاسه دې وځي

ما فوق العاده ويناوال ليدلي دي خو څو کاله وروسته يې وينا سره مخه ښه کړې وي. ما داسې تعليم يافته ښځې هم ليدلي دي چې د واده وروسته ځانونه څلور ديوالونو کې منحصر کړي، چې بيا رواني خبرې هم نه شي کولای. ما داسې سندرغاړې هم ليدلي دي چې خپل تمرين يې پريښی وي او د هغه څه لاسته راوړلو توان يې هم درلود،پاتې راغلي دي.

ولې زه د خپل چپ لاس څخه د ښي لاس غوندې گټه نه شم اخستلای؟ ساده خبره ده، ځکه ما خپل ښي لاس د چپ څخه ډېر کارولی دی. ته هغه عضلات غښتلي کولای شې چې استعمالوې يې، خو هغه چې پاتې وي کمزورې وي. زياتره د زړه حملې له دې کبله منځته راځي چې د زړه څخه په هماغه اندازه کار نه کوي. زړه داسې جوړ شوی چې تل بايد په کار کې وي. همداسې ستاسې د بدن هره يوه برخه هم... د انسان بدن داسې جوړ شوی چې تل بايد کار وکړي خو مونږ يې بې کاره پريږدو او زنگ يې رانه وهي.

که استعمال يې نه کړې، بايلې يې.

د نااستعمال شويو پيسو ارزښت راټيټيږي. نااستعمال شوی لياقت له منځه ځي. نااستعمال شوی ماشين زنگ وهي. نااستعمال شوی وخت مړ کيږي. نااستعمال شوی تعليم د اوږو بار جوړيږي.

د انجيل کتاب کې د اخلاقو يوه کيسه ده چې وايي، يو بادار يو سفر ته تلو نه وړاندې خپلو درې مريدانو ته بيلا بيل لياقتونه ورکړل. د بادار راستنيدو سره يې لومړي مريد وويل چې خپلو پنځه وړتياوو سره يې پنځه نورې هم زياتې کړې دي. دويم وويل چې دوه وړتياوو سره يې دوه نورې هم ورزياتې کړې دي. بادار په دې اوريدو ډېر خوشاله شو،"تاسو يو څو شيانو ته ايماندار پاتې شوئ نو زه به مو د ډېرو مسول کړم" دريم مزدور خپله يوه وړتيا هيڅ نه وه کارولې او تش

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس بیرته راغی. بادرا ورته وویل،″ له دې ځخه دا وړتیا هم واخلئ او چا سره چې لس دي هغې ته یې ورکړئ.″

د ژوند وروستی تراژیدي مرگ نه دی خو هغه سرچینې چې ته لا ژوندی یې په تا کې له منځه ځي. راځئ چې په ژوندوني مړه نه شو.

که استعمال یې نه کړې، له لاسه دې وځي.

***

ماته دې ملگري وښایه، زه به درته ووایم چې ته څوک یې

پرون سهار په دفتر کې یوې وړې ماشومې د ژوند مقصد، راتلونکو پلانونو، موخو او لاسته راوړنو باره کې خبرې کولې. د هغې خبرو څخه معلومیده چې هغه غواړي خپل وخت او وړتیا په کومو لارو استعمال کړي. خو په راتلونکي سهار هغې یواځې د نوي فلم، د کلچو او بازار ته د تگ کیسې کولې. داسې نه ده چې څه سم دي او څه ناسم دي، خو خبره دا وه چې په دې ۲۴ ساعتونو کې بدلون راغلی وو. دا توپیر د تېرې ورځې خلکو او ورپسې ورځې خلکو سره لیدلو له کبله وي.

هغه خلکو سره چې ته ملگرتیا کوې، د دوه سره توري په څېر ده... دواړه پیاوړتیاوې لري چې هم درته گټه ورسوي او هم دې له مینځه یوسي. هغه خلکو سره چې مونږ کینو پاڅو، زمونږ کړووړو سربېره د فکر په لاره، زمونږ په احساس، نورو ته څه فکر کوو، خپل ځانته څنگه گورو، زمونږ نن او راتلونکې هم بدلوي. مونږ د اشثناتو څخه خبرې نه کوو، بلکې د زیاتره انسانانو فکرونه د چاپېریال تر اغیز لاندې جوړیږي...

ستا نن، ستا د پرونه نه جوړیږي، ستا پرون د هغو خلکو فکر په څېر جوړ شوی چې پرون ورځ دې ورسره تېره کړې ده. ستا سبا به د هغو خلکو فکر په څېر وي چې ته ورسره نن کینې.

د یوې کلیسا یو غړی چې هره ورځ به یې دلته خدمت کوه، یو ناڅاپه کلیسا ته ورتگ بندوي. یو څو اونۍ وروسته پادري د هغې لیدو ته ورځي. ډېر ښایسته ماښامی وي. پادري هغه کس ولیده چې خپل کور کې یواځې د اور خواته ناست دی. سړي ورته ښه راغلاست وویل، او یوه څوکۍ یې ورته راوړه چې پادري پرې کیني. پادري پر ځای کیناسته خو څه یې ونه ویل. یوه شیبه وروسته پادري یو امبور راواخیسته او یوه سکروټه یې پرې راونیوله او یوې خواته یې کیښوده، بیا یې هم څه ونه ویل. کوربه ورته همداسې کتل. د سکروټې شدت ورو ورو کمیده او ډېر زر سړه شوه او مړه شوه. د ښه راغلاست نه وروسته ددوي تر منځ یوه خبره هم نه وه شوې. پادري بیرته تلو نه لږ وړاندې هماغه سکروټه راواخیسته او په اور کې یې واچوله. په همدې وخت کې سکروټه یو ځل بیا سره شوه. پادري چې تلو ته ځان جوړوه نو کوربه ورته وویل ″ستاسو راتگ نه ډېره مننه او په ځانگړې توگه د تاوجن پند څخه دې. زه به راتلونکې یکشنبې نه بیرته کلیسا ته درځم.″

هغه څوک چې هوښیار سره گرځي هوښیاریږي به، خو د کم عقلو ملگرتیا به دې وځپي.متل

دوی وایي چې د وخت په تېریدو سره پردی رانیول شوی ماشوم به هم ستاسې کورنې چاپېریال عادتونه خپل کړي. رېښتیا هم داسې ده، ځکه مونږ چې چاسره ناسته پاسته لرو، د همغوی خویونه خپلوو. که چیرته مونږ په هغه سرعت چې مونږ کولای شو، وده نه کوو، که چیرته مونږ په هغه شفقت چې کولای شو، ژوند وکړو، نو بیا مونږ غتې پریکړې کړي دي... که دا کوم کاري ځای وي، هغه خلکو سره چې سرو کار لرو او هغه کورنۍ چې مونږ پکې ستریږو.. که چیرته پکې مونږ نه جوړیږو نو مونږ باید خپل ځانونو ځای بدل کړو. دا یوه ستونزمنه پریکړه ده، خو اړینه هم ده. په ډېران کې د تخم کرلو گټه څه ده؟

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

هغه نظریه چې وخت یې راشي، ډېره پیاوړې وي

یو سړي ۱۰۰ فیټه بره په سیمي پړي ځان تړلی وو. هغې به هره ورځ دیوالونه رنګول، د هغې په نظر ورځینی ژوند پر مخ وړل وو. همکار یې څه زده کړی وو او په قرارداد یې کار کوه، د هغې په نظر هم ورځینی ژوند پر مخ وړل وو. یو بل چې موټر چلول یې زده کړي ول، د یو سوداګر په کور کې موټر چلونکی وو، دا د هغې په نظر ورځینی ژوند پر مخ وړل وو. یو بل د پخلي چلونه زده کړي او په یو کور کې د پخونکي په څېر د میاشتې پیسې اخلي، او یو بل د سرک په سر کراچۍ لګولې او ګټه کوي، د دواړو لپاره د ورځیني ژوند پرمخ بیولو لپاره بیلا بیلې نظریې لري. دې ټکي ته پام وکړئ چې دا ټول ورځیني ژوند پر مخ بیولو لپاره بیلا بیلې نظریې لري. دا ټولې نظریې هیڅ کوم تعلیم او یا پانګې ته اړتیا نه لري.

د ورځیني ژوند تېرولو لپاره کیدای شي ستاسې نظریه یو خرڅونکی او یو سافټ ویر جوړونکی وي، د بل چا کیدای شي کورنۍ سوداګري وي...

نو راځئ چې په دې ځان پوه کړو چې د نړۍ سترې کمپنۍ هم یوه نظریه لري. هر انقلاب او هر ټولنیز سازمان هم د یوې نظریې څخه رامنځته شوی. دا کوم کتاب چې ستاسې په لاسونو کې دی، هم یوه نظریه ده.

د یوې نظریې څخه پیاوړی هیڅ نشته چې وخت یې راشي.

ایا دې نظریې څخه به میلیونونه خلک ګټه پورته کړي؟ آیا دا نظریه به میلیونونه پیسې وګټي؟ دا د هماغه سړي مفکورې پورې اړه لري چې دا نظریه یې وړاندې کړې ده او په دې نظریه به څه کوي.

اخري خبره دا چې، ته او ستا نظریه دواړه کولای شې ستا نړۍ بدله کړي.

***

•••

د خپلو خوړو سره زه هغه څه یم چې وم

په ژوند کې تر ټولو ستره بریا دا ده چې خپل ژوند د لاسته راوړنو ډک کړې او بیا وواېې، زما پایلو زما دننه وجود بې لارې نه کړ، په دننه کې زه هغه څه یم چې وم. په ژوند کې تر ټولو ستره خوښي دا ده چې د خلکو تر منځ د خلکو څخه پورته لاړ شې. مه پرېږده چې کوم بهرنی شی دې د بدن دننه ته لاره پیدا کړي. په کلني معنوي روزنځای کې مې دا اخرنی خبرې وې.

یو څو ساعته وروسته ممبي هوایي ډګر ته راورسیدو. زمونږ د ۳۰ کسانو ډله وه. ما یو پخواني ملګري سره ولیدل چې ډېر پخوا مو اړیکه پرې شوې وه. مونږ یوه لسیزه سره نه وو لیدلي او هغه زما د لاسته راوړنو څخه خبر نه وو. کله چې مونږ معنوي روزنځای څخه روانیدو، یوه لیونۍ غونډې خبرې یې زما ذهن کې ځای ونیو، هغې ماته وویل ″ماته سلامي وکړه او ماته دا ثابت کړه چې ته اوس هم زما پخوانی ملګری یې. نورو ټولو ملګرو راته کتل چې ما هم پرته د څه ویلو ورته سلامي ووهله. زه پوهیدم چې دې ۳۰ کسانو زما څومره درناوی کاوه او زه پرې څومره ګران وم. نو زه هیڅ حیران نه شوم چې د هغوی په مخونو کې مې د خفګان نښې ولیدې. په هغه وخت کې دا زما زوړ ملګري لپاره تر ټولو ستر بریالیتوب وو. هغې یواځې خپل زوړ ملګری لیده. د هغې په مخ کې خوښیو هر څه ماته وویل.

یوه ورځ زما ځوی ماته زنګ ووهه او راته یې وویل چې د شپې ډوډۍ ته مې بهر بوځه. ما هغې ته وویل چې زه خپل ورځیني کالم چې کنګل شوي فکرونولپاره مې یوې موضوع باندې چې ویښتوب په نوم وه، تر ماښامه لیکل کوم. پرته د کومې دویمې خبرې یې راته وویل،″خپل خلک سبا راوینښ کړه. اوس ما ډوډۍ ته بوځه″

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

ستاسې مور او پلار يو زوی غواړي، نه يو اداري راهب. ستا خاوند/ميرمن غواړي چې تاسې هغې ته وخت ورکړئ نه يو هر اړخيز سړی. ستاسو بچي يو پلار ته اړتيا لري نه يو د ملت پلار ته.

زه به خپل کاري لباس پر تن کړم او خپلې مسلکي نړۍ ته به ورشم. خو بايد په ياد ولرم چې يو وخت بايد دا لباس وباسم. په پای کې ستاسې کورنۍ ستاسې روح ته اړتيا لري.

د خپلو خوږو سره زه هغه څه يم چې وم.

***

کله چې ځانغوښتنه راشي هر څه له منځه وړي
کله چې ځانغوښتنه لاړه شي هر څه راځي

تر ټولو لومړۍ غټه خوښي هغه وي چې بايسکل مو زده کړی وي او د ټولې نيولو پرته مو روان کړی وي. دا کار که دومره ستر هم نه دی خو په دې سره تاسې غواړئ خلکو ته ووايئ چې هغه څه کوئ، ډېر ارزښتمن دي. په حقيقت کې ستاسې سترګې خلکو ته وي چې هغوی ستا دې عمل ته ارزښت ورکوي که نه.

په ژوند کې هر يو کس له دې پړاوه تېر شوی، چيرته چې ځانغوښتنه سړي باندې هر يو کار کوي تر څو د خلکو پاملرنه راواړوي. دا هغه پړاو دی چيرته چې توجه جزبولو لپاره ښه يواځې ښه وي، بد هم ښه وي خو چې توجه جزب کړي، خو که توجه يې جزب نه کړه نو بيا ښه هم بد دي. ځانغوښتنه په توجه جزبولو کې ژوندی پاتې کيږي.

لکه څنګه چې يې طبيعت دی، ځانغوښتنه هم خوږو ته اړتيا لري، نو ځانغوښتنه پرله پسې ملنګ کيدل دي. خو ستونزه دلته ده کله چې ځانغوښتنه خوراک

•••

وکړي نو تاسې د لوړوالي پيچلتوب ته هڅول کيږئ، او که چيرته ځانغوښتنه بې خوراکه پاتې شي نو تاسې بيا بې ارزښته پيچلتوب څخه ځوريږئ. په دواړو حالاتو کې ستاسې د ذهن نه سکون شکوي.

کله چې ځانغوښتنه راشي، هر څه له منځه وړي او کله چې ځانغوښتنه لاړه شي هر څه راځي.

د ځانغوښتنې قناعت لپاره به مو څومره اړيکې له لاسه ورکړې وي؟ اړينه دا وي چې ځانغوښتنه وغورځوئ او اړيکه وساتئ خو تاسې اړيکه غورځوئ او ځانغوښتنه مو ساتئ. ځانغوښتنه هيڅکله دومره ارزښت نه لري.

د خپلې ځانغوښتنې په خدمت کې مو څومره طلايي موقع له لاسه ورکړې دي؟

هره يوه شيبه درنده وي، هر يو حالت مغز زيښبونکی وي، هر متقابل عمل کړکيچن وي... او د ځانغوښتنې ډک زړه تل په اور باندې قدم وهي. د اسانۍ او ځانغوښتنې تر منځ هيڅکله اړيکه نه شي جوړيدای.

يو کارغه د غوښې يوه ټوټه پيدا کوي او نورې ټولې مرغۍ ورپسې وي. هغه د غوښې ټوټه غورځوي او ټول مارغان ورپسې ورځي. کارغه يواځې بره پاتې کيږي او وايي،" د غوښې ټوټه مې له لاسه ورکړه خو د اسمانونو خپلواکي مې ترلاسه کړه"

ځانغوښتنه پريښودلو کې ډېره ستره خپلواکي پرته ده.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

د خوښۍ پرته ژوند نشته.

له ناراضي توب پرته وده نشته.

له قناعت پرته ځان خوشاله کړه.

د خپل پلار په نظم او ډیسپلن یې ډېر ویاړ کاوه. هغه اوس واده شوې وه. هغې غوښتل چې خاوند یې هم د پلار په څېر شي، چې د هغې په نظر ارزښتانه فضیلت دی. خو هغسې ونه شول او هغې په دې قناعت نه کاوه او زړه یې ورمات کړی وو.

خاوند د خپلې میرمنې څخه ګیله وکړه، "زما مور یوه ریښتونې او پاک زړې ښځه وه. خو ستا ستونزه دا ده چې تا د خپل ژوند باره کې راته هیڅ څه نه دي ویلي"مور خپلې لور ته وویل، "د خپل ورور لیکلو ته دې ګوره، ډېر په هنري ډول یې لیکلي او ستا لیکلو په څېر ښکاري"نوي عمومي منیجر وویل، "مونږ په تېر سازمان کې داسې کوم کار نه دی کړی" هندوستان کې یو کس وویل"په امریکا کې مونږ داسې ستونزې نه لرو"

توقع کومه ستونزه نه ده، خو د هر لورې توقع ستونزه ده.

هغې خپل پلار ته په نظم کې ۱۰/۱۰ نومرې ورکړې وې خو د هغې خاوند په مشکله ۴ یا۵ نومرې ترلاسه کړې وې. د خاوند لپاره د طبیعت له پلوه ۵ نومرې ۱۰۰٪ دي او هغه به هیڅکله په دې برخه کې د ۵ څخه ډېرې نومرې ترلاسه نه کړي. دا هغه دی او همغه به وي. داسې یوه بله لاره باید وي چې خاوند پکې پوره ۱۰ نومرې یوسي او پلار به یې بیا په دې نومرو کې پاتې راشي. یوه میرمن به هیڅکله د مور په څېر پاک زړه ونه اووسي خو کیدای شي میرمن مو د کور په مالي برخه کې سخۍ وي. ته باید په دې باور ولرې چې کیدای شي ستا د پخواني سازمان نه دلته ښه وده وي. او په پای کې هندوستان د نورې نړۍ په څېر

•••

ستونزې نه لري.

هیڅوک د هیچا څخه په ټولو کارونو کې ښکته یا پورته نه دی، مونږ ټول په یو کار کې تکړه او بل کې کمزوري یو. هیڅوک بې عیبه نه دی. هیڅوک ټولې نیمګړتیاوې نه لري. په محدودو وړتیاوو تمرکز مه کوئ بلکې ټول حالات سره مقایسه کړئ.

کله کله پایله ډېره ښه نه وي. خو د نورو څخه قناعت نه حاصلول مو خفه کوي، خو د خپل ځان نه قناعت نه حاصلولو سره مونږ وده کوو. کله چې له خپلې وړتیا، کرکټر، لیاقت، او داسې نور... څخه ۱۰/۱۰ غوښتنه کوم، نو زه پوهیږم چې زه چیرته ولاړ یم او چیرته باید لاړ شم. او کله چې له خلکو ۱۰/۱۰ غوښتنه کوم نو بیا خلکو سره زما اړیکه اغېزمنوي.

نو په ټولو کارونو کې له نړۍ ۵ او له ځانه ۱۰ نومرو غوښتنه کوه. مطلب یې دا نه دی چې خلک یې نه شي کولای او یا ته خارق العاده یې خو د خوښۍ پرته ژوند نشته.

ځنګه چې ما سره مینه لرې، زه پرې خوښ یم او زه به نورې ډېرې لارې پیدا کړم چې درسره مینه ولرم.

***

د سمندر تروشې اوبه، مردارې شوې اوبه، د فاضل اوبه، د ډنډونو اوبه... له هر ځایه چې وي خو چې بره بخار کوي، تصفیه کیږي او لاندې د باران په شکل خالصې اوبه راوریږي.

همدارنګه کله چې یو کس د پورته قوې سره نښلي نو شخصي نره توب رامنځته کیږي. کله چې سپېڅلتیا سره اړیکه پیدا کیږي نو د سړي فکرونه، احساسات او همدارنګه بدن یې تصفیه کیږي.

کله چې عبادتونه بره ځي، نو رحمتونه راوریږي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

هر انسان په ځان کې د يوې نوې ټولنې پوتانشيل لري

کله چې يوې ونې ته ګورم، نو زه فقط ددې ونې پخواني تـاريخ تـه ګـورم. ددې ونې تخم به له کوم ځايه باد دلته راوړی وي او بيا د خاورو لانـدې شـوی وي او يو ځای نه به ورته اوبه رسيدلي وي او وده به يې کړې وي.

ځمکه ډېرې پاملرنې ته اړتيا نه لري، تخم خپله خاوره کې ننوځي، تيغونه وهي او بيا خپله د خاورې نه راووځي. که چيرته نـازک بـوټی وي نـو يـو ځنـاور بـه يـې وخوري اويا يې يو ماشوم له بيخه وباسي، يا يې وچکالي له مينځه وړي، يا پـرې سيلاب راځي او يا پرې وبا لګيږي او له منځه ځي. له دې ټولـو افتونـو سره بايـد مخ شي او مبارزه ورسره وکړي، تر څو ترې يوه ستره ونـه جـوړه شي. دا يـواځې يوه ونه نه ده بلکې د دې شاته يو تاريخ پروت دی.

دا خو د ونې کيسه شوه، نو د انسان باره کې څنګه؟ شاوخوا ۷۰۰ ميليونه سپرمونه د سړي څخه د ښځې په رحم کې ځای نيسي او له دې جملې څخـه يـواځې تـر ټولو غښتلي او چټـک سـپرمونو څخه انسان جـوړيږي. د ژونـدي کيـدو څخـه وړاندې هم تر ټولو تکړه شی ژوندی پاتې کيدای شي. نو هـر يـو انسـان د ۷۰۰ ميليونه بڼو څخه تر ټولو غښتلی دی. د انسان زيږيـدل د ټولـو ضروريـاتو د بهيـر ګټونکی دی.

بيا په رحم کې وده کول، بيـا د رحـم څخـه جـلا کيـدل، مغشوشـيدل، زده کـول، ننګونې، نيمګړتياوې، فشار، قرباني، مصلحت، اوښکې، حلونه، وده کول، خوښي او څرګندې وړتياوې، هيريدل... نو هر يو انسان د هيڅ څخه يو څه او بيا پـه هـر څه بدليږي. يو انسان يواځې يو انسان نه دی، بلکې د هغې تر شا يوه ستر تـاريخ پروت دی.

يوه مزدوره هم غواړي خپل بچي تعليم يافته سـتر کـړي، هغـه څـه ورکـوي چې خپله ترې محرومه پاتې شوې ده. هغه څه چې اورې او ګـورې، لـه هغـې څخـه

●●●

ورهاخوا فکر وکړه، هلته به انسـانيت وګـورې چې هـر چا سره بـه د خپـل ژونـد تاريخ پروت وي. په حقيقت کې ته هم يو د هغې له جملې څخه يې.

هر يو کس په خپل ځان کې يوه نوې ټولنه لري. له هغه چې ستا نسـل پيليـږي او په يوه ټولنه بدليږي. ته په خپل ځان کې يو ژور تاريخ لرې.

***

زخم دې هير کړه، سکون کې به ژوند وکړې

هيڅ يو شخص، هيڅ يوه پيښه او هيڅ يوه تجربه دا حق نه لري چې ستا مغزو کې کيني او ستا د ذهني سکون مزاحم شي. هيڅ شي او هيچاتـه بايـد دا اجـازه ورنـه کړو چې ستاسې ذهني ارامتيا ګډه وډه کړي. نو د خپل ذهني سکون لپاره د هيڅ شي او هيچا پروا مه لره تر څو له دننه څخه دې وځوروي. هيڅ شی ستا د سکون بيه نه لري. هر شی د خپل سکون لپاره قربان کـړه. پـه فزيکـي بڼـه نـه بلکـې پـه احساساتي ډول همدا زده کړه چې تېر شـې. خپـل ځـان د مـزاحم کونکـو توکـو څخه وژغوره. له هر څه تېر شه، له هر چا تېر شه. خپل سکون پـه هـيڅ بـدل مـه ورکوه.

ستا دننه د ګلانو ګلدانی کيدای شي او يا هم د تيزابو بوتل کيدای شي. کله چې دې د خپل زخم سرچينې ته پام ونکړې، نو دننه به ګلدانيو کې ګلونه کرې. او که نه مونږ به هم لکه تيزاب چې بوتل ورو ورو له منځه وړي، خپل ځانونـه بـه دننـه څخه ويجاړوو.

خلک د خپلې ناپوهۍ او کم عقلۍ له کبله تاسې ټپي کوي. او تاسـې هـم خپـل ځانونه په ناپوهۍ او کم عقلۍ زخمي کـوئ. څـوک چې کرکـه کـوي او لـه چـا څخه چې کرکه کيږي، له دې جملې څخه کرکه کونکی ډېر ټپي کيـږي. نـو سـتا کرکه هم نورو ته هيڅ زيان نه شي اړولی بلکې تاته بې خوبـه شـپې چې تـا کـې ناسور او تيزاب خپروي او له دې پورته تاسې به نه پريږدي چې پـه سـکون کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند وکړئ. نو زخم څخه تاسې څه ګټه پورته کوئ؟ هیڅوک به ګټه ونه کړي او په ځانګړې توګه ته پخپله به هیڅ تر لاسه نه کړې. نو ولې باید د زخم په څېر بې ارزښته شي سره ژوند وکړو؟

په فزیکي ډول هغه څوک یا شیان چې تاسې ټپي کوي، یو ځل واقع کیږي. خو تاسې به یې مغزو په زرګونه ځلې تکراروئ. هر څومره یې چې څېړئ، هغومره به مو ټپي کوي.

که هر څوک غلط وي نو بیا پرېږدئ چې ستاسې د ذهن څخه بهر ژوند وکړي. په خپل ذهن کې ځای مه ورکوئ. یواځې هغه خلکو ته ځای ورکړئ چې ستاسې ذهن ته سکون ورکولای شي، او پاتې نور رخصت کړئ.

د زخم پروا نه لرل به مو ذهن ته سکون ورکړي. یو ارامه ذهن تاسې ښایسته کوي. او بله ښه خبره دا ده چې ستاسې په خپل لاس کې ده. وګورئ، پروا یې مه لرئ لغت مو اوس هم په خوله موسکا راوستلې وي.

***

ته تعقیب لپاره نه یې زیږیدلی
بلکې لارښوونې لپاره زیږیدلی یې

داسې ښکاري چې یو موږک د پیشو تل د ویرې په حال کې وي. یو چا ورسره ښه وکړل او همدا موږک یې په پیشو بدل کړ خو بیا هم له سپي ډاریده. خو کله چې په سپي بدله شوه نو بیا د انسانه ډاریده. او کله چې په انسان بدل شو نو بیا به د خدای څخه ډاریده. هغې کس بیرته هغه سړی په موږک بدل کړ او ورته یې وویل،"زه له تاسره هیڅ مرسته نه شم کولای ځکه چې تا سره زړه د موږک دی"

زیاتره خلک له طبیعته پیروان دي. نورو ته کتل یو مثبت کار دی خو کله چې په کمزورتیا بدل شي نو بیا ترې تسلیمیدل جوړیږي. هیڅ پیرو به څوک تعقیب نه

کړي. کله چې یو کس ته ګورئ او تل دا فکر کوئ چې دا کس له تا څخه غوره دی نو تا ځان ته ډېر په ټیټه سترګه کتلي دي. تا ځان خپله ړوند کړی دی. که په یوه کمپنۍ کې وي او انفرادي ځای وي او یو کس ماته لارښوونه او مشرې وکړي، په لمړني دور، په دوهم کې، په دیارلسم کې... خو زه باید په ځان باور ولرم چې په یو دور کې به زه د هغه خلکو لارښود شم چې ما سره تر دې ځایه راغلي دي.

مونږ هر یو د خپل کاري مشر څخه غوره ثابتیدای شو. مونږ د هغه چا چې زمونږ د ژوند شخصیتونه دي، مونږ هم د ژوند شخصیتونه جوړیدای شو. کله چې یو کار د یو کس لپاره شوني وي نو هغه د ټولو لپاره شوني وي. یو کار چې یو کس کولای شي نو هغه کار ټول کولای شي او کیدای شي له هغه یې هم غوره وکړي.

کیدای شي یو کس له مونږه په ډېرو اړخونو کې غوره وي. نړۍ د یوې وړتیا خلکو څخه ډکه ده. خپل ځان هیڅ ته مه تسلیموه.

ته د تعقیب لپاره نه یې زیږیدلی بلکې د مشرۍ او لارښوونې لپاره زیږیدلی یې. په یاد ولره چې ته غوره شوی سپرم یې. ته چې کله یو سپرم هم وې نو تعقیبونکی نه وې. ته میراثي لارښود یې.

***

که په هر قیمت وي خپل ځاني کرکټر کې اووسیږه

د غوسې ځواب په غوسې نوره غوسه هم راپاروي. لکه څنګه چې د بدو ځواب په بدو نور بد هم زیږوي. د غلط ځواب په غلط هیڅکله سم نه خیژي. په ژوند کې هیڅ دوه منفي مثبت نه جوړوي. سترګه په سترګه، غاښ په غاښ... دا به مو تر کومه ځغلوي؟

مونږ ډېر په دقت سره د دښمن کړنې څارو، دومره نږدې یې څارو چې د هغې کړنې په مونږ اغیز کوي. څومره ډېر چې دښمنانو سره معامله کوو، هغومره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن په څېر جوړېږو.

د هغه شخصیت د ریښتینولۍ یوه ټوټه وه. هغه داسې یو حالت ته ورسیده چې پوه شو چې د هغې ریښتینولۍ نورو ته زیان رسوه. نو هغې دروغ ویل پیل کړل تر څو د نورو مزاحم نه شي او هغوی ته زیان ونه رسي. دا د نورو کمزوري وه چې د هغې ریښتینولۍ سره جوړ نه راتلل. هغې ځان کې داسې یوه کمزوري جوړه کړه چې د نورو کمزوریو سره مبارزه وکړي. نو آیا یوه کمزوري بله کمزوري له منځه وړلی شي تر څو یوه ښه ټولنه ولرو؟

هغه ډېره ساده وه. خو وروسته هغې دا شک پیدا کړ چې د هغې خاوند پټ کارونه شروع کړي او دې ته څه نه وایي. نو هغې پسې څارنه پیل کړه، هغې داسې فکرونه کول چې هغه خپل دام کې ګیر کړي، دا هر څه په دې کې پخوا نه ول. کیدای شي د هغې خاوند په غلطه وي. خو د هغې فکر په غلطو لارو سر شوی وو، هغې په دې نه وه خبره چې هغه کارونه کوي چې کرکټر سره یې هیڅ سمون نه خوري.

کله چې د یو کس تېروتنې ته ګوته نیسئ نو ددې ځواب پیدا کړئ،" زه هغه کوم کار نه کوم چې نړۍ یې نه کوي؟" هیڅکله مه پرېږده چې د نورو کمزوري ستا کمزورۍ وګرځي.

یو ملګري ترې وپوښتل"ته ولې له هغو څخه هم مننه کوې چې تا سره په بې ادبۍ خبرې کوي؟"ډلګي مشر ورته ځواب ورکړ، "یو کوچنی دلیل لري، هغه دا چې مننه کول زما کرکټر دی او بې ادبي د هغې کرکټر دی. زه نه غواړم د نورو خلکو کرکټر باندې خپل خراب کړم"

راځئ چې هغو سره هم ښه وکړو چې مونږ سره ښه نه کوي. هیڅکله باید خپل شرافتمندانه کرکټر بدل نه کړو. دا فرق نه کوي چې نور زمونږ څخه د ښو مستحق دي او که نه، خو اړینه دا ده چې باید خپل زړه کې غلطو ته ځای ورنکړو.

که په هر قیمت وي، خپل کرکټر کې اووسه.

زه کولای شم، د ژوند ژبه ده

ما ماشومان لیدلي چې د لوبو په وخت کې د مېږیانو مخې ته یې لاسونه نیولي وي او د هغوی لاره یې بنده کړې وي. مېږیان په همدې وخت کې د بلې لارې په لټه کې وي او روان وي. ماشومان دا لاره هم بندوي او مېږیان بله لار پیدا کړي او روان شي... ماشوم د شوخۍ نه مېږیان دیوال نه راغورځوي. مېږیان په بې اختیارۍ بیا دیوال ته ورخیژي. مېږي ته که هر څومره خنډونه راشي خو هغه په دې باور لري چې زه کولای شم. تر مرګه هغوی هڅه کوي، مبارزه کوي، زیار باسي او په همدې باور روان وي چې زه کولای شم. د هغوی دا باور تر مرګه ورسره وي.

ما غټ غوایان لیدلي چې ستر بارونه ورپسې تړلي او راکاږي یې. د هغوی په هر قدم، که یو انچ هم وي، یو زیار او هڅه وي چې تر سره کوي یې. دوی د انسانانو د بارونو ښکار شوي وي خو هغوی هیڅکله همت له لاسه نه ورکوي. همدارنګه په سترګو نه ښکاریدونکي ژوندي موجودات هم خپل خنډونه له مخې لرې کوي او ژوند کوي او په دې باور لري چې زه کولای شم. د هغوی دا باور تر مرګه ورسره وي.

زه کولای شم،د ژوند ژبه ده. زه نه شم کولای د مرګ ژبه ده.

د ټولو مخلوقاتو څخه انسان اشرف المخلوقات دی خو بیا هم د مرګ ژبه کوي.

انسان د مرګ په ژبه یانې زه نه شم کولای باندې باور لري او تعقیبوي یې. څېړنو دا ښودلې ده چې یو انسان وړاندې تر دې چې ۱۴ کلن شي د خپل مور پلار، ښوونکو او ټولنو له خوا ورته ۱۴۸،۰۰۰ ځله ویل کیږي چې ته نه شې کولای. د هغې چاپېریال په هغې کې ۱۴۸،۰۰۰ ځله دا ټکی ورټومبلی وي چې هغه نه شي کولای.

زه کولای شم، هغه کولای شي، مونږ کولای شو. انسان باید له انسانه پورته شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

انسان باید د مرگ ژبه هیره کړي او د ژوند ژبې ته غېږ ورکړي. زه کولای شم چې دا ټکې وغورځوم، زه نه شم کولای. که زه باید دا ټکې وغورځوم چې زه نشم کولای نو زه به دا ټکی هرومرو وغورځوم چې زه نه شم کولای. نو څه وشول که ماته ۱۴۸،۰۰۰ ځله ویل شوي چې زه نه شم کولای؟ ماته د انسانیت تاریخ ۱۴۸،۰۰۰ انسانانو دا ښودلې چې زه کولای شم. د ژوند هر اړخ ماته وایې او په دې ډاډ راکوي چې زه کولای شم. د ژوند دا غږ زما په دننه کې ورځ تر بلې پورته کیږي. د مرگ ژبې ته دا مرگ دی.

راځئ ټول په خپل ځانونو باور ولرو. په خپل ځان باور لرل به مونږ ته د عقیدې داسې لار وښایي چې مونږ یې جوړ کړي یو.

***

که څه له ځانه جوړوې نو یو څه به ورکوې

یو څه وخت وړاندې یو شرکتي سرکس لیدو ته ورغلی وم. دې سرکس ته یې د بازار موندنې ماسترۍ والا په دنده گومارلي ول. هغوی ته ویل شوي ول چې دوه اونیو لپاره به کاري ځای ته ځئ او هلته به د خرڅولو مهارتونه زده کوئ. دوه ورځې وروسته په دوی کې یو څو ډېر بې همته او خواشیني شول. کله چې هغوی څخه د بې همته کیدلو پوښتنه وشوه نو یو څو وویل،"مونږ ولې تر اوسه پرمختگ نه دی کړی او بریالي شوي نه یو" دوه ورځې یې په کاري ځای کې تېرې کړي او د پرمختگ خبرې کوي. ما دې ته شرکتي سرکس نوم ځکه ورکړ چې یواځې دوه اونیو روزنو یا دوه کالو سوداگرۍ مدیریت او یا کیدای شي دواړو دا نوي فارغین داسې مغز وینځل کړي دي چې هغوی په دې باور لري چې بریالیتوب اسانه دی او په اسانۍ بریالي کیدای شو. دا دوه جملې ماته چې اسانه بریالیتوب او بریالیتوب اسانه دی، کفر ښکاري.

زړه مې ډېر خوږیږي کله چې یو څوک گورم چې بریالیتوب غواړي او د

•••

بریالیتوب لپاره هیڅ چمتوالی نه لري. د چمتوالي پرته گټل څه معنی؟ که چیرته یوه بتکه د سرو زرو هگۍ هم اچوي خو د هغې غټیدو پورې به وخت او هڅو ته اړتیا وي. نو تاسې دې کمعقلې خبرې ته سوچ وکړئ چې یوه بتکه خپله اوس د هگۍ نه راوتلې وي نو تاسې ته به څنگه هگۍ واچوي!

یو بې تعلیمه کس هم تاسې ته دا ویلی شي چې یو لامبو وهونکې هیڅکله یوه اونۍ تمرین سره په مسابقو کې برخه نه شي اخستی.

آیا تاسې په یوه اونۍ کې د بدن ښکلا کلب کې بدن ښایسته کولای شئ؟ آیا کله مو چې څوی یوه میاشت ځانگړې روزنې ترلاسه کړې وي او تاسې د هغې پایلو باره کې اندیښمن یئ؟ آیا د واده څخه دوه میاشتې وروسته د واده مشاور پسې راغلي یاست چې ستاسې واده مثبته پایله ورنکړه؟ آیا ستاسې احساسات هغه وخت راپاریدلي چې یوې اونۍ هڅو وروسته غواړې څواني یاغي جینۍ سره د مینې اظهار وکړې او هغه یې لا درسره نه مني؟

هغه کسان چې یو تخم نن وکري او سبا یې د زرغونیدو تمه لري، باید بلې نړۍ ته لاړ شي ځکه په دې نړۍ کې دا کار ناشونې دی. نهم ټولگي ازمووینې دومره اسانه نه وي چې ته دې ورته یوولس ساعته درس ووایې او بریالی شې پکې. په ژوند کې د بریالیتوب لپاره چمتووالی ډېر اړین دی.

وړاندې تر دې چې ځان یا بل چا څخه پوښتنه وکړې چې،"ته به یې وگټې؟" غوره ده چې داسې پوښتنه وکړې، "آیا هغه څه دې چې د گټلو لپاره اړین دي، ترسره کړي؟"

په یو کلب کې یوې ښځې د پیانو غږولو وروسته یو ستایونکی پاڅید او ورته یې وویل،" زه به ددې زده کولو لپاره هر څه وکړم."پیانو غږونکې میرمن وویل، "ته به ډېر ووایې چې زه به هرڅه وکړم چې زده یې کړم خو ته یې نه کوې، ته ډېر وخت ورنه کړې او تمرین به ونه کړې، په ساعتونو ساعتونو، په ورځو ورځو او په کلونو کلونو..."

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر څه چې کیږي، خو هغه څه چې غواړې، ځان نه یې جوړ کړه.

کله چې په لومړي ځل ژاړې نو دا به دې داسې غبږ وي چې تر اوسه نه وي اوریدل شوی.
کله چې په لومړي ځل خاندې، یوه نوې کرښه ستا په مخ جوړیږي، چې په هندسه کې یوه نوی اضافه والی دی.
کله چې ته وزیږیږې، ته دې نړۍ ته ډالۍ شوی یې او دا نړۍ تاته ډالۍ شوې ده.
ستا د زیږون ورځ ستا تر ټولو ستره ورځ ده.
که چیرته ښه ژوند وکړې، نو هغه ورځ به دې هم د ژوند یوه غټه ورځ وي.

***

لوړ فکرونه نظریو کې بحث کوي
منځني فکرونه پیښو کې بحث کوي
واړه فکرونه خلکو کې بحث کوي

په عصري نړۍ کې تر ټولو وروسته پاتې عمل پس پسک دی. خو بیا تعلیم یافته او لوړې سویې خلک هم دا عمل تر سره کوي. پس پسک تر ټولو بې ارزښته چاپیریال دی. پس پسک کې دواړه ژبه او ځیرکتیا په زیان کې روان وي. په یو نه بلکې په څو لحاظونو پس پسک یو شډل کار دی.
په حقیقت کې خلک ټولنې او کلبونه جوړوي او بیا پکې پس پسک ته کار ویل کیږي. ددې ډلو تر ټولو ستره دنده دا وي چې څوک نه وي راغلی او هغوی باره کې خبرې کوي. هیڅکله په پس پسکي باور مه لره. کله چې ترې لاړ شې نو همدا کس به ستا باره کې نورو ته خبرې کوي او له دې حقیقت هیڅوک نه شي منکریدلای.

دوه مخي خلک هغه دي چې تا سره به په ډېره خوږه ژبه خبرې کوي خو ستا تر شا بدې خبرې کوي. مونږ په ډېره بې شرمۍ د خلکو انځور د نورو پر وړاندې داغو او دې ته هم فکر نه کوو چې د دوی ژوند به څومره اغیزمن کړي. په میلیونونه ځانوژنې به ژغورل شوي وای که چیرته مو په احساساتي ناروغ باندې خبر جوړولو پر ځای هغوی سره اخلاقي ملاتړ کړی وای.
پس پسک په نیم علم قضاوت کوي. هر پس پسک کونکی په پای کې خپل زهر څښي. د هغوی ذهن تل له پوښتنو ډک وي."دا نور خلک به زما باره کې څه فکر کوي؟"ته په نورو قضاوت مه کوه چې خلک په تا قضاوت ونه کړي. برعکس یې هم داسې دی. په نورو قضاوت کوه، په تا به هم قضاوت کیږي. پس پسک کونکی یواځې نورو ته ننداري وړاندې کوي.
د انسان په انقلاب کې تل بې ځایه پوښتنې دي. مونږ د علم او دانش تندې او لوږې ته د پس پسک خواړه ورکوو. که چیرته نامتو خلک هم پس پسک کونکي ول نو نن ورځ به زمونږ تر منځ ول. او که مونږ پس پسک دنده پریښوده نو مونږ به د هغوی په څېر شو.
یو زمری د پیشو ګانو ترمنځ څه کوي؟ بل ځل چې د پس پسک ډله ستا خواته راځي نو ته ترې غلی روان شه. هغوی سره د نورو نه شتون باره کې خبرې مه کوه او هم یې مه اوره. راځئ چې خپل ساعت د نورو په زړونو ټپي کولو تېر نه کړو.
لوړ فکرونه نظریو کې بحث کوي، منځني فکرونه پیښو کې بحث کوي اوواړه فکرونه خلکو کې بحث کوي.

***

•••

ښه ارتباط مو اړیکه غښتلې کوي
ناسم ارتباط به مو اړیکه وشکوي

"د ملګري په څیر یې درته وایم..."

"زه یو دوستانه سړی یم. زه چې چاته هم څه وایم، مخامخ یې ورته وایم."

"ځینې وختونه خلک زما ملګرتیا نه شي منلی"

دا هغه خبرې دي چې زیاتره یې هره ورځ اورې. خو خبره دا ده چې همدې خلکو سره څوک دوستانه چلند وکړي نو بیا یې دوی نه شي زغملای. کله چې خبره دوی ته شي نو دوی مخامخ او صفا خبره کوي او کله چې نورو ته شي نو بیا دوی ځان مني او ځان بې پروا ښايي.

خو کله چې ساده حقیقتونه هم به دوستانه چلند ورته وشي نو بیا یې په مشکله مني. نو تاسې فکر وکړئ چې نور به ستاسې دوستانه چلند څنګه وزغمي، چې تاسې خپله یې زغم نه لرئ؟

ریښتیا خبره ده چې دوستانه چلند کومه ستونزه نه ده، خو زمونږ په دوستانه چلند کې چې کوم زیرتوب پروت دی، دا ستونزه جوړوي. انسانان په بنستیزه توګه د استدلال پر ځای په احساساتو ولاړ دي. زمونږ په دوستانه چلند کې ښايي چې استدلال پروت وي خو د هغې تر شا زیرتوب د خلکو احساسات زیانمنوي.

کله چې په یو غشي ولګیږې نو ته به کینې او د غشي مواد به څیړې چې له څه شي جوړ دی؟ کله چې خبرې د یو کس په زړه ولګیږي نو هغوی بیا د خبرې مطلب ته نه ګوري.

داسې نه ده چې ته څنګه پخلی کوې، بلکې فرق دا کوي چې په کوم چلند یې خلکو ته وړاندې کوې. ارتباط خپله موخه هغه وخت لاس ته راوړلی شي چې نورو څلورو برخو خپل کار کړی وي. ته څه وایې، څنګه یې وایې، کله یې وایې،

•••

او کله ویل بندوې.

په دوستانه چلند درته وایم، ښه ارتباط به یوه اړیکه غښتلې کړي، ناسم ارتباط به اړیکه وشکوي.

***

هر کار چې په شخصي بې مطلبۍ تر سره شي
یو ښه کار ترې جوړیږي

دلته ولې دومره بې پروایي ده؟ کوم خلک چې ځوریږي، ولې هغوی ته پاملرنه نه کوئ؟داسې ښکاري چې اسانه لاره دا ده چې ځان مسول ونه ښايې او د خلکو اوښکو پروا ونه لرې. نو بیا پریږدئ چې ترور وي. پریږدئ چې لوږه وي، پریږدئ چې ماشومانو د مزدورانو کالي اغوستي وي او خدمت کوي، څه وشول که زما د موټر چلونکي بچې ښوونځي ته نه ځي؟ دا د هغوی تقدیر دی، زه خو د هغوی تقدیر لیکونکی نه یم. دا به ډېر خطرناکه نه وي چې د خلکو په درد کې ځان ښکیل کړو؟ د هغې خپل کار دی او خپل تقدیر ته به رسیږي. څه یوه بې پروایي ده! تر څو چې زه روغ یم او ښه خواړه خورم او خپلې کورنۍ سره اوسم، راتلونکی مې هم تضمین دی، خو زما ګاونډی چې په هر حال وي، زه یې پروا نه لرم.

بې پروایي له غوسې هم ناوړه ده، د کرکې څخه هم ظالمه ده، د بدل اغستو هم بدتره ده. بیا هم په غوسه، کرکه او بدل اخستلو کې یو انساني احساس ژوندی دی چې هغه دې کارونو ته اړ کوي. بې پروایي ستاسې احساسات ویده کوي. نو ویلی شو چې بې پروایي یواځې یوه ګناه نه بلکې یوه جزا هم ده.

راځئ چې د اخر انسان لپاره هم احساس ولرو. راځئ چې د نورو خلکو اوښکو لیدلو سره زمونږ سترګې هم راډکې شي. راځئ چې بې پروایي له منځه یوسو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

راځئ چې توپيرونه رامنځته کړو. مونږ به خپله برخه وکړو او مونږ يوه غټه برخه وکړو. راځئ چې د هغو څخه لاس وانه خلو چې هغوی د ژونده لاس اخستی. که څه هم د خلکو ټولې اوښکې پاکول څه اسانه کار نه دی، خو تر کومه چې په نړۍ کې اوښکې وي اوتر کومه چې په مونږ کې لږه ساه هم پاتې وي، خپل کار به پر مخ بوځو.

دا زه نه يم، بلکې زه هغه څه يم چې ما تعريفوي. عادي خلک چې کله له خپل ځانه سترو موخو لاسته راوړلو هڅه کوي، هغوی فوق العاده امکانات رابرسيره کوي. هر کار چې په شخصي بې مطلبۍ تر سره کيږي، هغه يو نيک کار دی. وکيلان، ښوونکي، ژورنالستان او نجاران او هرڅوک چې خپله موخه د خپل ځان څخه هم پورته ګڼي، افسانې جوړوي.

د زړه دننه دا ده چې د بل زړه سره اړيکه کې وي. راځئ چې يو ځل بيا احساس پيدا کړو... کله چې د مخلوقاتو لپاره فکر کوې نو خالق به ستا باره کې فکر وکړي.

***

ته هغه څه نه ترلاسه کوې چې ته يې غواړې
ته هغه څه ترلاسه کوې چې ته يې مستحق يې

يو ايټالوي دا خبره کړې ويلي، ″راځئ چې زمونږه بدمرغۍ د نوي کال ورځې په څېر لنډ ژورليد ولري″ هر څوک غواړي چې روغ اووسي خو ايا دوی يې مستحق دي؟ هر څوک غواړي برياليي شي خو ايا دوی يې مستحق دي؟

ته په ژوند کې هغه څه نه ترلاسه کوې چې ته يې غواړې، يواځې هغه څه ترلاسه کوې چې ته يې مستحق يې. ته خپلې غوښتنې څنګه په مستحقتوب بدلولای شې؟ کله چې غوښتنې دټينګاري ځاني تشويق د هڅو لارښودې وي نو بيا

●●●

غوښتنې په مستحقتوب بدليږي.

بې هڅتوب هم د هڅې له لارې تر لاسه کيږي. توماس ايډيسن ويلي، ″نابغتوب ۱٪ الهام دی او ۹۹٪ هڅه ده″زما يو ملګري يوه ورځ ويلي ول، ″ که زه د نورو په څېر ځيرک نه يم، نو زه يې نه شم کولای. دا زما غلطي نه ده. که زه احساساتي ډول نورمال نه يم نو زه به يې ومنم، دا مې د مور او پلار غلطي ده. او که چيرته زه د نورو په څېر هڅه ونه کړم نو بله بهانه به ونه لرم نو دا به زما غلطي وي.

د برياليتوب يو ستر راز دا دی چې نورو ته مه ګورئ خپله يې پيل کړئ. شخصي تشويق تلپاتې تشويق دی. روښنايي به له دننه راووځي.

پيټر ډرکر ويلي، ″هغه کار څخه بل بې ارزښته کار نشته چې بايد ونه شي او تاسې يې په اغيزمنه توګه مخکې وړئ″ د لارښوونې حس پرته هڅه يوه بې ځايه هڅه ده. ددې ګټه څه شوه چې په زينه تر اخره پوړۍ وخيژې او وروسته پوه شې په غلط ديوال دې زينه ايښې ده؟ وخت او هڅه هيڅکله په انزوا کې نه اداره کيږي.

دا د ژوند شرايطو پورې اړه لري چې له ژونده څه غواړې او ژوند به څه درکړي.

د لارښود پرته فعاليت بدلون دی خو د لارښوونې سره فعاليت پرمختګ دی.

تا به خلک په هغه څه نه يادوي چې تا يو ځل کړي بلکې په هغه کارونو به دې يادوي چې تل يې کوې.

ته به هغه څه ترلاسه نه کړې چې ته يې غواړې بلکې هغه څه به ترلاسه کړې چې ته يې مستحق يې. دا د هغه (ج) قانون دی. راځئ چې خپل قانون دا کړو چې ټينګار او ځاني تشويق د هڅو لارښود دی.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومو ریښتیا سره چې مقاومت کوې
په اصل کې ورسره په جګړه کې یې

کله چې په ریښتوني ډول ژوند کوو، نو ژوند مو رغیږي. کومو ریښتیا سره چې مقاومت کوې په اصل کې ورسره په جګړه بوخت یو.

کالیو مینځلو ماشین کې خیرن کالي ورغورځوو. ماشین خپله دنده ترسره کوي. کالي باید وچولو لپاره راویستل شي. تر څومره وخته چې کالي په ماشین کې پاتې کیږي، هغومره یې بوی زیاتیږي. که یو څو ورځې یې پکې پریږدو نو بوی به یې د زغملو نه وي. همدا خبره زمونږ فکرونو او احساساتو سره هم ده. څومره چې فکرونه ډېروو او ارتباط نه کوو او څومره چې احساس کوو او څرګندوو یې نه، په هماغه اندازه په اړیکه کې درز زیاتیږي.

کوم فکرونه چې رامنځته شي خو شریک نه شي، کوم احساسات چې راوپاریږي او څرګند نه شي، نو دا یو نابشپړ څرخ دی. نابشپړ څرخ په نیم خودی کې ژوندی پروت وي.

کله چې په دوامداره توګه خپل فکرونه شریک نه کړې او خپل احساسات ښکاره نه کړې، نو فکرونه او احساسات مو زیانمنوئ. کله چې ریښتیا کې زیاتوالی یا کموالی راولې او خپل مړه احساسات خوشالوې. کله چې ورسره نه شې مخ کیدی، نو بیا ترې منکریږي.او کله چې له یو څه منکر شې نو بیا یې پروا نه کوې. تر څو چې څرخ نه وي پوره شوی نو بیا به مونږ ټولو نه دروغجنان جوړ کړې.

د احساساتي روغتیا راز په دې کې دی چې کله یو چا ټپي کړې یا یې احساسات درته ټپي کړل نو هغوي ته ووایه چې هغوی ټپي کړې. که نا دا نابشپړ څرخونه به یو ځل بیا په راتلونکي کې راښکاره شي او ستا ښه وختونه به خراب کړي.

د پخواني احساساتو بوج به حال ته نه راوړې. په اوسني حال کې به درته پخواني نیمګړې خیالونه راپیدا شي. ته به هڅه کوې چې هغه نیمګړي احساسات به د پخوا په څېر بشپړ کړې خو په اوس وخت کې یې بشپړول سر نه خوري. احساساتي ناروغي یوه زیرمه ای ناروغي ده.

ته ماته وایې،" که په ریښتیا زه خپل فکرونه او احساسات ښکاره کړم، نو زه به هغه کس خفه کړم چې ماته ډېر نږدې دی"خو زه درته وایم، "که چیرته یې ښکاره نه کړې، نو ته به اړیکې خپله ټپي کړې"

که څه هم ریښتیا به مو ټپي کړي خو راځئ چې ورسره مخ کیدل زده کړو. راځئ چې هغومونږ ته ډېر نږدې وي، ریښتیا ووایو، که څه هم ټپي به مو کړي. خپل فکرونه ورته ووایه، تصوري وخت ته انتظار مه کوه. ډېر ساده اووسه، خپله ګیله ختمه کړه او پریږده یې. زیاتوالی یا کموالی پکې مه کوه. که هغه کس ته درک کړې نو ته بریالی شوې. که ونه شو نو پوه شه چې چاسره معامله کوې. هر حالت ومنه. بښنه وکړه او خپل ټپ څخه ځان خلاص کړه. په مخه ځه... هیڅ شي ثبوتولو ته اړتیا نشته.

***

که چیرته یې حل نه لرو نو لږ تر لږه دلاسا یې کړه.
که چیرته مرسته نه شو کولای، نو ځوروه یې مه.
که چیرته ستونزه نه شو حل کولای، نو د ستونزې سبب مه جوړیږه.
که چیرته یې ګرنډي کولای نه شو نو مخه یې هم مه نیسه.
په خبرو او عملونو کې له خواخوږۍ کار واخلئ، هر چا سره حل موندلو کې مرسته وکړه او دا نړۍ به ستا شي.

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

•••

د سکون دروازې یواځې د باور په کیلیو خلاصیږي

دا اړینه نه ده چې پرون درسره څه شوي ول، پرون دې خلکو سره څه کړي ول او یا خلکو درسره پرون څه کړي ول، او یا چا ولې درسره کړي ول او څه یې درسره کړي ول، نو کله چې سهار پاڅې نو یو ځل بیا په دې نړۍ باور کوه. زه پوهیږم چې دا یواځې ویل اسانه دي خو تاسې بله لاره هم نه لرئ. ځکه چې ستا سکون ستا په باور کې نغاړل شوی دی. د باور پرته سکون نشته. بې باوري مو زړه تنګی کوي.

په زرګونو ځله به دې له عامه ترانسپورټ څخه ګټه پورته کړې وي او بټوه به هم درنه څو ځله غلا شوې وي. که څه هم په نړۍ باور نه لرې او هر څو دقیقې وروسته خپل جیب ګورې، خو یو ماهر غل تا څاري او یوه ورځ دې جیب وهي. د بس هر یو کس ته به د غل په سترګه ګورې او ستا ذهني سکون به یې خراب کړی وي. خو په خلکو باور به مو دا سفر د خوښیو ډک کړي.

کیدای شي یو کارکونکی درسره خیانت وکړي. خو بیا هم په نورو ټول باور ولره. په بل سهار راپاځه او په ټولو باور ولره. زما خبرې به درته ساده ښکاره شي خو زه درته د خوښیو دروازې ښایم، چې د باور په کیلیانو خلاصیږي.

که چیرته د سکون په لټه یې او پرون درسره هم خیانت شوی وي نو ته ددې نه پرته بله لاره نه لرې چې سهار راپاڅې او یو ځل بیا په ټولو باور ولرې. هر ځل چې یو کس ما سره خیانت کوي یا دوکه کوي نو زه ځان سره وایم، ”شکر خدایه چې ماسره دوکه وشوه، زه خو خپله دوکه باز نه یم. ماسره خیانت وشو خو زه خپله خاین نه یم.“

راځئ هر سهار راپاڅیدو سره داسې فرض کړو چې نن به په خلکو باور کولای شم. په دنیا کې به په میلیونونه ځلې په باور سره ژوند وکړم، که سوونه ځله راسره خیانت وشي. دا ستونزې زمونږ په ګټه دي. پریږدئ چې زړه مو د باور په لور

•••

کوږ شي.

د سکون لپاره یواځینی لاره با و ر دی.

***

هر انسان د شتمن توب لپاره اخلاقي مسولیت لري

که مونږ په یوه پیکه ټولنه کې ژوند کوو. نو ډېر ښه خلک ددې لپاره مسول دي. د ښو خلکو زیاتره ستونزه دا وي چې هغوی خپله قناعت کړی وي او خوشاله وي. هغوی دا هم نه وایي چې دوی دې شتمن شي.

راځئ ووایو چې په یو سرک د پنځوس روپو نوټ پروت دی. یو ښه سړی به یې خوا کې تېر شي او وبه وایي چې ”دا زما پیسې نه دي، زه ورته لاس نه وروړم“ که هغې دا پیسې پورته نه کړې نو یو بل رذیل به یې چې اړتیا هم ورته نه لري، پورته به یې کړي. خو که یو ښه سړي پورته کړې وی نو کیدای شي په یو ښه ځای کې یا یو غریب ته یې ورکړې وې. خو هغې پرېښودې او داسې کس ګوتو ته ورغلې چې هغه به یې په بدو لارو ولګوي.

په یو هیواد کې د رسمي واحد څرخیدنه ساکنه وي. دا پیسې یو ښه سړي سره کیدای شي او یا یو لنډه غر سره هم کیدای شي. ښه سړی به پیسې په ښوونځو جوړولو، چاپیریال غوره والي، تعلیمي کچه لوړوالي، بیوزلو سره مرستې او روغتیایي برخو کې کار کوي. خو بد خلک به یې په بمونو، ځانوژنکو بریدونو، مذهبي اختلافونو او بې ګناه خلکو وژلو باندې لګوي.

زما غږ ټولو ښو خلکو لپاره دا دی چې خپل لاسونه پورته کړئ او د نورو نیکمرغه خلکو ډلې جوړې کړئ... ښه خلک چې خپل وجدان به نه خرڅوي. نو د سلو یو نوټ هیڅکله مه پریږدئ چې یو رذیل یې پورته کړي.راځئ چې هغوی له پښو وغورځوو. راځئ چې مالي کنټرول په لاس کې ونیسو. راځئ چې اضافي سر چینې راجمع کړو. که تاسې ورته اړتیا نه لرئ نو څه وشول؟ راځئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د یوې ښې نړۍ لپاره یې وکارو. په څرګند ډول یې درته ووایم. هر انسان د شتمن توب لپاره اخلاقي مسولیت لري.

***

که د ښوونکي یا روزونکي ونه لرو
نو مونږ هیڅ پر مخ نه شو تللی

راماکانت اچاریکار د سچن ټینډولکر نه ښه کرکټ لوبغاړی نه وو. خو د هغه لوبڅارتوب وو چې سچن نه یې سچن جوړ که او نړۍ ته وښوده.

مونږ یو بهرني ته اړتیا لرو چې مونږ ته لارښوونه وکړي. هغوی مونږ ته لکه د ښیښې په څېر دي، چې مونږ ته خپلې غښتلتیاوې ښایي تر څو پرې کمزورۍ له منځه یوسو. مونږ روزونکو ته اړتیا لرو چې زمونږ مهارتونه نور هم تېره کړي. مونږ ښوونکو ته اړتیا لرو چې زمونږ پوهه نوره هم پراخه کړي.

ستا د لومړي ټولګي ښوونکی کیدای شي دومره نه وي چې ستا هومره پورته لاړ شي، خو هغې تاته د ژوند بنسټیزه پوهه درکړې ده. راځئ چې خپل ځانونه د لارښوونکو سره پرتله نه کړو. که چیرته لمر د وړانګو څخه لیرې کړو نو هیڅ به پاتې نه شي. که چیرته د لوښي څخه خټه لرې کړو نو هیڅ به پاتې نه شي. که چیرته د اغیز نه سبب لرې کړو نو هیڅ به پاتې نه شي. که چیرته د ښوونکو څخه ښوونه لرې کړو نو مونږ به هم پاتې نه شو.

د ریاضي ښوونکي په تخته ۱۰۰۰ ولیکل او ویې پوښتل چې څوک تل د ټولګي مزاحمت کوي. ”دا څو دي؟“ په جرآت خو د پوښتنې په ساده والي وشرمیده، هلک ځواب ورکړ،”یو زر“ښوونکي ښي لور ته یو بل صفر هم ورزیات کړ او بیا یې وپوښتل، ”دا څو دي؟“ ”لس زره“. ښوونکي دا ځل چپې خواته یو صفر ورزیات کړ او ویې وپوښتل، ”دا څو دي؟“ هلک ځواب ورکړ،”هماغه لس

زره“ ښوونکی مسکی شو او ویې ویل،”کله چې یو بې معنی نمبر د یو معنی لرونکي نمبر پسې وي نو هغې ته ارزښت ورکوي. خو کله چې بې معنی نمبر وړاندې وي نو بیا هیڅ ارزښت نه ورکوي. دا د ښوونکي او زده کونکي تر منځ اړیکه ده. کله چې یو زده کونکی، ښوونکي پسې وي نو ارزښت پیدا کوي او بله خبره یې هم داسې... زه نه غواړم چې هر څه درته واضح کړم“

د لارښود یا ټرینر پورته والی په دې کې وي چې لوبغاړي ته ووایي چې هغه څومره وړتیا لري او د لوبغاړي لوړوالی په دې کې دی چې هماغه وړتیاوې وښایي.

***

کله چې وڅارل شو بدل یې کړه
او تر ډېره ساتل یې په رواج بدلوي

یو څه وخت وړاندې په چینایي(د هند ښار) کې یو قانون وضع شو چې عامه ځایونو کې به سګرټ نه څکوئ. خو چا یې پروا لرله؟ اوس هم خلک ګورئ چې په هر ځای کې سګرټ څکوي. سنګاپور هم یو څو لسیزې وړاندې په ډېرانونو بندیز لګولی وو. هر چا دې قانون ته غاړه ایښې وه. ولې؟ توپیر په څه کې دی؟ په چینایي کې د قانون پیروي ونه شوه او سنګاپور کې ټولو خلکو قانون ته غاړه کېښوده.

کله چې وڅارل شو بدل یې کړه او تر ډېره ساتل یې په رواج بدلوي. ننګونه بدلون نه دی خو بدلون په کلتور بدلول ننګونه ده.

په عامه ځایونو کې سګرټ بندیز لپاره مناسب سیستم وضع نه شو او مناسبه کچه پرسونل له لورې حمایه نه شو. نو دا قانون یواځې په کتابونو کې پاتې شو او عملي نه کړای شو. خو ډېران بندیز په سنګاپور کې تر سختې څارنې لاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

●●●

ونیول شو، هغه بدلون وساتل شو او یوه ورځ په کلتور بدل شو.

یو ښه روزنیز پروګرام، یو ښه کتاب، یوه ښه معنوي وینا، او داسې نور مونږ هڅوي، چې بدل شو. ددې بدلونونو یواځېنی زیان دا دی چې ناڅاپي مري که څارنه یې ونه شي. چې بدلون راولي او بیا دا بدلون له منځه لاړ شي نو دا بیا اروايي سست شي.

افسانوي خلک د عامو خلکو څخه څه توپیر لري؟ کله چې افسانوي خلک یو بدلون خپل کړي، هغوي یې څاري او تر هغه یې ساتي تر څو په یو کلتور بدل شي. برعکس نور خلک یې په موقتي توګه خپلوي. او دوی یو ځل بیا لکه د نوي کال ورځې په څېر ورته انتظار کوي او یو ځل بیا هڅه کوي چې هماغه بدلونونه رامنځته کړي چې پخوا پکې ناکام شوي ول.

که چیرته یو بدلون وڅارئ او بیا یې تر هغې وساتئ چې په یو کلتور بدل شي نو ستاسې ژوند به ګرداړي په څېر بره لاړ شي. او که یا به یو ناوړه څرخ وي.

که چیرته بیرته خپل پخواني ځای ته راځئ نو بیا یې ولې پیلوئ.

نورو ته کتل یو مثبت کار دی خو کله چې په کمزورتیا بدل شي نو بیا ترې تسلیمیدل جوړیږي،. مونږ هر د خپل کاري مشر څخه غوره ثابیتیدای شو،کله چې یو کار د یو کس لپاره شوني وي نو هغه د ټولو لپاره شوني وي. یو کار چې یو کس کولای شي نو هغه کار ټول کولای شي او کیدای شي له هغه یې هم غوره وکړي

ته د تعقیب لپاره نه یې زیږیدلی بلکې د مشرۍ او لارښوونې لپاره زیږیدلی یې.

په یاد ولره چې ته غوره شوی سپرم یې. ته چې کله یو سپرم هم وې نو تعقیبونکی نه وې. ته میراثي لارښود یې.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library